

ژوندون

شماره ۴۸-۵

Ketabton.com

در حاشیه حوادث و ناگواری که بر برادران پشتون و بلوچ ماطی هفته گذشته آغاز شده است.

درامای قتل شیرپاو

سر مقاله یکشنبه ۲۷ دلو روزنامه انیس:

قتل دراماتیک حیات محمد خان شیرپاو وزیر داخله پشتونستان محکوم بنظر هر مشاهد وارد درامور پاکستان آغاز درامای ترازه در صحنه سیاست پاکستان پیدا شده . زیرا حوادثی که از بدو تشکیل پاکستان تاکنون و خصوصا بعد از به اقتدار رسیدن حزب مردم در آن کشور رخ داده همه شکل دراماتیک داشته است .

بزرگترین مثال آن به قدرت رسیدن بوتو در پاکستان در سال ۱۹۷۲ - است . همه کسی بخاطر دارد که بعد از انتخابات ۱۹۷۰ و موفقیت شیخ مجیب در گرفتن اکثریت مطلق چوکی های پارلمان پاکستان ، وقایع ناگواری در بنگله دیش رخ داد که منجر به قتل و قتال و حوادث خونین گردید . مجیب به صورت دراماتیک به پاکستان غربی انتقال داده شد و محبوس گردید ، بالاخره بعد از شکست مطلق نظامی پاکستان ، یحیی خان بصورت دراماتیک ازین رفت و بوتو بصورت دراماتیک به پاکستان آمد و زمام امور آن کشور را بدست گرفت و مجبور شد که مجیب را از حبس رها کند و به بنگله دیش بفرستد .

وقتی سه ماه قبل خبیر میل در شماره ۲۲ - اکتوبر از اظهارات قیوم راجع با اقداماتی که برای مقابله با کسانیکه متهم با نفجسار بسم میشوند مطالبی نشر کرد همچنان حکو مست پاکستان لایحه رانافذ ساخت و صلاحیت تحدید فعالیت احزاب مخالف را حاصل کرد ، عبدالولی خان اظهار داشت که در برابر کتاب سفید حکومت پاکستان راجع بوقایع بلوچستان کتاب سرخی را نشر خواهد کرد و حقایق خونین را افشاء خواهد نمود . انتظار میرفت که پاکستان درصدد بدست آوردن بهانه برآید ، این بهانه بایسد بقرابانی یکنفر پشتون جو ان میسر میشد . این قربانی حیات محمد شیرپاو بود که روز بروز در حزب مردم نفوذ میکرد !

آیا این واقعه مقبومی غیر ازین داشت که با از دست رفتن يك جزء عمده پاکستان (بنگله دیش) بوتو بقدرت برسد و حزب مردم زمام امور پاکستان را در دست بگیرد ؟ بازی های بوتو بعد از گرفتن زمام امور پاکستان با احزاب مخالف منجمله عوامی ملی که در پشتونستان و بلوچستان اکثریت مطلق داشت هر کدام آن نمودار حیل و دسایس عمیقی است که این دراماتوروززیده پاکستان در مقابل احزاب سیاسی و خصوصا برادران پشتون ، بلوچ ماعملی کرده است .

بلوچ با قربانی يك پشتون باید حزب عوامی ملی منحل و زعمای و لیسدران پشتون بمحبس فرستاده شده و باهست و بود پشتون بسازی میشد !

و عده تقو یض قدرت در پشتونستان و بلوچستان به حزب اکثریت یعنی حزب عوامی ملی ، به تعویق انداختن این وعده برای مدتی بمنظور بهره برداری های مختلف ، سپس عملی کردن این وعده و بعد توسل به تحریکات ضد حکومت های مذکور به منظور بدنام ساختن حکومت های عوامی ملی و بالاخره ازین بردن این حکومت که دارای اکثریت مطلق در پشتونستان و بلوچستان بودند و حبس رجال بر سر گسار حزب عوامی ملی و قتل و کشتار زعمای و رجال پشتون و بلوچ و منجمله قتل خان عبدالصمدخان اچکزی همه دسایس و حیلی است که زمامداران بر سر کار پاکستان به منظور کوبیدن نیروهای ملی و ازین بردن نهضت های ملی طرح و تطبیق کرده اند .

تراژیدی قتل شیرپاو بحیث يك پشتون و آنرا بهانه ساختن برای درهم کوبیدن نهضت ملی و ازین بردن نهضت های ملی را ازین ببرد و بر حقایق پرده افکنده و پایان دسایس و حیل برای پاکستان مثل همیشه جبران ناپذیر خواهد بود .

باید حکومت پاکستان متوجه باشد که توسل به دسایس و حیل بهیچصورت نمیتواند نهضت های ملی را ازین ببرد و بر حقایق پرده افکنده و پایان دسایس و حیل برای پاکستان مثل همیشه جبران ناپذیر خواهد بود .

کش
وسرز
ازدهم
مامتص
ملل
آنها
بحیث
نوام

اناجرمن از خوانندگان پشناز (پاپ) پولند است که در فستیوال های زیادی در اروپا شرکت کرده است. پیروزی که این خواننده در فستیوال بنایات در سال های ۶۴-۱۹۶۳ به دست آورد در فستیوال آستیند (۱۹۶۵) که وی جایزه سوم را بدست آورد یکبار دیگر تانید گردید.

آواز صاف و کشش داروی که شکل اصلی و رنگ طبیعی دارد علاقمندان او را در سراسر اروپا باو مجذوب گردانیده چنانکه در امریکا (کانادا و ایالات متحده) نیز این محبوبیت را برای او کمابی کرده است. او در امریکا بایک گروه از ستاره های مختلف پولند در بهار ۱۹۶۶ بر صحنه ظاهر شد.

اشترک اناجرمن در فستیوال (کلیدپلائی) در بریتسلا و اوسان ریمو (در ۶۷) او را بیشتر محبوب گردانیده و توجه موسیقیدانان بزرگ و برجسته را بسوی او جلب کرد

عکس صفحه دوم پشتی:

انبار برف در کوچه های شبر ما با احیای خاطره برفباری های دهها سال قبل از بهار شاداب و سال خرم و پربرکت گزیده مزده میدهد.

عکس صفحه سوم پشتی:

کبک جنگی در ولایات شمال کشور تفریح مورد علاقه مردم ماست مردم اکثر نقاط کشور کبک را بیشتر برای آوازش و بغاظر گرم ساختن ایام تعطیل با کبک جنگی پرورش و تکبذاری می نمایند.

یادگار های هنر قرن هفتم میلادی

زنجیر غرور و سر بلندی مردم گذشته و حال و نسل های آینده و بر نیرومندی و موثریست شعایر عالی اخلاقی و فضایل معنوی و رشادت فطری مردم ما بیشتر بمعراج میرسد که (اکنون با وجود آمدن امکانات نوین کلبه قوای دولتی بدست مردم و استقرار حاکمیت ملی در وجود جمهوری جوان، مترقی، مبارز و دیموکراتیک افغانستان عدو شکن متمرکز گردیده است.) اکنون افغانستان نوین و مواریث عظیم ملی مازیر لوی شکوهمند و اوجگیر جمهوریست پاسبانی و بافداکاری بیروز مردانقلابی موسس نخستین نظام مردمی در کشور، رهبری میشود.

با فهم ندای رهبر انقلاب و واقعیت زمان ماست که برای ایفای وظایف عظیم ملی درین مرحله خطیر و حساس تاریخی، تمام نیروهای ملی و مترقی، وطنپرستان و افشارعاشق و جانباز وطن، با درس مناعت و غروریکه هر صبح و مسا از طبیعت مغرور و آزاده کشور ما بما تلقین میشود، درسی که همواره در میدانها درفش فتح و ظفر را بما سپرده است، همه در یک جبهه وسیع، تحت لوی با مهابت جمهوری رشد و بیدار خویش بر رمز اتحاد معرفت یافته برای افغانستان نوین و مقتدر، مترقی و رهبر آزادی و آزادگی در مشرق زمین با شجاعت و اطمینان به آینده، با قوت قلب و معنی، با سرود انقلاب و به توکل خالق بینای بیروز مندانه به پیش میرویم در حیات بین المللی بعیت یک عضو سلیم خانواده بشری با شعار زیستن در صلح و تقویة علایق دوستانه با اساس احترام متقابل و مناشیریکه ملل جهان شرافتمندانه به آن احترام میگذارند جهت پاسداری صلح در جهان و تامین منافع مردم جهان، وظیفه خود

رانجیبانه ایفا میکنیم و بعکم احترام به عدالت و پرستش وطن و آزادی، از حقوق مردم و ملل معروم دنیا خصوصا حقوق مردمیکه با آنان در یک منطقه به سر می بریم و اخص تر آنانیکه با افغانستان و مردم آن همبستگی و یکپارچگی تاریخی و وجوه مشترک عسرق، نژاد گیش و مشابهات ثقافتی و کلتوری فراوان و هم رنگ دارند، بعیت مبارز دلیر و آزموده فداکاری می نمائیم تا اصل عدالت را در جهان خللی نیاند تا بنیاد اجحاف و حق تلفی هاز صحنه گیتی محو و نابود گردد، تا آهنگ انکشاف و ترقی، اخوت و مودت، مساوات و برادری ها بلند آوازه باشد و تادر تحقق اهداف عالی جهانی شخصیت و نقش افغانستان صلحدوست و حق پرست موثر و موثرتر تبارز نماید ...

سپیک ژوندون

ماهیت سیاست داخلی و خارجی افغانستان را اصل صلح و عدالت، آزادی ملی، حاکمیت ملی و استقلال ملی تشکیل میدهد.
افغانستان باحو صلح و خونسردی کامل در راه پیدا کردن راه حل مسائل آمیز و شرافتمندانه مسئله ملی پشتونستان مچدانه سعی خواهد کرد
«از بیانات رئیس دولت»

پنجشنبه اول حوت ۱۳۵۳ - ۹ صفر ۱۳۹۵ - ۲۰ فروری ۱۹۷۵

در سایه لوی او جگیر جمهوری

کشور ما همانطوریکه از لحاظ تاریخ کهن و سرزمین مدنیت های درخشان و بلند پایه که با ازدها هزار سال قبل در صلحات مختلف وطن مامتصل بهم پرورش یافته و در زندگانی سایر ملل انعکاس موثر آن مایه انتباه و رستگاری آنها گردیده است شهرت دارد، همانطور بعیت یک ملت آزاد، شپیم و پاسبان مقتدر نوامیس ملی و شرف و افتخار انسانی خویش کشور ما در طول تاریخ و امروز در خانواده بزرگ بشری مقام و منزلتی را نصیب بوده هست که با احترام و تقدیر مردم جهان همواره رو برو شده است.

این موهبت عظیم و افتخار گرانبها بعد از حدوت رستاخیز ملی و تحول شگفت انگیز سیاسی در حیات ملی ما از آن جهت نهر بار تر می شود و از آن جهت در راه استحکام حلقه های

رهنمای ترقی

بابه کریم بایست دو تایش میان شاخ و برگ گلپای گلخا نه اش گمشده بود من که گل خواه سابقه دار او هستم و سالی یکی دوبار به تماشای گلپایش میروم ، آرزوی نزدیک غروب که شوق دیدار گلپا و ذوق صحبت باصفا و ساده اش باز ب سرم زده بود از زاویه گلخانه صدایش کردم ... از کار دست گرفت و خمیده خمیده از لای گلپا قد بلند کرد و وقتی چشمش بمن افتاد ، با جمله همیشه خودش صفا آوردین که یادماگدین استقبال کرد ... لحظه ای از گلپایش گفت و لحظه ای از گرفتاری تازه اش قصه کرد ... وقتی فهمیدم درین پیرانه سر ذوقش گل کرده و بفکر درمان بی سوادی افتاده تعجب دست داد و گفتم:

توهم عجب مرد خدا هستی ، سوادیکه امروز فراگیری نمرش راجه وقت ... باقی مطلب را فهمید و امان نداد جمله ام به آخر برسد ، گفت:

من هر سالی در قوریه نهالان تازه می نشانم ، از گلپایم جنس های بهتر پرورش میدهم ، هر بیماری درختان زیادی را رنگ رنگ پیوند می زنم ، این جانفشانی ها ، تنها باین امید نیست که عمر فرصت دهد تا کام خودم از حاصل آنها شیرین شود ز بسرا میدانم باین سن و سالی که دارم زمانه توشه سفر آخرتم را آماده کرده است مگر زیادی عمر دلیل نزدیکی مرگ نیست بلکه مرگ در نویدی و فارغیال بودن از اندیشه ها بیست که فرصت خدمت بدیگران را از ما میگیرد من همانطوریکه گل و نهال تربیه میکنم

تا فردا باز ماندگان و دیگران از عطر و بوی و نمر آن بهره گیرند همانطور دنبال نوشت و خوان میروم تا تجارب خود را برای آن میراث بگذارم ... جاذبه گفتار و حاله و قاریکه چهره نورانی او را کریمانه تر جلوه میداد افسونم کرده بود و همانطور از او می شنیدم ... تو فکر میکنی این همه مردمیکه دل کوهها را سوراخ میکنند ، اعماق زمین را می یابند با امید آنکه به معدن و گانی برسند و یا آنانیکه دست و بازوی شان در تلاش نو آوری ها ست همه در فکر آن هستند که برای خود آب و نانی فراوان دست و پا کنند ؟ یا آنکه در فکر فردا و فردا های دیگر هستند ؟

***

نگاههای لبریز از صفا و نور ملایم مهتاب بر شیر دروازه که چون دیوسپید افسون سرما شده ، سنگین و بیمناک جلوه میکرد می لغزید ، دوستی آمده بود تا نوشته اش را بعنوان (رهنمای ترقی) بخواند ... چند سطر خواند ، در راه طولانی اهل سر رشته از کفش رفته بود و هرچه در خیال آراسته بود مشحون از بدیهاتی بود که در هر فکری و در هر اندیشه ای می چرخد و مانند خوشبو یسان دیگر که مشکلی را ناگشوده در من تما را رها می کنند نوشته دوستیم نیز از همان تار و بود بافت خورده تار و بودی که در دوک و تنسته آن معنی و مقصد فدای حرف و کلام رنگین و خط و خال انشاء و تقریر می شود . دیدم توان مژگاف شنیدن را ندارم گفتم ... نگارش عا لیست مگر رهنمای

ترقی واقعی لحظاتی قبل از یک صحبت بی پیرایه بابیه کریم گل پیرا در ذهن من نیک نقش بسته ، این که تو نوشته ای مانند طرح زیبا نیست که طرح ح فراموش کرده باشند و آن برای بنادر وازه بگذارد ... و قتی فهمید غیر از آب و رنگ کلمات نوشته اش هنری ندارد خشمش آمد و با پر خاش گفت ... مگر مغز بابیه کریم روستا نشین بهتر از من درد آشنای زندگی کشور و مردم است ؟

گفتم : آری ! نقص کار چیز فهمان همین جاست که وقتی در قصور و تلاپی افکار خود فراشدند غیر از ذروه عابه

زیر نظر نمی اندازند چه بسی گلپای حکمتی که در همین حفره عابو یا ترو رساتر جوانه می زند ... بابیه کریم رهنمای ترقی را در خدمت بدیگران یافته ،

دراز خود گلشن و بفکر دیگران بودن معنی کرده است او توانسته فکرش را بهتر پرورش دهد و بغم دیگران باشد از همین جهت است هر نهالی را

که پیوند می زند و به آبیاری و رامشگری هرگلی که می پردازد نیت و مرادش اینست که نهری بدیگران برساند و در

پیرانه سر یادگاری از خود به آیندگان بگذارد ، او همراه با آرزومندی های زندگی نو و نظام نو فکرش را نوساخته و عوض کرده است و این مایه اصلی هر تحولی و اساس نهر بار هر رهنمایست که ترقی را بدنبال خود می کشاند ... تو هم اگر خواسته باشی بابیه کریم خودشو !

حقوق حقه مردمان پښتون و بلوچ

بادسایس و حرکات جابرانه از بین نمیرود

بلکه این حرکات حس نفرت مردم را روز بروز عمیق تر نموده، قدرت و تصمیم مقاومت و مجادله ملی ایشان را بیشتر و نیرو مندتر خواهد ساخت.

چنانچه بارها اعلام گردیده بازمه اعلام نمیتواند.

نظر به اوضاع بحرانی و تشدد آمیز یکس در پشتو نستان جریان دارد و سبب اندیشه و نگرانی عمیق مردم افغانستان گردیده است دولت جمهوری افغانستان اعلامیه ذیل را روز سه شنبه به نشر سپرد:

دولت جمهوری افغانستان بانکه از یکطرف هرگونه قتل و تشدد را تبیح نموده و می نماید از جانب دیگر حرکات جابرانه غیر عادلانه و غیر دیمو کراتیک حکومت پاکستان را در برابر مردمان پښتون و بلوچ خاصه وضع خشن و ناعاقبت اندیشانه اخیر آن حکومت را در پشتونستان نیز شدیداً تبیح می نماید و مسئول هرگونه عواقب وخیم آن تنها و تنها حکومت پاکستان را میداند و تصریح می نماید که زمام داران پاکستان باید کاملاً ملتفت باشند که نه تنها حقوق حقه مردمان پښتون و بلوچ با اینگونه دسایس و ساخته کاری ها و حرکات جابرانه و تشدد آمیز از بین رفته نمیتواند

مظاهر ات تصنعی در پاکستان

طوریکه نمایندگان رویترویی بیسی از اسلام آباد اطلاع داده اند و رادیو پاکستان نیز آنرا تایید کرده است به سلسله مظاهرات تصنعی که از چند روز باینطرف اعمال حزب مردم و حکومت پاکستان در شهر های مختلف آن کشور براه انداخته اند ۲۶ دلو در حدود دوسه نفر در نزدیکی سفارت گبرای جمهوریت افغانستان در اسلام آباد اجتماع نموده پس از دادن شعارهای ضد افغانستان، تصاویر بزرگ پناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدر اعظم افغانستان و میرمن اندراگانندی صدر اعظم هند را آتش زدند. اشخاص مذکور سعی کردند یادداشتی مبنی بر اعتراض علیه پشتیبانی افغانستان از حزب عوامی ملی و رهبران آنرا به سفارت گبرای افغانی تسلیم دهند. اما سارژدافیر سفارت افغانستان از پذیرفتن یادداشت امتناع کرد.

نطاق وزارت امور خارجه در جواب سوال نماینده باختر آزانی در این مورد گفت که پناغلی عبدالصمد غوث مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه ساعت سه و نیم بعد از ظهر روز ۲۷ دلو پناغلی علی ارشد سفیر پاکستان در کابل رابه وزارت خارجه احضار نمود و یادداشت احتجاجیه شدید حکومت افغانستان را نسبت به حادثه مذکور بوی تسلیم داد.

نطاق وزارت امور خارجه در جواب سوال نماینده باختر آزانی در این مورد گفت که پناغلی عبدالصمد غوث مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه ساعت سه و نیم بعد از ظهر روز ۲۷ دلو پناغلی علی ارشد سفیر پاکستان در کابل رابه وزارت خارجه احضار نمود و یادداشت احتجاجیه شدید حکومت افغانستان را نسبت به حادثه مذکور بوی تسلیم داد.

بحران پاکستان از نظر دیلی میل

رادیو پاکستان صبح روز ۲۸ دلو اعلام کرده که حکومت محلی در ایالت شمال غر بی (پشتونستان) منحل گردیده و تمام صلاحیت ها و وظایف آنرا حکومت فیدرالی مستقیماً بدست گرفته است.

به گورنر آن ایالت هدایت داده شد تا از طرف دولت مرکزی زمام امور را بدست بگیرد.

صدراعظم و وزیران حکومت ایالتی سر از روز ۲۸ دلو از اجرای وظایف و صلاحیت های حکومتی منصرف می باشند.

روزنامه دیلی میل لندن نگاشته است که تصمیم حکومت پاکستان در مورد انحلال حزب عوامی ملی و توقیف رهبران آن خطر تجزیه مزید پاکستان را بار آورده است.

روزنامه یاد آوری می کند که جدا پس از دوام بدهد.

تجویز اعطای دوکتورای افتخاری پوهنتون آکسفورد برای بوتو فسخ گردید.

اتهامات بی اساس و عاری از حقیقت پاکستان جدا رد شد

نطاق وزارت امور خارجه در جواب سوال خبرنگار باختر آزانی در مورد مصاحبه اخیر ژوآلفقارعلی بوتو صدر اعظم پاکستان با تلویزیون بی بی سی امریکا بی که طی آن ادعا کرده است افغانستان در دهشت افگنی در پاکستان دست دارد گفت همانطوریکه بارها گفته ایم یکبار دیگر این اتهامات بی اساس و عاری از حقیقت را جدا ردمی نمایم.

پناغلی بوتو نمیتواند مسئولیت آشفتگی و خرابی اوضاع پاکستان را که ناشی از اعمال جابرانه حکومت او و خرابکاری و فتنه انگیزی همکاران و عمال حزبش می باشد بعهده دیگران بیا نندازد.

نطاق در اخیر افزود که از گفتار او و حرکات حیرت انگیز وی ربط پناغلی بوتو مخصوصاً راجع به افغانستان این نتیجه بدست می آید که متأسفانه پناغلی بوتو کنترل اعصاب خود را از دست داده است.

خبر علاوه میکند که از آن تاریخ تا امروز اتهامی که بر اساس آن پناغلی میرگل خان نصیر به زندان انداخته شده بود معلوم نگردیده است. «ب»

یادگارهای هنر قرن هفتم میلادی

آثاریکه از فندقستان کشف گردیده ، مرحله آخر هنر بودایی را نشان میدهد . شهری در مسیرشیراه هند تا آسیای مرکزی .

باز هم سخن بر سر آثار تاریخی است و گفتگواز یادگار تمدن های کهن و فراموش شده . با فرهنگ و کلتور گذشته است ، ارگان های قبل ازینکه مانند همیشه سری به موزیم بزنیم و در گوشه بی ایستاده ، با آنچه از پس پرده سده های دور ، بچامانده ، به زندگی آنانیکه سالهای دراز قبل از امروز ، درین سر زمین می زیسته اند بنگریم ، می خواهم مطلب کوتاهی را ، با خوانندگان ژوندون مطرح کنم .

هدف از نشر این گزارش ها ، آشنایی مردم با فرهنگ و کلتور گذشته است ، ارگان های نشرانی در پهلوی تقدیم مطالب دلچسپ و ذوقی و وقایع روز ، همیشه يك اصل دیگر را نیز از نظر دور نهدارند و آن هم ، نشر مطالبی آموزنده و سنگین است .

در گذشته پیرامون بقایای سده ها و قرن های دور ، کمتر مطلبی بر پهنای مطبوعات کشور

دراویل قرن هفتم میلادی ساختن مجسمه های گلی رنگارنگ در فندقستان رواج داشت .

به نشر رسیده است و از جانبی افغانستان با عمر طولانی و کهن خود ، شاهد تمدن های عظیمی بوده که هر يك دلچسپ و خواندنی است . منظور ما از نشر این سلسله گزارش ها ، آشنایی بیشتر با گوشه های باستانی ، روشنی انداختن بر زوایای دور و تمدن های قدیم و بالاخره تقدیم معلوماتی بر آنچه که آنرا آثار عتیقه و قدیمی می خوانند ، می باشند .

از گوشه های پنهان و گیتی سالانه هزاران سیاح و جهانگرد وقتی قدم به کشور ما میگذارد ، به خرابه ها و نقاط باستانی رفته و از بقایای زمانه های قدیم عکس ها بر میدارند و ساعت ها به تماشا می پردازند ، از جانبی آثار موزیم کابل و قسما موزیم های ولایات امروز ، از نگاه ارزش علمی و هنری ، در حلقه های ذیعلاقه آسیا شهرت به سزایی کسب کرده است ... ما آرزو داریم تا درین راه کماکان به پیش رویم و خوانندگان این مجله ، وقتی سخن از آثار باستانی و تمدن های قدیم تاریخ میشود ، دیگر نیازی به رهنماداشته باشند ...

از آن عده بی که مراد نوشتن این سلسله تشویق کرده اند ، منت گزارم ...

عمارت موجوده موزیم خود شکوهی خاص دارد و سبک معماری و ساختمان آن تماشایی است ، باز هم لحظه بی برده لیز های سرد آن قدم میزنم و بالاخره در اتاقی که پراز مجسمه ها و آثار تاریخی از (فندقستان) است می ایستم ...

قسمت بیشتر آثار این اتاق موزیم ، از صومعه فندقستان در دوره باریک سیاه گرد گزارده شده است .

صومعه فندقستان در دوره باریک سیاه گرد در تریه کنار دریای غوربند واقع شده است .

باستانشناسان فرانسوی در سال ۱۹۳۷ درین منطقه به حفاریات پرداختند و در ختم این حفاریات و مطالعات معلوم شد که صومعه فندقستان ، آخرین خاطره های هنر بودایی در افغانستان را تمثیل میکند .

نقاشی میناتوروی آن دوره از زیبایی و هنر خاصی برخوردار بود .

در قسمتی از نشریه علمی موزیم کابل
بیرامون سبک هنری آثار این منطقه مطالبی
نوشته شده و مجسمه های گلی منقوش
فندقستان را مخلوطی از (گوتای) هندی و آسیای
مرکزی خوانده است .

این مجسمه ها که متعلق به قرن هفتم میلادی
است و مجسمه ها و نقاشی های صومعه
فندقستان ، يك مرحله تاريك صنعت و هنر
هند را ، نیز روشنتر میسازد .

از مشخصات خاص سبک های هنری این
آثار قرار کارت ها و نشریه های علمی موزیم ،
آمیزش دقیق موتورات و نفوذ مکاتب مختلف
هنری است ، که قبل از عبور جانب آسیای
مرکزی و چین ، در افغانستان نمود و نشات کرده
است .

تاریخ آثار مکتوفه فندقستان ، از روی
سکه یی که از آنجا بدست آمده تعیین گردیده
و به احتمال قوی مربوط به اوایل قرن هفتم
میلادی می باشد .

نظریه مطالعات علمی ، آثار فندقستان در آن
زمان در انکشاف هنر هند نیز تاثیر داشته است ،
مرحله انتقال هنر بودایی (گیتای اجنتا) را
بدوره اخیر هنر بودایی نشان میدهد ، که از آن
زمان به بعد روجه زوال رفته است .

محققین عقیده دارند که در سبک هنری
فندقستان ، افراط در نزاکت و ملاحظت به شیوه
خاصی به ملاحظه میرسد .

نفوذ هنر هند و ایران و قسمی هنر غرب اعم
از یونانی و رومی در بعضی آثار فندقستان
مشاهده میشود .

از طرفی با مقایسه تصویر دیواری (زنی که
سرین خود را به یکطرف کشیده) با تصویر
مشابهی از اجنتا ، رابطه هنری اجنتا با فندقستان
بخوبی معلوم میشود و به اساس آن می توان

در آثار این محل ملاحظت و نظرات های هندی به حد افراط مشاهده شده است .

ساخته اند ، نیز از آثار قرن هفتم میلادی است ،
که از این منطقه کشور کشف و به موزیم آورده
شده است .
همچنان در قسمت دیگر اتاق فندقستان سر
مجسمه دیواتا ، سرالیه که پیشانی آن فاقد
خال بودایی یورنا است با سر مجسمه يك
طفل و سر دیو دیده میشود .
در شماره آینده با هم بر آثار دیگر موزیم
روشنی خواهیم انداخت .

نقاشی دیواری صومعه بودایی نیز از جمله
آثار دیگر آن است . مجسمه بودا در حالت
نشسته از گل های رنگارنگ ، مجسمه (دیوتا)
و تصویری که مادر (جیوتیکارا) را در پهلوی
يك پرده شعله ور خوابیده نشان می دهد ،
از نمونه های دیگر این اتاق تماشایی موزیم
به شمار میرود .
تصویر سبزه و زرش که از تاقچه صومعه
کشف شده ، با سر بودیس که از گل های رنگارنگ

گفت که فندقستان در رابطه از افغانستان
گذشته هند رابه آسیای مرکزی وصل مینموده ،
حیثیت يك محل ارتباطی راداشته است .
در اتاق فندقستان موزیم کابل ، آثاری از این
گونه کشور ما گرد آورده شده است .
در یکی از الماری های این اتاق مجسمه بودا
در حالت نشسته و متمایل به عقب دیده میشود ،
که از گل ساخته شده و رنگ آمیزی گردیده
است .

افغانستان در حافظه تاریخ

پرندهگان خود را شاد و مسعود و سر
زمین خود را آباد و سرسبز ساخته
بودند .
بعد از اینکه که آخرین دوره مسعود
یما هزار سال گذشت هر مزد خیر
داد که سردی خیلی شدیدی خواهد
آمد و قتل کوه ها و بلندی ها را
برف انبوهی خواهد پوشید . برای
آنکه وی آسیبی از آن سر ما نرسد ،
فرمود پناه گاهی برای خود بسازد .
اهورا مزدا به یما گفت : « ای پسر
ویوانکت ! زمین را با پاشنه پا بزنی و
مانند کوزه گر گل را با دستهای تر
و هموار کن . »
یما قرار هدایت اهورا مزدا زمین
را با پاشنه پا زد و مانند کوزه گرها
بقیه در صفحه ۵۵

گرفت تا در تکثیر نفوس مخلوق
و سر سبزی رها پشگاه شان کوشش
کند . مردم را احتیاج بر هاند و با
بهترین راهی نگاه هبان و حا می شمان
آنگاه هر مزد در مقابل این تعهدات
به او یک عصای طلایی و یک گاو آهن
طلایی داد ، تا یکی نشان دود مانع
باشد و با دیگری مردم را به کشت
وزراعت و غرس در ختان تشویق
کند .
دوره یما يك دوره آرامش عمو می
بود . نه گرمی زیاد و جود داشت ،
نه سردی همه مردم برادر وار ،
مستریح و آرام میزیستند . دشمنی
و ضرر رسانی به یکدیگر نداشتند و
با کشت و کار و زراعت و آبیاری و
درخت شانی و تربیسه حیوانات و

یما را میتوان از روی نوشته های
اوستا نخستین پادشاه آریایی خواند
ویوا نگانا اولین کسیست که عصاره
نبات هو ما را کشیده است و در اثر
این اقدام نیک یمای قشنگ در خانه
او تولد یافت و سردار اقوام شد . و
از همه کسانی که آفتاب را دیده
اند مشهور تر گردید
و به پادشاهی رسید یما
پادشاه نسبت به زمان ظهور زرتشت
خیلی ها پیشتر گذشته است .
**فردوسی ، شاهی جمشید را چنین
میستاید :**
هر مزد با یا ما هدایت داد تا در
آرامی و رفاه رعیت و آبادی خاک
کوشش کند . یما این عهده را به
کمال خوشی قبول کرده به گردن

با «جام جم» گوش همه آشنا ست
و این دو کلمه در اشعار دری و پستو
از روزگار باستان بدینسو جای
خوشی برای خود باز کرده است .
چون این جام به جمشید یا یمای
درخشان بنیان گذار دودمان پارا داتا ،
پیش دادیان بلخ یا اولین حکمروای
بزرگ آریایی ها تعلق داشت ، این
شناخت ما را به سوی گذشته های
پر شکوه میبرد و برای بنای آینده ،
استواری و پایداری میدهد .
آیا تصور نمیکردید که جام جم
جامی جهان نما بود ؟
و آیا جمشید را یا مای بزرگ
تصور میکردید ؟
به هر حال ، بیابید یا ما نخستین
شخصیت بزرگ آریایی را بشناسیم .

نه سحر است و نه جادو

باور کنید یا نه اختیار باشما!

در یکی از دهکده های هند، بنام (الاولی) مارگری بزرگی وجود داشت که در یکی از بتکده های انجاردور (شیوا) حلقه مرزد، بدون آنکه آزاری به کسی برساند.

روزانه هزاران هندوی در تمام هند از سراسر کشور هند بر سر ای ابراز اخلاص به آن دهکده ر و می آوردند.

با این مفهوم مطالب جالبی در گذشته های نزدیک در یکی از روزنامه های برتیرا ز شهر بمبئی بجا پ رسید و خبرنگاری به آنسو شتافت و راه آن دهکده را گرفت. وی دیدنی های خود را نوشت و چون از مغان پسندیده بی به مردم جهان پناور، به بانندگان دور دست ها، ممالک بیگانه از این عقیده ها، انتشار داد.

وی می گوید که: در (الاولی) مار کبری بزرگی را دیدم که آرام بود و حتی بچه های کوچک می توانستند بدون ترس آنرا لمس کنند.

مردان بزرگ، از روی احترام سرمار را با مواد مخصوص بود و مانند می اندودند و مراسم مخصوص مذهبی بجا می آوردند و چنین به نظر می رسید که مار کبری از انجام آن مراسم مذهبی لذت می برد. مار کبری که در آن بتکده مشاهده می شود تجسمی از مار کبری دیگری است که در سال ۱۹۶۱ یعنی چند روز قبل از مراسم مذهبی (شری سویرا مانا یا سستی) خود را به مردم نشان داد و حکایت آن چنین است:

زارعین برای اولین مرتبه این خزنه را در پیشه بی نزدیک بتکده دیدند، گرچه زنده بود ولی برای مدت یک روز و یک شب بدون حرکت در نقطه معینی خوابیده بود. مردم بادیکن مار کبری از فاصله های دور چون آنرا بی آزار یافتند به آن نزدیک شد و حتی آنرا لمس کردند. پس آنرا لمس همچنان نهرش را بلند کرد و نه عکس العملی از خود نشان داد و کساتیکه دانستی های مار را به خوبی میدانستند نتیجه گرفتند که این مار بدون سر نیست. سپس ظرفی از شیر پیشش می گذارند مگر مار آنرا نمی خورد و این وضع زار عین را ناراحت می سازد.

و آنگاه که تمام زار عین در وضع گیج کننده بی قرار گرفته بودند زاهدی به نام (کنه الاروا) که یکی از فدائیان (سویرامانیا) بود به جلو مار می رود و پارچه سفید بزرگی را پیش

رویش پهن میکند و سپس با تمام ارادت و اخلاص از مار درخواست میکند که تو اگر روحانی هستی بیاب به روی این پارچه بخواب و در ضمن وعده میدهد که برای مار جایگاه مخصوصی درست کند و با احترام از او نگهداری کند.

مار به خواسته های زاهد پاسخ داده و آهسته به روی پارچه سفید میخزد و به روی آن قرار می گیرد. سپس سرد زاهد آنرا بلند کرده و در محلی که امروز بتکده شیوا بنا شده قرارداد و مراسم مذهبی را شروع میکند. اما نوشتن شیر توسط مار مسالسه مشکلی را به وجود آورده بود و علت آنرا نمیتوانستند بیابند زیرا مار کبری استپای خوبی به نوشتن شیر دارد. در این هنگام زاهد دیگری با گاو ش برای دیدن این جادو به دهکده آمده بود.

زاهد تازه وارد و تکیه از موضوع باخبر میشود مقداری از شیر گاو را دوشیده و در ظرفی پیش خزنه میگذارد که با استپای تمام آنرا می نوشد و هم گفته می شود که مار کبری در خواب زاهدی رفته و به وی گفته است که در فلان نقطه معینی برایش بسازند. مردم با علاقه فراوانی به انجام فرمایش تصمیم می گیرند و روز ۷ جنوری سال ۱۹۶۳ را برای گذاشتن اولین خشت بنای معبد انتخاب میکنند.

در حضور جمعیت انبوه، در ساعت یک اولین سنگ تپداپ را می گذارند و روز دیگر گبرای پس از اینکه سه مرتبه دورادور سنگ بنامی گردند ناگهان افتاده میبرد. آنگاه اندوه عمیقی مردم را فرا میگیرد و آینده ها چون شامهای ترس انگیز سیاه جلو چشمان شان غم انگیزی می کند. زارعی

ازین همه فریاد می زند که سب گلشته مار را به خواب دیدم، مرادستور داد تا جسدش را بعد از مرگ ز سر سنگ بنا به خاک سپرند و اطمینان داد که بعد از به سر رسیدن بنای معبد باز ظهور خواهد کرد.

همان بود که با تشریفات کامل مذهبی و با خواندن سرود ها به حضور مردم زیاد مار را در زیر سنگ بنا به خاک می سپارند و بعد بارو حی آرام و عشقی آتشین به کار ساختمان همت می گمارند و در اواخر سال ۱۹۶۳ کار به پایان می رسد. در سوم همان سال و تکیه مردم در تهیه برگزاری جشن (سو برامایاناستی) بودند مار کبری بزرگی به شباهت کبری اولی را در معبد مشاهده میکنند که بادیکن آن تریو مردم بالامی شود ولی مار ناپدید می گردد.

روز دیگر باز کبری پیدا می شود و به داخل بتکده رفته دور شیوا حلقه می زند که مردم با سرو صدای زیادی با وجود وجود معبد مذهبی از هر طرف فرامی آیند. مار کبری هر روز در ساعت معینی با طلوع آفتاب معبد را ترک می گوید، به بیشه کنار معبد می رود، مدتی وقت خودش در آنجا می گذراند، سپس در آب رفته بدنش را می شویند، شامی کند و به معبد برگشته دور هر دو مجسمه می گردد و سرانجام به دور شیوا چنبر می زند.

آنانیکه از دور و نزدیک به زعم خود برای دیدن و کسب نفع می آیند به رسم مذهبی مجسمه شیوا را با آب می شویند. هر چند آب فراوانی بالای مار نیز می ریزد اما مار کبری هیچ عکس العمل از خود نشان نمیدهد، بلکه از آن لذت می برد. هر چند

بقیه در صفحه ۱۰

خروسان و مرگ

جنگ مرغ (کلنگی) از دیر زما نیست که مصروفیت کم داشتند و از جانب دیگر سیورن قبیل بازی ها علاقه میگرفتند، مگر امروز مرغ دارد.

مرغیازان مشهور را زیاده تر گاه که ها ز وقتی مرغی میدان دیده می شد ارزش پیدا غالب بر میامد بلند میرفت بعضاً قیمت یک بیشتر از آن هم می رسید مرغیازان تمرینات تطبیق میکردند آب و دانه مقوی برایش تهیه سم آلوده می ساختند و بهین قبیل کار های امروز نیز یکجمله مرغیازان به پرورش مرغ نیز با وجود مخالفت های شدید حمایه حیوانات، امریکا، هند، مکزیکو، تایلند، جمهوری

در شمال فرانسه و در یادو کاله اسپ دوانی و شرق بندر بر اسپ اکنون رقیب سر سختی پیدا کرده است: این رقیب مرغ جنگی و خروس است که خود میراث زمان اسپانویها بشمار میرود. درینجا عز اران نفر خروس هایشان را برای مبارزه با همدیگر تربیه می کنند و این خروسان تا پای مرگ با همدیگر می جنگند. مردم ازین مبارزه لذت میبرند و بدان عشق میورزند. متنوع کردن این بازی در ۱۹۶۳ چنان عکس العملی را موجب شد که جنرال دوگول فقید مجبور گردید دوباره آترامجاز سازد. هنگامیکه احساسات گرم و آتشیانی دامنگیر

ترجمه: ع - و

جنگی آنها

در افغانستان رواج دارد در سابق چون مردم های امروزی عمومیت نیافته بود همیشه باین جنگی به ندرت و در بعضی نقاط کشور رواج

پهلوانان بنام (مخصوصاً در کابل) تشکیل میداد میکرد و این ارزش به تدریج از هر میدانیکه مرغ کلنگی جنگی تا بیست هزار افغانی و حتی مختلفی را برای پخته ساختن نفس مرغ بر او و ترکیب میکردند بعضاً «بیخ» آنرا بیک نوع دیگر مرغ جنگی را آماده بیکار می ساختند. جنگی ذوق و علاقه فراوان دارند، در دنیای باز هم در برخی ممالک از قبیل عراق، انگلستان اتحادی المان و ترکیه مسابقات مرغ جنگی دایر بقیه در صفحه ۶۳

باشتیاق و هیجان شرط بندی می شود

خرو سهای جنگی را برای بیکار در میدان با این صندوق ها نقل میدهد

لطفا ورق بزنید

انسان میشود چرا نباید آنرا ابراز کرد ؟ در عصر ما وجود این نوع احساسات گرم و آتشین امر نادر است . زیرا دیگر دامنه احساسات برچیده شده است انسان روحیه حسابگرانه خشک و جامدی پیدا کرده است . اما چگونه در سال ۱۹۷۵ مسئله بی گناه احساسات را برمی انگیزد می توان بی اعتنا بود . این مسئله تماشای مسابقات جالب و زیبای مرغ جنگی است که در شمال فرانسه عمومیت دارد .

درین مناطق هموار که بامناظر زیبایش و فابریکه های سیاه رنگ ذغالش و خانه های خستی سرخ رنگش و باغچه های زیبا و دختران

تشنک و طنزش که به انسان بیر تعارف می‌کنند وده هازیبایی غیرقابل وصف دیگرش احساسات و عواطفی در انسان ایجاد می‌شود که نمیتوان آنرا تقسیم و توزیع کرد . اکنون گذشته از آنچه که گفته شد دو یاسه صد انسان خرسند و خوشحال را در نظر بگیرید که بردندانه های جویبار کنار هم در اتافی عقب کافی هانشسته اند این دندانها هابردور یک رینگ چار یابنج متر مربع که بردورادور آن یک جالی آهنی نصب شده قرار گرفته است . انسانهایی که بر این دندانها هادر کنار هم جای گرفته اند مثل آنکه بروی میز کازینو باشند گاهی بسویی وزمانی بسوی دیگر متمایل میشوند . این انسانها که علی الاکثر باچشمان آبی وچهره های گلابی میباشند چشم هارابیک نقطه دوخته و بهمان جهت می نگرند . درین زمانست که دوتن بر بالای رینگ ظاهر میشوند . آنهاصندوقهایی رابا خود دارند . یک نفر دو تخته بی رابرشته بی که ازسقف آویزان است می بندد . برتخته طرف چپ نوشته شدهاست : کوشی و برتخته طرف چپ نوشته شدهاست : رامبوکور .

مردان صندوقهای دست داشته رامیگشایند . آنگاه دومرغ خروس راز صندوقها خارج کرده نوازش می‌کنند . لعاب دهن کرده بمردم نشان میدهند صدا هابلند میشود : کوشی ۴۰۰۰ - ۵۰۰۰ بلی کوشی ۱۰۰۰ - ۲۰۰۰ رامبو کور ۷۰۰۰ دیگر چیز قابل مقایسه نیست همه چیز ختم شده است . حرف حرف است . شرط بندی صورت گرفته است . این مسئله می‌رساند که شما مرد معتد و قابل احترام و صاحب اعتبار

مردان صندوقهای دست داشته رامیگشایند . آنگاه دومرغ خروس راز صندوقها خارج کرده نوازش می‌کنند . لعاب دهن کرده بمردم نشان میدهند صدا هابلند میشود : کوشی ۴۰۰۰ - ۵۰۰۰ بلی کوشی ۱۰۰۰ - ۲۰۰۰ رامبو کور ۷۰۰۰ دیگر چیز قابل مقایسه نیست همه چیز ختم شده است . حرف حرف است . شرط بندی صورت گرفته است . این مسئله می‌رساند که شما مرد معتد و قابل احترام و صاحب اعتبار

بقیه صفحه ۸

نه سحر است و نه جادو

این خزنده آزا ری بهکس نمیرساند اما اگر درحضورش کز نامناسبی انجام گیرد بااواز مخصوص نارا حثیش را اعلام میدارد و خشم خودرا اظهار می‌کند . پرستش مارگیری در بسیاری از نقاط هند انجام می‌گیرد خصوصاً در (کرالا) که پرستش مار بایکسلسله مراسم همراه است بطوریکه در (کرالا) درخانه هر هندو جایگاه مخصوصی برای مارگیری وجود دارد که مار درکمال صفا و آرامش در آن زندگی میکند . هرروز غروب هنگام چراغی پیشاپیش آن روشن میکنند و در جلو آن می ایستند و گسائیکه به پاکی بدن و لباس خود اطمینان ندارند از نزدیک شدن به جایگاه پرهیز می‌کنند و آنرا بر بادی و تباهی جبران ناپذیر می‌پندارند . در مدراس مجسمه های زیادی از مار

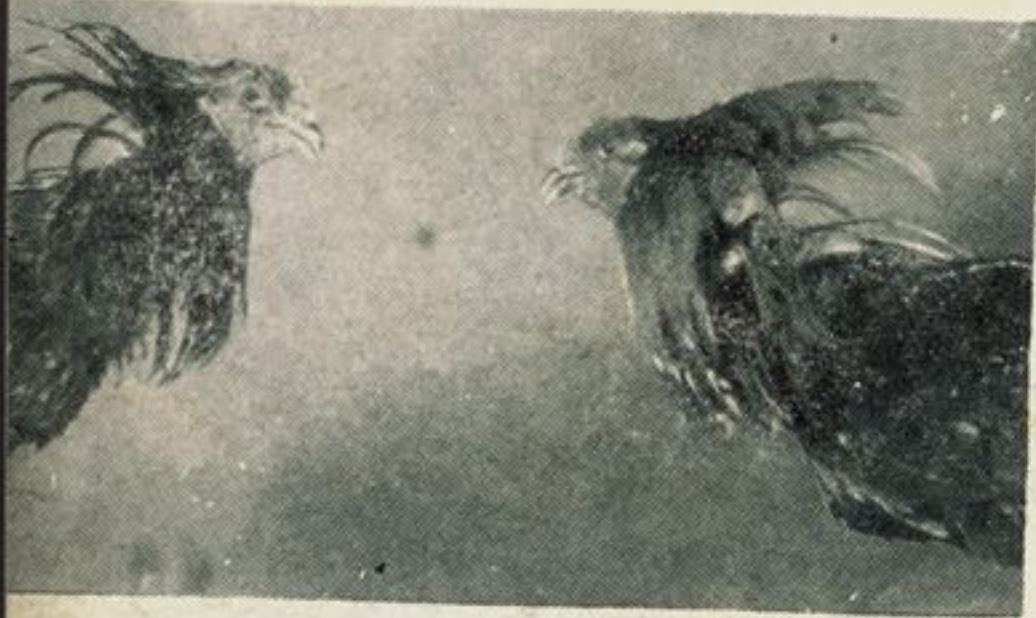
در کنار رودخانه بی وجود دارد که مورد پرستش مردم قرار می‌گیرد . زن هندو اگر نازا باشد و بخواهد که فرزندی داشته باشد (۱۰۸) بار در دور مجسمه مار می‌گردد و برای بچه دار شدن دعا میکند . واگر مطلب وی حاصل شود . مجسمه تازه بی‌ازماردا در کنار دیگران می‌نشانند و وی مجسمه هاتماما به طرف طلوع آفتاب است . بدین ترتیب بود یکی از اساطیر دلچسب و تصویری از جهان اندیشه و اعتقاد عجیب باشند گمان یکی از مناطق کشور پهناور هند ، مطالبی درباره مار گیری که سحر و طلسم شده و یا خود عامل افسون و جادوئیست که بر عده از مردم موثر می‌افتد و بهلوی زندگی تنگی به سبب و تخنیک معاصر و عصر پرواز های کیهانی رخ دیگر زندگی قسمی از مردم دنیای پهناور مارا رسم میکنند .

خروس فاتح هنوز هم حریف می‌بالد

شکل های خنجر مانند از فولاد

حریفش میباشد. جنگ از ۸ دقیقه بیشتر دوام نمی‌کند. بصورت عموم ممکنست یکی از حریفان طی یک دقیقه در اثر شتل شدید حریف از پای بیفتد و یا برای ابد بخوابد. هرگاه چنین شود خروسی که زنده میماند فاتح شمرده میشود. و اگر حریف مرگبار باشد بصورت سرعت مورد درمان قرار می‌گیرد. در صورتیکه زخم شدید و خطرناک نباشد با دقت و ارسی می‌گردد دوباره داخل میدان می‌گردد. یک خروس بارز و پر جسته ه تا ۶ بار مبارزه می‌کند سپس دوران تقاعد او فرامی‌رسد و عنوان یک خروس شایسته و برجسته را پیدا می‌کند که بدرجوهه های کلنگی متعدد باشد اما خروس هاییکه میدان را می‌بازند بالاخره از آنها خوراکیهای لذیذی تهیه میشود. فراموش کردم که بگویم آن دوماه مرغ خروسی که قبلا از آنها نام گرفتیم یعنی کوشی و رامبوکور خیلی زیبا مغرور و طنز بودند و مانند دوسوار کار پخته و خود پستند می‌خرامیدند. این دو

خروس لحظه بعد بجان هم میافتند و ضربات مرگباری بر همدیگر وارد می‌کنند. صداها و غریو های بی‌پیم از مردم بلند میشود. سرانجام کوشی ضربه کشنده بی می‌زند. شتل کاری کوشی کارش را می‌کند رامبوکور از پای در می‌آید و نقش زمین میشود. کوشی آخرین ضربه را نیز بر هیکل بیجان رامبوکور کور حواله می‌کند ولی او دیگر حرکتی ندارد. مردیکه کنارم نشسته است آهسته می‌گوید: تمام شد. دوباره سال زحمت متواتر و دقت و مراقبت بی پایان در دو دقیقه تمام شد.

بهرغ خروس علاقه‌مندی زیادی وجود دارد. زانویه تا ماه اوت ۷۰۰ مسابقه مرغ جنگی درینجا بیشتر از یکصد هزار نفر به پرورش مرغ خروس مشغولند. در شمال دریا دو کاله مردم گرم و احساساتی و شادان منطقه به خروس عشق دارند. درینجا بیش از دو هزار نفر را می‌توان دید که از ده تا یکصد مرغ را دارا می‌باشند. از ماه بدست می‌آید.

ARINA STAGE

تئاتر «ارنا»

يك پدیده جدید
در
تئاتر امریکا

نوشته: ساندرا کالینیک

قابل توجه بدست آورده يك تياتر معمولی نیست بلکه یکی از شگفت انگیز ترین مراکز درام در امریکا است که درباره آن در جرایدها مطالب بسیار نوشته شده است*

این تياتر در سال ۱۹۵۰ هنگامیکه شهر نیویورک مرکز و قلب تياتر امریکا بود تاسیس گردید. در آن زمان باستانهای چند شرکت که

در ساعات هفت بعد از ظهر مردم بشمار زیاد تياتر ارنا، در واشنگتن میشوند. اینها تماشاگران جوان باوقایع و دایمی این تياتر هستند و اطمینان دارند که برگرام شب هر چه باشد خنده آور یا تم انگیزه همچنان انگیز و با آرام، بسیار جالب و سرگرم کننده خواهد بود. این تياتر که برای تحریک عواطف و احساسات تماشاگران شهری

ایرتوادر تیاتر، اونا، شامل نمایشات متعدد
از جمله نمایشات ذیل بوده است :
- امید بزرگ سفید - با شرکت جیمز آرل
- جونز و جین الکساندر - علامتی روی پنجره
- سیدنی بروونستاین - رهس بزرگ با شرکت
یورگالیند فورس - کودکان ماه - بروگمان -
شہامت مادر با شرکت ویوگالیند فورس

نمایشنامه های تازه شماره ۲۰۱۵ ، وقتی که درامه نویسی امید ندارند که درامه های شان در انجمن نیویارک پذیرفته شود که چیزی شبیه معجزه است چانس خود را در تئاتر ارنا آزمایش میکنند. خانم فیچاندلر خودش شخصا تمام درامه ها را میخواند بدون توجه باینکه يك درام اولين يا پنجاهمين درامه يك نویسنده باشد و نویسنده آن گمنام یا مشهور باشد. او شخصا یادگیری فراوان تمام جوانب کار را مورد بررسی قرار میدهد. دقت او بعدیست که بکار تعریف نمایشی را متوقف کرد چون متوجه شد که زینه صحنه را بلا درنگ عوضی دنگ کرده اند.

درام هایی که این تئاتر عرضه میدارد شامل تمامی انواع تئاتر مانند موزیکال، تراژدی، کمدی، طنز و کلاسیک میباشد. تمام نمایشها با موفقیت همراه نیست ولی خانم فیچاندلر میگوید:

«باید این احساس را داشته باشیم که يك قدرت واقعی هنر در ما وجود دارد و تنها تشنگی ، بازار بایبی و کمپرس نیست که ما را در کار خود بیروز میکند».

تمام درامه ها برای مدت معین مثلا ۳ یا ۶ هفته در روی صحنه اجراء میشود. نکت ها اغلب بطور انفرادی فروخته میشوند ولی نغمه ۶۰۰۰ نفر مشتریان دائمی هستند که نکت فعلی با تخفیف خریداری میکنند. این شیوه هم برای تماشاچیان وهم برای اجراء کنندگان رضایتبخش است.

تئاتر ارنا، يك دسته ۱۵ نفری بازیگر دائمی دارد که در استخدام این تئاتر میباشد ولی بازیگرانی نیز بر حسب نیاز خود از خارج می گیرد.

باین ترتیب بازیگران دائمی فرصتی بدست می آورند تا با هنرمندان دیگر تماس حاصل کنند و به هنر مندان خارج اغلب نقش هایی داده میشود که در غیر این صورت هرگز چانس بازی کردن آنها بدست نمی آورند و هم تماشاچیان وهم هنرمندان بخاطر تنوع در کار اجراء دائما راضی بنظر میرسند.

تئاتر ارنا اولین تئاتری بود که هنرمندان سیاه پوست را بطور دائمی استخدام کرد.

با کمک يك اعتبار ۲۵۰۰۰۰۰۰ دلاری از بنیاد فواد، این تئاتر گروهی هنر مندان سیاه پوست را استخدام کرد تا در تمام پروگرام ها بازی کنند و نه فقط در درامه های مربوط به سیاهان. خانم فیچاندلر در صدد برآمدن فعالیت سیاه پوست و استنگن را وارد کار تئاتر کند. بدین طریق هنر مندان سیاه نسبی که اکثریت جمعیت آنها سیاهپوستان تشکیل میدهند کار پیدا کردند بطوری که خانم فیچاندلر میگوید:

«با استفاده از هنر مندان خلاصه فصد ما این است که دنیای خارج از تئاتر را به داخل تئاتر

در اصل در نیویورک تاسیس شدند و در شهر های بزرگ دیگر به موفقیت تجاری نایل آمدند. تئاتر در امریکا بطور کلی در دست گروهی آماتور بود».

تعداد تئاتر های کوچک که برای نو آوری میکوشیدند و ضمنا از نمایشنامه های قدیمی نیز استفاده میکردند و ناگامیهای مالی را بنفع هنر تئاتر تحمل مینمودند، کم بود.

در چنین وضعی تئاتر ارنا با تجربه وجود گذاشت و به عنوان پیشگامی در این زمینه شناخته شد.

آرزوی چنین تئاتری براتر کوششهای زن جوان و فعال بنام زلدا فیچاندلر به واقعیت گزید. خانم فیچاندلر که در رشته تئاتر درجه دکترا داشت و دارای اراده ای محکم بود با همکاری گروهی کوچک از مردم منجمله همسرش، يك پولیس يك وکیل دعاوی، يك جواهر فروش و يك استاد پوهنتون در صدد برآمدند در ظرف ده روز میلیونی معادل ۱۵۰۰۰۰۰ دلار جمع آوری کنند تا یک سینما قدیمی را در محله مژدم و اشتگتن خریداری کنند.

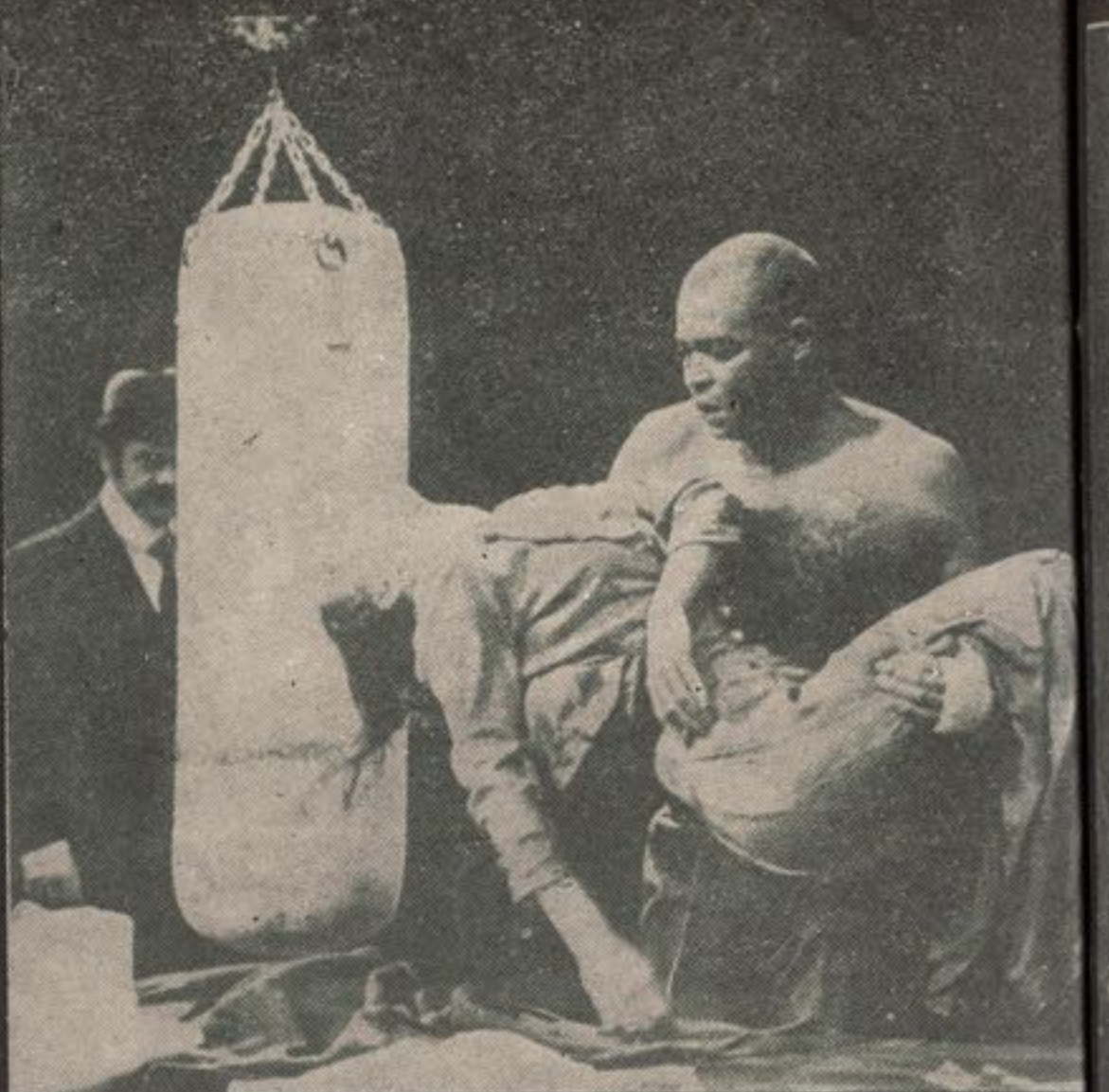
گرومی مزبور در حال موفق شد این پول را فراهم کند و در نتیجه تئاتر ارنا بوجود آمد. صحنه این تئاتر همانطور که از اسفند

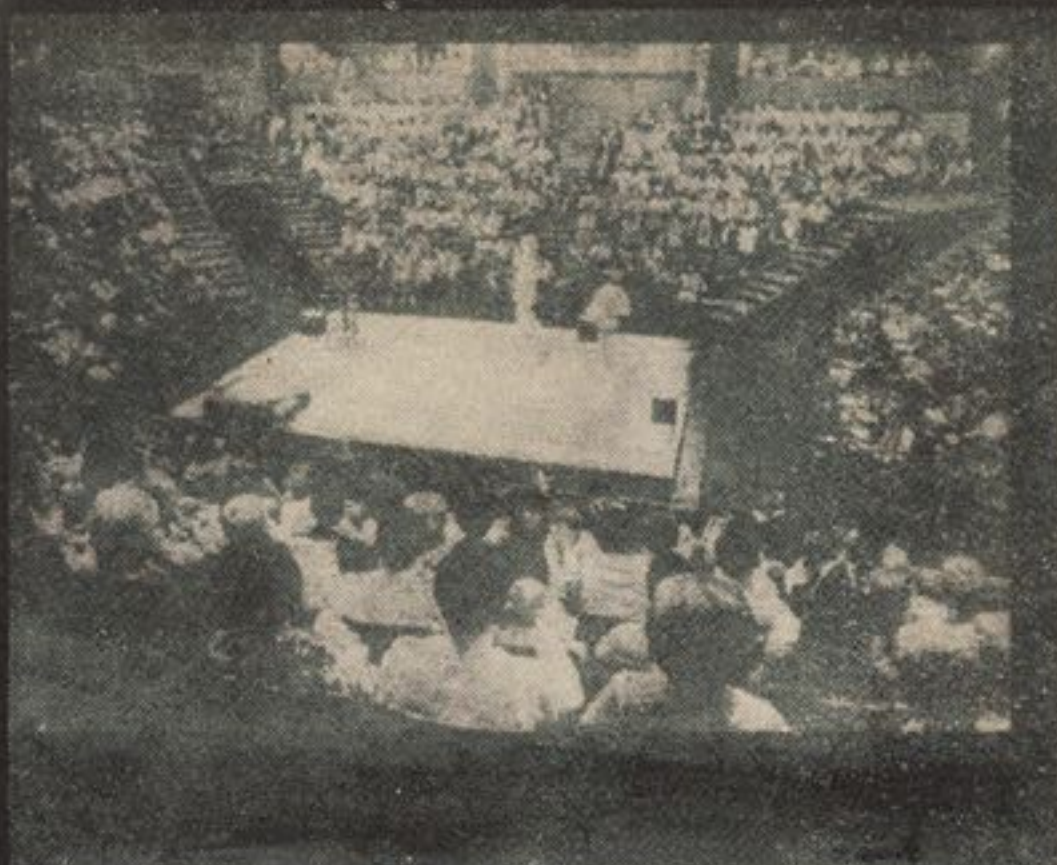
بیداست در مرکز سالن قرار دارد و یک رابط مستقیمی بین اجرا کنندگان و تماشاچیان ایجاد میکند. به همین جهت تئاتر ارنا، بعنوان جدید ترین فورم تئاتر معروف شد. و حال آنکه این يك فکر قدیمی است و به قبایل باستانی افریقا بر میگردد.

شکار حیوان این قبایل پس از يك شکار موفقیت آمیز پوست حیوانی را که شکار شده بود به تن کرده و جریان شکار را برای مردم قبيله که حلقه دار دور آنها نشسته اند نمایش میدادند. این تئاتر مدور که يك وسیله حیوانی از نظر ارتباطات بود اصل تئاتر را پایه گذاری کرد.

تئاتر ارنا، در ابتدای تاسیس مشکلاتی داشت و انتقاد هایی از آن شد از جمله یکی از منتقدان در باره آن نوشت: داخل تئاتر بسیار گرم است، وسائل تصفیه هوای آن ناقص و چوکی عایش ناراحت کننده، روشنایی آن ضعیف و خلاصه چیزی ندارد که تماشاگران را خوش آید. لیکن مردم و استنگن يك تئاتر میخواستند و صرف نظر از آنچه منتقدان درباره نواقصی و ناراحتی های آن میگفتند مردم با رفتن به تئاتر و تعطیل کمپهای مالی از آن پشتیبانی کردند. این تئاتر سهیل يك امکانی فرهنگی در حال رشد بود و سعی میکرد آنچه تازه ترین و بهترین دو هنر در امریکا است منعکس سازد.

میرمن فیچاندلر تهیه کننده پروگرام های نمایشی این تئاتر را که سایرین رفتند نمی پیمایند. او روی درامه نویس ها و

پس از تاسیس آن عمارت دایه تیاتر بیابان رسید. طرح بنا نتیجه ساختها مذاکره و تبادل نظر بین هنرمندان، روساء، طراحان، تخیسگر ها و مدیران بود که میخواستند یک تیاتر آبدار بنا کنند. طرح انتخاب شد که بدویات جایزه نائل شد شامل ۸۱۱ حوکی دوچاردریغ و ۱۱ لوزدر اطراف صحنه تقریبا چهار گنج است.

تمام ردیف ها دارای سیب بوده و بدین میماند که تماشای بسوی صحنه خم شده است. از همه مهمتر اینکه موفقیت همه چوکی ها خوب بود و هیچ چیز نظیر ستون و غیره مانع دید تماشاگر نبود.

تیاتر مزبور دو عمارت جدید به فعالیت دیگری نیز دست زده است و آن تعلیم و تدریس فن هنر بومی به مردم از همه سن و سال میباشد.

یکی از این صحنه زنده نامیده میشود که به منظور برورس استعداد افراد تاسیس گردیده تا آنها را تشویق کند روح خلاقه خود را باز یابد.

شاگردان این صنف نمایشهای مجانی در مکاتب، شفاخانه ها، کلیساها، کتابخانه ها و میدانهای ورزشی در داخله شهر و اشنگتن و در گوشه شهر بویا میدارند.

پروگرام های دیگر تیاتر مزبور شامل تیاتر برای کودکان، تعلیم بیشتر مردم هنر متدان دایمی تیاتر، تمرین برای شاگردان مکاتب و معصلین فاکولته ها، اجرای پروگرام های در زندان های محلی و امانت دادن تسهیلات تیاتر به انجمن های خصوصی است.

انعام این فعالیت ها بزرگترین توجه تیاتر موفق و اشنگتن به پروگرام های نمایشی ایران میشود. این تیاتریش از هر تیاتر دیگر در امریکا درامه ها برای انجمن فرستاده است. عوارضات کثر - نویسنده امریکایی و حتی که در اسپانیا پس میرد در باره چک جانسن - قبره آن سنگین وزن و کس بسیار دوست امریکایی کرد.

که عاشق یک زن سفید پوست بود درامه نوشت در این درامه جزئیات مشکلات آزادی و حرفه ای شخصی او تشریح گردیده بود و این داستان بود که در سال ۱۹۶۷ بسیار به موقع بود.

ساکلر نسخه خطی نمایشنامه خود را که باندازه چندین کتابچه و اضمای تلفن بود برای خانم فیچاندلر فرستاده. خانم فیچاندلر این درامه را با علاقه خاص خواند و فوراً با نویسنده تماس گرفت و به اسپانیا پرواز کرد تا با او سطر به سطر کتاب را مرور و تجدید نظر کند. تولید این نمایش برای شرکت تیاتر آرنا ۵۰۰۰۰۰ دلار تمام شد که نیمی از آن بوسیله اعتباری از اداره اوقاف ملی تامین گردید.

این نمایش که بوسیله ۶۰ هنرمند در ۳۰۰ نقش در ۳۰ صحنه جداگانه و در ۲۵۰ نوع لباس مختلف اجراء شد کار بسیار پرخرجی بود مگر چه این نمایش در اشنگتن در آمد زیادی نداشت و نتیجه نهایی بسیار موفقیت آمیز بود. بدین معنی که نمایش مزبور به انجمن هنری راه یافت و جایزه بریتزر سال ۱۹۶۹ را ربود.

تیاتر آرنا با قدرت و جدیت تمام به فعالیت های خود ادامه میدهد.

در سال ۱۹۷۳ پروگرام را دو سراسر اتحاد شوروی بنا به خواهش آن دولت بروی صحنه آورد. این اولین بار بود که یک نمایش امریکایی در آن کشور اجراء شده. هنرمندان این تیاتر نمایش میراث باد - از جرم لورنس و رابرت لی و درلم شپبر ما - از تورتون و ایلمنر را با موفقیت بروی صحنه آوردند. بدین است هر دو این درام را خانم فیچاندلر کارگردانی کرد.

تیاتر آرنا همیشه در صف جلوتویس داژان ایستاده و موفقیت آن دلیل زنده ای است بر اینکه هر گاه چند نفر با ابتکار، نیروی خلاقه خود را وقف ارائه نمایش های تازه بجایه خود بکنند تماشاچیان تدریسنا بسیار پیدا خواهند کرد.

بکشانیم و به نمایشها از دوره یونان باستان تا به زمان حاضر مفهوم عالی معاصر بدیم. با توسعه شرکت تیاتر آرنا و هدف های آن. عمارت قدیمی دیگر کافی نبود. حتی زمانی که تعداد ۲۴۷ حوکی پر بودند باز هم تیاتر ضرر میکرد بنابراین پس از ۵ سال تولید را متوقف کردند تا در جستجوی خانه ای تازه برآیند. خانه دوم پیداشد این بار یک کارخانه برسازی متروک بود که از نو ساخته شد. این محل نیز موفقی بود و خانم فیچاندلر و شوهرش نام که مدیر اجرایی تیاتر است به این نتیجه رسیدند که بهترین راه آنست که خودشان یک تیاتر نو با همان مشخصات بنا کنند. بلااصله جمع آوری اعانات برای ساختمان نو شروع شد.

خانم فیچاندلر مقرر منفکر پروگرام جمع آوری اعانات بود و موجباتی فراهم کرد که این تیاتر بصورت یک انجمن غیر انتفاعی مبری از پرداخت مالیات بنام انجمن در راه اشنگتن در آید. اعاناتی از انجمن های غیره و بشاد ها و همچنین از قسمت خصوصی و از مردم علاقتد برای ساختن تیاتر جدید فراهم شد. محلی در نزدیکی دریای پوتوماک در واشنگتن انتخاب گردید و در سال ۱۹۶۱ یعنی ۱۱ سال

دیچارد بالر عضو دایمی شرکت تیاتر آرنا در بسیاری از نمایشات این تیاتر ظاهر شده است که از آنجمله است: باغ ملامس - نمیتوان آنرا با خود بیرون

جنایت

درانتهای راه اوسواری را که اهنگ سادی را می سرود تشخیص داد. لیا بزودی درک کرد که سوار کسی جز (نينا) نمیشاند، نينا که سبب بدبختی خواهر معصومش گردیده است. جوان خیزی برداشت و خود را در کنار سرک میان بنه های انبوه پنهان کرد. حس انتقام جوئی و آتشی که در دل لیا زبانه کشیده بود موضوع محکمه را از دماغش بیرون کرد. خون در گهایش بجوش آمد. موقعیکه نينا نزدیک شد لیا خود را سوراخش انداخت جلو اسپش را گرفت و دیوانه وار چیغ زد :

- پائین شو !

نينا بشدت ترسیده بود رنگ از روی سرخ و زیبایش پریدومات و میبوت بالای اسپ مانده بود. چنین بنظرمی رسید که لیا را دوست نشناخته است لیا با صدای لرزان تکرار کرد :

- پائین شو !

نينا بدون چون و چرا خود را بایک خیز به زمین رسانید، گمان برد که هجوم کننده قصد پولش را دارد، یک کیسه دراز چرمی را از جیبش بیرون آورده پیش پای وی انداخت . کیسه با سنگینی بزمین افتاد و صدای شرنگ شرنگ سکه ها بلند شد و تسمه آن چون دم خزنه ای بروی زمین دوازماند .

لیا خم شد، تسمه کیسه را گرفته چنان ضربه محکمی با آن بر فرق نینای بیت زده وارد ساخت که فور انقش بر زمینش نمود و آنگاه با چوب سختی که در دست داشت بارانی از ضربات پیهم بر سر قربانی خویش فرود آورد اوچنان

ما و وطن مان

استفاده نمود مند نماید تا بر هدف خویش که عبارت از خدمت بوطن و جامعه اش باشد نایل آید. جوانان این امر را نباید از نظر دور دارند که جامعه شان انتظار دارد تا جوانان رو شنفکر، فهیمیده و وطن پرست هر چه زود تر جامعه خود را به کاروان پیشرفتة جهان متمسک ن بوسانند و موانع که سد راه شان قرار گیرد مجال آنرا ندهند که سکتگی در سرعت پیشرفت شان بروز کند و سبب عقب ماندگی گردد .

برای اینکه آرزو و آرمانهای ملی را بر آورده ساخته و هم وظیفه خود را انجام داده باشیم تحقق اینکسار مستلزم آنست که دست اتحاد با هم داده و در راه ترقی و تعالی کشور عزیز خود متحداً به پیشش روییم، تا انکشاف و پیشرفت کشور را سرعت بیشتر بخشیم، که در اثر این اتحاد در تحت شعار های نظام جمهوری و

مردمی ، جوانان وطن پرست با نیروئی که دارند مشکلات گونا گونی را که در کشور و جامعه شان بدان مواجهه است تدابیر کاملاً سود مند و مؤثر اتخاذ گردد و رفع پسمانی هائی که زاده نفاق اندازی ها، کندی و ور شکستگی های اقتصادی گذشته بود، شده باشد تا مردم را در یک محیط آرام ، خوش و امیدوار بسر برند .

پس وظیفه عموم جوانان است در هر موقف و موقعیت اجتماعی که قرار دارند روشا روش هم با تمام نیرو و قوای جسمی و ذهنی که دارند همکاری نموده تا پیشرفت و انکشاف جامعه ما را سریعتر ساخته و روزی رسد که پیوست با کاروان پیشرفتة جهان متمسکن یکجا و عمققدم پیشش برویم و به تعمیم و اهداف نیک که در اندیشه داریم خود را نایل سازیم تا خدمتی به جامعه و وطن عزیز خود کرده باشیم .

محکم و سریع میزد که گویا مار خطرناکی را میکشد . سرو صورت نینایک کلو له خمیر خون آلود مبدل شده بود. خونی که از بدن نينا فوران میکرد لباسهای لیا را رنگین مینمود ولی اوکه از می انتقام مست گشته بود متوجه آن نمیشد فقط میزد و میزد و میزد ..

اسپ بیچاره که بگوشه ای گریخته بود این صحنه وحشت انگیز را تماشا میکرد و مینالید. دریای اسکر مثل اینکه میان کوه هانفشتنگ شده باشد بای حوصله کسی بسوی دشتیهای پناور عجله مینمود تا در آنجا با آرامی نفس بکشد .

عکس جالب

زنان افغان در طول تاریخ با مرد شریک وفادار و فداکار و روزندگی او حتی از خودش موثر تر بوده اند و پیش از آنکه زنان در سایر صفحات گیتی در امور اجتماعی سهم بگیرند در خدمت اجتماع بوده اند.

ورزشی

بسم خویش به این سیورت های برداریم و تیم های نیز از ورزش های مختلف بوجود خواهیم آورد .

درباره عایدات مالی کلب فقط از حق العضویت ورزشکاران که حداقل آن (۳۰) افغانی باشد یاد آور میشود و مسابقات تیم هارادر ورزشگاه هانیز یکی از منابع مالی بحساب می آورد . یار محمد (وفا) که بقول امر کلب در تنظیم و ترتیب امور روز مه و حتی عمده را دارا میباشد ضمن صحبت مختصر پیشنهاد می نماید که موسسات نشراتی باید یک مجله ای برای ورزشکاران داشته و موجودیت مجله را برای تشویق جوانان و سیورت مهم وارزنده تلقی می نماید .

عزیزالله عزیز تریرتیم بکسنگ کلب نیز از آمادگی کلاس های ششگانه کلب برای مسابقه ای که عنقریب از طرف ریاست المپیک دایر میگردد یاد آوری می نماید .

آقای محمد آصف امر کلب بازم رشته صحبت را گرفته و در جواب سوالی پروگرام سیورتی روز های جمعه را دیو افغانستان را منکشف تر توقع کرد .

همچنان در نظراست کتابخانه ای جهت استفاده ورزشکاران کلب دایر گردد که تادر بهلوی اطلاعات رادیویی و نشراتی ورزشکاران به مطالعه نیز به پردازند .

در اخیر امر کلب در حالیکه با امیدواری اطراف خود را نگاه میکند میگوید : خوشبختانه که روزنه امیدی در ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ در کشور ما بوجود آمد تادر پرتوان در همه ساحه های زندگی ترقی و پیشرفت حکم فرما گردد و سیورت و فعالیت های بدنی که در رشد استعداد انسان ها با اهمیت است نیز در بهلوی دیگر شئون اجتماعی به مدارج عالیتر برسد .

بعدها به اتفاق هم از شعبات کلب دیدن نمودیم و در بخشی ، بالای میز ها دو تخته شطرنج و پنج تخته گرمبول و چهار میز پنگ پاتنگ که به ترتیب و سلیقه خاص قرار داده شده بود جلب نظر نمود و در جانب شرقی کلب کاتین مربوطه نیز دیده میشد .

به این ترتیب کلب پامیر راه امید تاملین شرایط مساعد در زمینه ورزش و وضع زندگی ورزشکاران و ایجاد اتعا دیه ها و کلب های سیورتی ترک نمودیم .

اریستو فانیس

در حدود ۴۴۵ - ۳۸۰ قبل المیلاد
هنگامیکه در عصر دیونیسوس^۱ در تئاتر شپرا تن یک درام کومیدی اثر اریستو فانیس تمثیل میشد آواز قهقهه تماشاچیان که از صحنه سرگشاده تئاتر آن پر میخواست از مسافت بعیدی بگوش میرسد.

لطفه‌ها و بذله‌گویی‌های پر معنی او که در خلال آنها، چهره‌های واقعی مردم و حوادث زمان شان به نیکو و جیبی تمثیل و بیان میشد در واقع عبارت از متن هجوتامه‌های شاعر بود که بکمال صراحت بیان گردیده بود.

به حماقت و سادگی مردم زمان به نزاع گروهی، بوجود فلسفی، مذہب زیکن، بسوء اخلاق و به تبعیض بدیده غرور و غم امتنا متکبر است و بر هر یک که مولود طرز تفکر مردم نابخرد بود لبخند استهرا آمیزی میزد و آرزویش آنهمه را بیش از یک لبخند نهیدانست.

اریستو فانیس در قبایل نگارش اشعار و درام‌های کومیدی خود بارها دستمزد های خوبی در یافت نموده و آن شی مورد علاقه اش عبارت از یک شیشه نوشابه شیرین بوده است.

قطعات مشهور او، ابرها، زنبور، ها، مرغ‌ها، بقه‌ها، در واقع یک مخلوط طرز بیان او با هوامر می‌باشد که بکمال قدرت بیان نگاشته و استعداد خویش را بروز داده است این قطعات مرکب از عجو نامه‌ها، سخنرانی‌ها لطفه‌ها و اشعار غنایی اوست که متصف به صفات ظرافت و نفاست بیان بوده و بختگی زبان پرمایه یونانی را بر ایمان تعریف میکند.

ارسطو در یکی از مرتبه‌هایی که در مرگ او نوشت متذکر شد که او حتی در منزل و حجره کار خود پیوسته قدرت معنوی و طرز بیان ملیح اریستو فانیس را بحدت راهنمای خود در نظر داشته است.

از سوانح حیات او بسیار اندک معلومات داریم ولی آنچه مسلم است اینست که شخصیت بزرگ ادبی اریستو ۱- دیوایسوس که در لاتین به آن یگچوس خطاب می‌شود اسم رب‌النوع شعر و ادب و حاصل‌بخیزی و تیاتر است و پسر رب النوع زویس می‌باشد.

«مترجم»

فانیس در خلال آثار و نوشته‌های او قرار میگیرد.

از جریان یک دعوی مرافعه‌وی کلیون گمراه با او دایر بر اینکه اریستو فانیس او را تحقیر کرده است چنین بر می‌آید که پدر این شاعر بحدت یک مهاجر به آن عزیمت کرده و در آن شهر متوطن شده است.

اریستو فانیس در تمام نوشته‌های خود به انکشاف تدریجی کشور مالوف خود علاقه نشان داده چنین انکشاف و توسعه را که در کمال آرامش صورت گیرد ضامن حفظ صلح و باعث تأمین امنیت میداند.

در جامعه سیاسی خویش بحدت یک نفر سیاست مدار منسوب بحزب اریستو کرات فعالیت میکرد مطالعه آثار کومیدی او برای خوانندگان اعصار جدید توأم با یک سلسله مشکلات است چه فهم کلی دقایق آثار او مستلزم

داشتن اطلاع کافی و اساسی از رموز و تناسب طرز بیان لطفه‌ها و بذله‌گویی‌های عصر او میباشد و این البته حقیقتی است که در مورد سایر ساحه‌های ادبی و هنری نیز صدق میکند زیرا سبک بیان آثار ادبی و هنری هر عصر نظر به خصوصیت زمان طرز تفکر مردم و اهداف شخصی گوینده بنیان گذاری میشود.

مونالیزا

در حدود ۱۵۰۰ میلادی

هنگامیکه سوال معروفترین آثار نقاشی جهان مطرح میشود همیشه نام سه تابلوی معروف جمال و زیبایی بی‌ظنیر و عالی زنان پرچهره بهمان می‌آید: «وینوس» اثر میلو «سرنو فریبت» و تصویر معانی و سحر آمیزی بانوئی بنام «مونالیزا» اثر لیوناردو وینچی، که از چهار صد سال با ین طرف جامعه انسانی را بخود مجذوب نموده است.

حقیقت اینست که اسم و نسب مونالیزا مانند «تیسیم» سحر آمیزش تاکنون در برده استتار باقی مانده و این راز سر بهم رها هیچکس نتوانسته است بگشاید آیا او، طوریکه بر خسی می‌گوید، همسر جوان دیل‌گوی کوندو-تاجر معروف فلورانس است؟ و یا زن فلیپا تای سافوین میباشد؟ یا خاله فرانزاول فرانسوی یا ایزا بلادوا ایسته یا «مارک گراف» ما نتوا ویا دوستش زیبای کونستانزای فرانکا ویا میباشد؟

هیچکس نمیتواند با قاطعیت دقیق حکم نماید و او را بخوبی بشناسد. اما روز ۱۰ اکتوبر ۱۵۱۷ کار دینال لوتی دی ارگون بهمراهی متشی خود انتونو- «استاد داوینچی را در قصر کلوکس در نزد یکی امبو املاکات نمود. انتونو

راجع بحریان این ملاقات گفت که: «استاد صورتگر به گاردینال تصویریک بانوی سرشناس فلورانس را نشان داد که با تر خواهش گویا بانو دیدیچی نقاشی شده بود»

از آنجا که گویلیا نودرست در سال ۱۵۱۲ از تبعید به فلورانس بازگشت نمود بناً شاید نتوانسته است نقاشی چنین تصویر تاریخی مونالیزا را با استاد داوینچی فرمایش دهد و قبول این امر هم خالی از اشکال نیست. از جانب دیگر باید این مونالیزای مورد بحث ما در سال ۱۵۰۰ عرض وجود کرده باشد زیرا در چنین زمانی بود که رافائل یک رسم را از روی این تصویر تکمیل نمود.

زیگموند فروید - روانکا و شپیرا ترشی، حدس زده است که نقاشی استاد در این «تیسیم مونالیزا» خاطرهای را نقش نموده است که در ایام کودکی از سیمای مادر در مغز او باقی مانده است. این توجیه علمی در وقتی صورت گرفت که محقق معروف آثار هنری ویلهلم وارینگر از یک «تیسیم ارخالییک» سخن میگفت و هنر ارخالیسم «۱» را میتوان بکثرت در آثار هنری «کلاسیک پیشین» یونان مشاهده نمود.

رویه پرفته علمی زغم این تلاشهای علمی در جهت روشن ساختن ماهیت «تیسیم مونالیزا» باز هم معمای این گوشه سحر آمیز تصویر این بانو که در موزه لورفرانس قرار دارد ناگشوده باقی مانده. چنین معلوم میشود که ما هرگز نتوانیم به کته این واقعیت وارد شویم...»

«۱» ارخالیسم: سبک هنری باستانی یونانی است که مبتنی بر اصول گویائی و تجسم آثار هنری و نقشه‌ها در صورتگری

ترجمه و نگاش: حسین هد...

زبان شعر

شعر

راست گفتی بخدا
 «شعر بازیچه من نیست»
 بهر سرگرمی اشخاص نگویند بخت و ذلیل
 شعر سرمایه تزویر بود
 یا که آینه روی هوس است
 چه غلط می بینند
 شعر اسباب هوس ها و تظاهر نبود
 شعر يك آینه است
 شعر آینه دل های به خون آغشته است
 شعر آینه بی گرد و غبار است که هیچ
 نتواند هرگز
 ز حقیقت انکار

شعر امروز بیانگر باشد :
 حال بیخاره آن کارگری
 که از بهر لب نان
 صبح ناشام عرق میریزد ،
 حال آن بیوه زنی زار و حزین
 که بجز آه جگر سوز نماند

نیست چیزی به بساط
 شعر گویای دلی حساست
 که در آن
 از شکنجی که از بندار محبت
 بوی آورده اثر
 قصه ها می گوید
 همچو دریای خروشان
 بر زبوج است و شکنج
 و در آن
 نامی از خفتن و آسودن نیست
 ایلا صراحت (روشنی)

بقلم رها

پدیده عشق

چند قطره اشک ملول روی گونه های افسرده اش روان شد .....
 پرسیدم چرا آشفته و گریانی ؟
 گفت: درد عشق تلخ است و شیرین یکسان! تو هم باین درد آشنایم بودی تا نمی پرسیدی
 چرا آشفته و گریانم .....
 دانه های اشکش را در جام خیال ریختم بکبار جهان در تقلم زیبا شد فرشته ها از
 آسمان بر من ریختند جیره دلبران را در سینه ام نشاندند و از دلباختگان افسانه ها بگویم
 فرو خوانند تا جائیکه هر چه زشتی بود از من فرار کرد ، خیالم بر گرفت و بی پروا در جمع
 عاشقان نشستم ...
 بهر صورتیکه نگاه میکردم چون خنده صبح دل انگیز بود و بهر دلی که میرفتم در صفای
 عشق تابناک می زد لغزیدم و بدامن عشق پناه بردم باین خیال که عشق پدیده زیبا است
 و عاشق شیفته آن ، دلباخته شدم ....
 فریفته باین هنر ، من هم در بازار جمال کردم از گلزار جهان گل بی برگ و باری را
 بستیدم از آب چشم سیراب و از گرمی محبت داغش کردم فغان که هنوز هم ارواح خبیث در نقاب
 صورت های زیبا می دهد و از اینهمه چهره های دلربا برای دیده زیبا پرست دام می
 سازند .
 عاشقی که تشنه روح زیبا باشد باید بهر گز خود بگیرد آن صورت زیبا که شب
 های مرا با حسرت و آه به سپیده سپرد و از اشک من بگلزار جمالش آب زد هر روز بجای
 امید تازه نیش تازه تری بر قلب بیمارم فرو نشاند ....
 يك وقت که آرام و مشقات بر من هجوم آورد خواستم از عاشقی بگریزم ، با آن یار داغ دیده
 که روزگار موجه های از غم بر سر و صورتش بخشیده بیوستم ، دیدم هنوز از زخم عشق
 سینه اش داغ است و چون شبگرد غمناک در میان منزل طولانی را افتان و خیزان پیموده
 باشد در سپیده بیری تازه بمنزل رسیده ، گفتم :-
 ای یار عزیز ! يك قطره اشک تو مراد در میان زندگی آواره ساخت هر قدر بدرود یوار
 این منزل سیر کردم جز سراب نبود اکنون آمده ام تا دنیا را برای اهل آن بگذارم و خود باداغها
 نیکه از وفا گرفته ام بدیاری روم که اشکم را قدر دود مرادمانی باشد گفت :
 تو خطا کردی در جهانی که هر طرفش گلزار و بهر گلزاری هزاران گل ارسته و زیباست
 عشقت رابه گل بی برگ و نوانی فروختی ...
 دروغ انگلی که برخاری سایه نیکنده و پاسایی برگی بر او نلغزیده باشد جز فریب
 ظاهر کیفی ندارد این دام بر ساده دلان خطرناک می پیچد من که نقد جوانیم را بیای گلسی
 نثار کرده ام اکنون در پیروانه سرعیش آنرا از سر گرفته ام نگاه کن یار عزیزم در کنار من
 است ....
 دیدم سوز و درد عشقت از شعر ساخته و با هنر عاشقی میکند من هم از او آموختم و
 نوشتم ..... منکر عشق اگر نشوم از فتنه آن بیزارم .....

م، کریم شیون

رندانه بگیر از من

بیمان شکم بر خیز بیمانه بگیر از من
 در شمع جمال او در سوز و گداز هستم
 ای هم نفسم درسی پروانه بگیر از من
 بگذار روم زین شهر آواره سوختم در دهر
 از بند رهایم کن زولانه بگیر از من
 ای مرگ سرانم گیر کم ناز فروش امشب
 این زر گران غم مستانه بگیر از من
 ناصح تو مده بندم طفلانه سخن بس کن
 اندرز جوانی را بپرا نه بگیر از من
 سبزینه رخم زود آ ، کی مرگ امان دارد
 مستانه بده جامی سرنهانه بگیر از من

مترجم شگوله

جینالولو بریجیدا

آنروز چارم جولای سال ۱۹۲۷ بود، مردی که پیشه فرنیچرسازی داشت در حالیکه از بی خوابی مزه هایش سنگینی میکرد و پشت هم خمیازه می کشید در د هلیز شفاخانه زایشگاه هراسان و آشفته حال از اینسوبه آنسومیرفت و باهر باریکه درب اتاق ولادی باز میشد بانگرانی خاصی متوجه نرس قابله میشد تاخیری به او بدهد این حالت بار هاتکرار شد مگر نزدیک های ظهر بود که طفلی در آغوش قابله نمودار گردید ... او را به خوابگاه نوزادان بردند ... روزی بعد طفل جینا نام یافت . جینا بیکه کس نمیدانست دنیای سینما را تسخیر کند ...

- آیا غذای هندی خوردی ؟
- بلی غذای هندی را خوش دارم مخصوصا
- پدر لولو سازنده فرنیچر بود .
- دربارہ مرد های مایه فکر میکنی؟
- چشم های گیرایی دارند امیدوار هستم
- تا وقتی از هند میروم مجرد باقی بمانم
- حقایقی در باره جینا

جینالولو بریجیدا ستاره طنز سینمای ایتالیا
اخیرا فستیوال بین المللی فلم در دهلی
نوبر گزار گردید .
- فکر میکنم فلم های هند شاعرانه هستند
- در حرا بسار طولانی هستند

جینا لولو بریجیدا که در این فستیوال شرکت داشت از جمله ستارگانی بود که بیش از دیگران نظر ربانی میکرد . او از آغاز کارش بعیت اکتیریس در نظرا ۲۵ سال (۱۹۴۷-۷۲) در پنجاو پنج فلما شرکت نموده اولین رول عمده ایراکه اجر کرده در فلم (میس ایتالی) بود و آخرینش (شاه، ملکه و غلام) جینا لولو بریجیدا دریک کنفرانس مطبوعات که بطرز جالبی سخن میگفت شوخی میکرد چشمک میزد و خلاصه دلربایی میکرد. سوالات خبرنگاران را چنین پاسخ داد: - میخواهی دریک فلم هندی بازی کنی؟ او بلی چرا نی . جقدر پول خواهی خواست . - پول هیچگاه برای من ارزش نداشته هر گاه رول خوبی بمن تفویض گردد با کمسال خوشی حاضرم کار کنم . - آیا خوش داری در فلمی نظیر آخرین تانگو در پاریس بازی کنی . (فلم آخرین تانگو در پاریس از نظر سکس قابل توجه بود) - نی، البته نی . ولی مارلون براندودر فلم آخرین تانگو در پاریس بازی کرد . شاید آقای مارلن براندو چیز بیشتری نسبت بمن داشته باشد . - در باره فلم های هندی چه فکر میکنی؟

جینا لولو بریجیدا در بین ستارگان هندی

اینک بعد از سی سال طولانی گشت و گذاردن سرزمینهای دور افتاده و بیگانه (لیا) دوباره راه فریاهش را در پیش گرفته بود. پاهایش برهنه بود، لباسی بپوشیده نداشت که فکر میشد در اثر فشار قوی او پاره میشود. یک کلاه پوریایی کهنه موهای پریشان را پوشانده بود. او که بیست و نه سال عمرش تازه سپری میشد نسبت بسن اصلی قیافه اش به مراتب پیر تر بنظر میرسید. وی دستهای خود را مانند دو بال بالای چوبی که سرشانه اش بود قرار داده بود و آهسته آهسته در کنار دریای ایسکر گام برمیداشت و از زیر قدمهای سنگینش گردو خاک داغی بلند میشد.

راهی که از میان تپه های سبز و جنگل انبوه میگذشت بمار پیچ و تاب خورده ی میماند. آفتاب سوزان ماه جولای از آسمان نیلگون آسمان داغش را بر زمین می پاشید. در یامثل اینکه در میان کوه های تفتیده نفسش تنگ شده باشد عجله نمینمود تا در دستهای وسیع و شاداب استراحت کند.

لیا با این مناظر آشنایی خوبی داشت، اما حالا از میان آنها چون بیگانه ای عبور میکرد و حتی شورش دریا بگوشش نمی رسید. دریایی که در سابق او پدرش در کنار آن گوسفندان اهل فریه رامی چرانند.

او با قدمهای سنگین به طرف تپه ای که پشت سر آن دهکده اش قرار داشت روان بود و به مادرش که تازه فوت کرده بود، بیدارش و به خواهر کوچکش که اکنون بایست جوان شده و بسن ازدواج رسیده باشد، فکر میکرد لیا آهی کشید و با خود گفت:

خدایا... نتوانستم تپه ای بران نشان بیارم... روزگارم بیپوده گذشت. خوب چه میتوان کرد؟... به محض آنکه بدیده رسیدیم بکار زراعت مشغول میشوم. بیاری خداوند همه چیز درست خواهند شد. همینکه قرضهای پدرم برداشته شود غمی دیگری ندارم...

مرد جوان در خیالهایش غرق شد (چطوریک خاتک نوبانجامی سرسبز آباد خواهد گرد، چگونه مقبولترین ماهر و روستا را برای خود خواهد آورد و برای او و پدرش فستقترین لباسها را خواهد خرید، چطور هر یکشنبه به مجرد اینکه صدای زنگ کلیسا در فضا طنین انداخت با عروسیش سوی آن خواهد شتافت و در آنجا در برابر تمثال مقدس که خودش برای کلیسا اهدا کرده باشد شمع می روشن خواهد کرد و تمام مردم ده بحال او رشک خواهد برد. توکل بخدا همه این آرزو ها برآورده خواهد شد...)

لیا بهرکاری دست زده بود، جادو گشتی کرده بود، نوکر بود، در راه آهن کار کرده، مدتی هم از جمله افراد پولیس بود اما با این هم نتوانسته بود پول جمع آوری کند. تنها چیزی که بدست آورده بود تجربیاتی بود که در طول سفر اندوخته بود زیرا روزگار بهترین معلم انسان است و احوال بخوبی درک می کرد که چگونه زندگی خویش را سرو سامان دهد.

نزدیک یک چشمه ای جنگلی لیا زیر سایه درختی دراز کشید. از خلال شاخهای درختان آسمان پاک آبی رنگ هویدا بود. آسمان آفتاب با برگهای درخت بلوط مستی میکرد و ایسن مناظر زیبا بیش از پیش به خیال باقی های لیا میفزود و وی را بیاد دوران کودکی اش مینداخت دورانی که دلش شکار عشق نیکولینا خورد سال شده بود...

ناگهان از تپه زار صدای شکستن چوب خشک و سرفه شدید بگوشش رسید، مردی کوچک اندام که تفتگی سرشانه داشت و ۵۰ ساله مینمود بچشمه نزدیک شد لباسش نشان میداد

سپیده صبح تابه غروب آفتاب حفاظت جنگل است. در طول این مدت در سراسر جنگل گردش میکنم می اندیشم آن قدر می اندیشم که سرم درد میگیرد.

پیر مرد سر سفیدش را ب زیر انداخت و صدای گریه مانندش بسرفه سختی مبدل شد. لیا بچهره پدرش دقیق شد. وقت عجیبی در دلش خانه کرد. می خواست جمله تسلی دهنده ای بیاید و او را امیدوار سازد اما کلمه بزباننش راه نمی یافت. مرد دهقان دوام داد:

این اون فرم لعنتی جگرم رامی ساید و خفه ام میکند... کاش در مزرع خویش میبودم.

تمام مشکلات فایق خواهیم آمد. ازناله کردن و اندیشیدن چه سود؟ ما باید مقاومت کنیم. - آه پسر جان چطور میتوانی بادست خالی مقاومت کنی و کاری را انجام میدهی؟ قلبه ام در حویلی بیکار افتاده گرمها آنرا مانند جگر من می خوردند...

- بهر صورت... لازم نیست این قدر مایوس باشی تو فرزند هاداری من، ایوکه. به اعتماد کن! حالا که من آمده ام دیگر از چه می ترسی؟

لیا تلاش می ورزید تا با کپهای امید بخش خود دل رنج دیده پدر را تسکین دهد اما پیر مرد

جنایت

نوشته: الین پلین

ترجمه: ندیا کونو ندیا کوف

همچنان چشم بزمن دوخته بود و سرش را بلند نمیکرد گویی کلمات پسرش بگوش او نمیرسید. پسانتر مثل اینکه حالت خماری برایش دست داده باشد صدا زد:

- گفتی ایوکه...؟ کاشکه میدانستی تا چه حدی او ما را مفتضح ساخت پسر و جنت زده

جنگلیان این جملات را بااه سوزناک ادا کرد لرزش آوازش غم و اندوه عمیق درونی او را آشکار میساخت.

- فکرش را مکن پدر کار فضا است و تو نصیری نداری، بمن نگاه کن بین صحیح و سالم هستیم راه حلی پیدا میکنیم بزودی بر

خواب طفل به پشت یاروی شکم؟

یک اکثریت اطفال از همان روز تولد به بعد به روی شکم خوابیده و چنان به نظر می رسد که ازین نوع خوابیدن احساس استراحت می نمایند البته در مورد اطفال لیکه تکلیف زوده پیدا نمایند قسما صدق می کند چا فشار روی شکم تا اندازه ای دردهای را که از ناحیه گات زات معده با شد تخفیف میدهد.

هستند یک عده اطفالی که در بدو امر اعتنائی به این موضوع نکرده اند تر جیح میدهند به پشت خواب

نمایند، که این نوع خوابیدن یعنی به پشت دو نقص دارد. ۱- هرگاه استفراغ (قی) نماید این احتمال بمیان می آید که راه گلولی طفل را بسته کرده سبب خفه شدنش گردد.

۲- طفل تمایل پیدا می نماید تا عرض تما شای داخل اطاق بیک سمت متوجه باشد معمولا حصه وسط اطاق که این وضع سبب پهن شدن عقب سرش میشود. گر چه بد ماغ طفل کدام نقص وارد نمی سازد ولی تدریجاً این پهن شدن یکطرف سر درست می شود که ممکن است

که جنگلیان است. او سلام کرد.

- روز بغیر - و باز سرفه شدیدی بدنش را تکان داد. لیا از جای بلند شد.

- باباجان خود هستی؟ جنگلیان باز حمت توانست بر خود مسلط گردد:

- پسرم تو برگشتی...؟ خدایا - موجی از محبت و وقت که از سالها در دل این مرد پاک طینت دهاتی انباشته شده بود بشور آمد.

هیجانی که وجودش فرا گرفته بود صدای او را خفه کرد. لیا شرمند مثل اینکه مرکب گناهی شده باشد جرات آن نداشت که به چشمان پدرش نگاه کند با گاهی که در دستش بود بازی میکرد و نمیدانست چگونه سخنی به زبان بیاورد.

پدرش در حالیکه کلاه خود را از سرش می برداشت مقابل او بر زمین آمد، آهی کشیده گفت:

- خوب پسرم پس آمدی...؟ خوب کردی اما... اما موقع مساعدی را برای آمدن انتخاب نکردی.

لیا در حالیکه که گاهی رامی جوید پرسید:

- چرا پدر؟ - آه چرا؟ ترا گو خود را از دست دادیم، زمین را چطور قلبه کنیم؟

یک گاو مامرد جفتش را هم تقریباً مفت بخان روستا دادم تا اندکی از قرض ما کم کند...

- پس خودت از این سبب جنگلیان شدی؟ - ها... چه میتوانستم بکنم؟ حالا آن مرغ

ملک قریه هم شده است مرا فریب داد و اکنون برای او کار میکنم. اجرت ما هانه سی لوه است اما صرف ده لوه برایم میدهد، بیست لوه دیگر را بخاطر طلب خود وضع میکند. وظیفه ام از

بیدرش نظر افکند. ناگهان رنگ از چهره اش
برید چشمهایش از حدقه برآمده بودند بی صبرانه
برسید :

- چه شده است ؟

چنگلبان که بسوی او نگاه نمیکرد آهسته
گفت :

- خجالت میکشم برایت بگویم. از دو برو
شدن با مردم شرم دارم . میدانی خوا هست
حامله داراست بدون اینکه شوهر کرده باشد.
چنین بدبختیا نصیب ما گردیده است .
لیا چون فتری از جا پرید دندانهایش را
بر هم فشار داده فریاد زد :

- دانستم مرتکب این کار را می شناسم .
فرزند آن مردم که زندگی ما را تباه کرده
است . من سخنی در این باب شنیده بودم .
- با وجودیکه زن دار است آبروی ما را بر زمین
ریخت .

پیرمرد با لحن اندوهباری ادامه داد: من آدم
ضعیف هستم قدرت مجادله را با ایشان ندارم...
آه پسرم تو بخانه نرو در دهکده مورد استیضای
مردم قرار خواهی گرفت و آنگاه دست بکار
خطر ناکی خواهی زد. صلاح در این است که به
شهر برگردی و بدل خواه خود زندگی کنی ما هم
در اینجا بگذارند متصل خواهیم شد ...

لیا داد زد :

- کیفر پدر ... کیفر این مردم باید بگیر
خود برسند . از این کار چشم پوشدند خطا

دو سال را در بر گیرد .

هر گاه شما از ابتدا توجه ننمائید
ممکن است موفق شوید طفل خود
را عادت دهید تا سر خود را حین
که در بستر خود باشند بهر دو طرف
دور بدهد و این کار به ترتیبی شده
می تواند هر دفعه ای که طفل را در
بسترش میخواهید بآید سرش را به

طرفی قرار دهید که در نوبت قبل
پایش قرار داشت باین وسیله یک
قسمتی از اطاق که طفل به تماشای
آن علاقه پیدا نماید پیدا خواهد شد
و طفل سر خود را گاهی بیک طرف
و گاهی به طرف دیگر دور خواهد
داد که شك نیست در ظرف چند
هفته محدود یک طفل به آن مرحله میرسد
که نزد شما فیصله کند و ترجیح
دهد که روی شکم بخوابد یا به
پشت ، بهر صورت بهتر است از
همان اول وهله کوشش شود تا
طفل عادت داده شود بروی شکم
خواب نماید البته بعدتر اگر خواسته
باشد ممکن است عادت خود را تغییر
دهد.

داده بایست خمیده بدن فرسوده از میان
بته زار انبوه راهی دهکده شد. سرک های
شدید اندام رنجورش را می لرزاند و سینه اش
رامی شکافت .

لیا لحظات طولانی در قفایش می نگریست
پس از خود را بزمین افکنده زار زار نالید .
وقتی که بلند شد آفتاب بوسط آسمان رسیده
داغتر بروی زمین میتابید. طبیعت بی حرکت
بود حتی پرندگان خوش آهنگ خاموشی اختیار
کرده بودند . تنها صدای شر شر یکتواخت
دریا که از دور بگوش میرسید سکوت را میشکست.
لیا اشکهایش را پاک کرد و از راهی که آمده بود
آهنگ برگشتن نمود همین که از جنگل
خارج شد راهی مار پیچ و غبار آلود که
از میان تپه هامیگذشت پیش روی قرار داشت.
بقیه در صفحه ۱۸

دور دستی ببرد چون من تحمل این تنگ را
ندارم .

پیرمرد تفنگش را برداشت و آماده رفتن شد.
لیا اندکی فکر کرد و بیدرش که می خواست
برود نگاهی انداخته گفت :

- نی پدر جان تو حالا خانه برو و آنجا آرام
باش . من اولاً بشهر میروم تا بایکی از وکلا
مدافع مشوره کنم و بعداً چاره کار را میسنجیم.
چنگلبان آه آتشین از جگر برآورد :

سادر دام افتاده ایم پسرم هر چه بیشتر
تکان میخوریم به همان اندازه حال ما وخیمتر
میشود ... من چطور میتوانم بغاطر چنین کاری
پایبمکنم بگذارم خیلی شرم آور است ...
- پدر حرف مرا بشنو خودت بقریه برگرد
و دوروز بعد ما در همینجا ملاقات خواهیم کرد .
پیرمرد اندکی تأمل کرد بعد دستش را تکان

است اگر یک زره حقیقت هم در این دنیا باقی
مانده باشد .

باید این ظالم بجزایش برسد. در صورتیکه
تو از این کار اجتناب کنی من خودم بهر قیمت
که شده اقدام خواهم کرد ، لیا با مشت های
سنگین بر سینه ای برهنه و پشاورش کوبیده
ادامه داد :

- من سرم را در گرو این این کار میگذارم
و او را بمعکه میکشانم ...

- برای چنین مردمی محکمه خطرناک نیست
پسرم اگر هزار د لیل بیآوری باز هم بیگناه
تایب خواهد شد... صبح متوجه شدم که برای
رفتن بشهر آمادگی میگرفت حالا میروم سر
راهش می نشینم و با او حرف میزنم خدا کند
دلش بحال ما بسوزد و برای جلوگیری از رسوائی
ما اقدامی نکند ... می خواهم ایوکه را بروستای

مردهاره

قول است

قسمت دوم

در روشنی بسیار خفیه که فرق چندانی با تاریکی نداشت کاغذ پران پنج پارچه اش را دید که از میخچه آویزان است . با صدای کمی بلند گفت :
(ای درک جیلانی شمالاره تو دانی) .
هنوز لحظه بی نگذاشته بود که به ناگاه ، باد پشت دروازه آمد . در زد و درختها به آواز خوانی شروع کردند . شیراز چایرید . با اینکه هوا بسیار سرد بود ارسی را باز کرد و سینه تنگش را از بادیکه گریبان درختها گرفته بود پر کرد .
شب عید بود . نانوایی هازود تر از شبهای دیگر دست بکار شده بودند . بوی تند بوته های سوخته در هوا پیچیده بود و شیران بورا تنفس کردوبه ، به ، گفت . ازدو تاره کاغذ پرانش گرفت و آنرا با ملایمت ، در اختیار بادیکه پله های ارسی رامی جنباند گذاشت و شور شور داد .
آنوقت مثل اینکه درگوش کاغذ پران نجوا کندگفت : صبا عید است صبا ظاهره لباس نو میپوشد ، صبا بادختر ها روی ماچی میکنه ، و صبا از پدر و مادرش عیدی میگیره ، و تو او کاغذ پران صبا چه میکنی آیا بر میزنی پرواز میکنی سرخانش میری یانی ؟ اگر میری خوب خوب اگر نمیری یاریت میکنم دو تکیت میکنم ، چیرت میکنم ، درت میتیم . بعد کمی آرام شد . بسوی ستاره هالبخند زد و ستاره هابسویش لبخند زدند .
باد غوغا برپا کرده بود ، از خلال صدای باد صدای ملا بالاشد که (الله اکبر) می گفت :
شیرگفت : خدایا تو بزرگ هستی به حق بیربیرها به حق چاریار با صفا ، بحق امام اعظم و زیارتا که مره بهراد برسانی .

شیر مثل اینکه کار مهمی کرده باشد به بستر رفت خواب خوشی زیر پلکها بش خانه کرد و او را تا سر حد بی خبری برد . صبح که بیدار شد ، بادهم بیدار بود و با شدت کمتری لباسهای رنگه و سفید روی تناب بام را بازی گرفته بود . شیر از اهتزاز آنها سمت باد را تشخیص کرد و از ته دل ذوق زد .
شتابزده لباسهای گیبی نوش را به تن کرد . دستهای پدر و مادرش را بوسید و (عید مبارک) گفت و بی سروصدا با چرخه تار و گندی پرانش به بامبیتی برآمد . بادمانند از دهان نفس های طولانی و ممتد می کشید و کاغذ پران را تکان میداد . شیر تازرادر حلقه دوتاره گره بست و یاهو پنج پارچه اش را در اختیار باد گذاشت . کاغذ پران به شدت چنگه خورد مانند مرغ کلنگی به جلو پیید و هوارابه سوی بلندی ها پاره کرد . که از خانه های روبرو نیز گندی برانهای خورد و کلانی قیل شده بودند ، پنج پارچه شیر مثل (فر فرک) بسوی آنها تازر برد و چون باز تیز چنگالی فراز همه قرار گرفت و چند تار را در چند دقیقه درو کرد . کوچکیا همینکه پی بردند باکی حریفانند کاغذ پرانهای باقیمانده را پائین کردند و میدان را خالی نمودند . شیر تارش را که چون دم تیغ بران و تیز بود با سر انگشتش نوازش کرد و چشمش را به گندی پران مست و چابکش که چون گبوترملالی می چمید دوخت و از دور نقش (عید مبارک) چشمش را خیره کرد و گاری اصلی را بپادش داد . آنوقت آهنگ یار کرد و قلاج ، قلاج تار داد . کاغذ پران چون موج بیتابی لوت های مستانه و دیوانه زدویک نفس خود را بر سر بام معشوقه رساند اما فضلوه که از گوشه بامش شاهد آسوبگریهای گندی شیر بود و می فهمید که حریف

چه میجوید غفلتا بجانش قیل کردوشیر را در بهترین لحظه های شوق و شادی پریشا ن ساخت .
شیر همینکه گندی فضلوه را دید کمی رنگش پرید اما دست از پا خطا نکرد و قیل از اینکه فضلوه کاغذ پرانش را خوب هوا کند از همان بالا گدیش را مثل شاهین غوطه داد و تار فضلوه را چون پنیر خام دونیم کرد و با خود گفت : سزای قروت او گرم .
ظاهره از دنیا بی خبر بعد از سرمه چشمها و جوتی موها ، لباس قناریزش را به بر کرد و بانظر های خریداری برابر آئینه قد نما جلوه فروخت تا صورت چون برگ گلش را در نگاه دیگران بسنجد . آئینه پاسخ مساعدش داد و برویش لبخند زد .
ظاهره از خوشحالی چرخه زد و مقابل ارسی آمد . آئینه شفاف آسمان نیز برویش خندید و آفتاب کاکل زری بر سر و صورتش گرد طلا باشد . ظاهره به بازی با جعد زلفانش مشغول شد و سرودی را زمزمه کرد . درین میان گبوتر سفیدی از هوا گذشت و چشمان ظاهره دنبالش راه کشید . گبوتر از نظر غایب شد ولی عوضش کاغذ پرانی در هوا باقی ماند که برویش (عید مبارک) جلب نظر میکرد . ظاهره اول بی تفاوت و بعد با تفاوت نوشته را خواند با تبسم شگفت انگیزی بر لبهایش دود از کاغذ پران خوشش آمد و بدون منظور و مدعا گفت : (عید خودت مبارک) .
ولی کاغذ پران دست بردار نبود ، مرتب پائین و بالا می رفت و بر سر بامها سایه می افکند ظاهره کنجکاو شد و از اتاق به بام برآمد و از دورش را بر سر بامبیتی تشخیص کرد و دلش به ضربان افتاد . شیر هم ظاهره را دید و سراپا هیجان و ارتعاش شد . سر رشته از دستش در رفت و کاغذ پران چرخه زنان در حویلی سقوط کرد . از قضا برادر خورد ظاهره (فرید) به جنگش آورد و دوان دوان غنیمت باد آورده را پیش پدرش که گرفتار قربانی گوسفند بود و صدازد : بابه جان ، بابه جان آزاتی گرفتیم میرزا محمد محسن که در آن لحظه نمی خواست سکوت عاطفیش اخلال شود به سرعت گارد را در گلولی گوسفند کشید و بعد از لمحه بی ، با خشونت خطاب به پسرش گفت :
- جوان مرگ شوی چه گرفتی ؟
پسرک دق ماند . تری تری پدرش را نگاه کردوبه آرامی گفت :
- آزاتی گرفتیم !
محسن خان گفت :
- بدگدی - پیش بیا .
فرید هراسان و شمرده نزدیک شد و کاغذ پران را در دستهای خون آلود پدرش گذاشت . ظاهره از بام متوجه پدر و نگران کاغذ پران بود . لکه های خون در لحظه های کوتاهی که محسن خان مشغول خواندن عبارت بود کاغذ پران را رنگین کرد . محسن خان مثل اینکه بوی دسیسه و حیاتی به مشامش رسیده باشد

اینسو و آنسو دید و چشمش به ظاهره بر لب بام افتاد و بی تأمل گدی پران را با دستهای بر مو و بر زده اش پاره کرد و گفت :
حرام زاده مه کتیت کار دارم .
ظاهره از لب بام دور شد و قیل زد و فرید گریان و شکوه کنان خود را بدامن مادرش انداخت و دادزد :
- مادر جان بایم آزاتیمه پاره کن آزاتیمه !
و مادرش سرگودکش را در بغل فشرد و گفت :
- آستابچیم که نشنود بایت حق داره .
فرید چرا ، چرا گفت و آنروز عید برای ظاهره و برای مادر و برادرش در چرا ، چرا گذشت .
ولی طعم شور کباب قربانی محسن خان را دوچندان عاصی و خون آشام کرد و از بام و تا شام مانند بیربیری غرید و گفتار کرد .
از آنپس محسن خان دروازه بام را بروی دخترش قفل کرد و ظاهره برای ماه هازندانی چهار دیوار حویلی ماند .
اواخر پائیز آنسال محسن خان بدون پسران اهل خانه در گذرد و خانه نو خرید و کوچ و بارش را از آنجا منتقل کرد . اما شیر غافل و بی خبر همچنان کاغذ پرانهایش را بر سر خانه محسن خان تار میداد و دردم راه هر مانع و مزاحمی را درو میکرد . اما روزی همینکه از کوچه گذشت بناگاه چشمش به قفل بزرگی افتاد که از یسانی زخمی و آزرده دروازه محسن خان آویزان بود .
از دیدن دروازه بسته و خانه کسری در جایش خشک شد و دقایقی مات و مبهوت به دریچه کور امیدهایش خیره ماند و آه سوزانی از جگر کشید . دیگر دنیایش خراب شده بود . چه میتواند بکنند و ظاهره را چگونه میتواند بیابد ؟ گذرهای بشمار شهر ، کوچه بند بپسا ، جاده های دراز و کوتاه ، بیرو بار مردم ، نشانه های بی نشان و پشت سر همه ظاهره نا پیدادر غبار .... آه که عاشقی چه بلای بدوچه درد بیدرمانیست . آدم جز سوختن و ساختن چاره بی ندارد .
برای شیر سراسر دنیا را ظاهره پر کرده بود . خیال ظاهره ، خنده ها ، وقصه هایش و گپهای معنی دارش که میگفت : (توزیادتر از ای سودایی میشی ، خوراکت کم ورتگت زرد میشی و خواز چشمهایت می پره) .
شیر با خود گفت که : اگر تمام دنیا به کوچه بگیره اگر دروازه های زمین و آسمان بسته شوه ، اگر هفت گوه و هفت دریا پیش پایم پیدا شوه باز ام بشتش میرم هر و بر بیدایش می کنم دل سنگ بابشه نرم میکنم اگر نرم شد خوب ، خوب اگر نشد و ابجانش .
کسیکه عاشق است از جهان نترسد که عشق از گنده و زندان نترسد دل عاشق مثال گمرگ گشته که گمرگ ازهی می چویان نترسد از آن پس از نیش التوتانماز شام ، در بدر و خالا بسر اینسو و آنسو میرفت و از هر کسی نشان ظاهره رامی جست ..

روی دور انداخته از مراد کراچی کش سر چهارراه که کالای محسن خان رابخانه نوش برده بود سراغ خاله و دختر خاله را گرفت. بانسانی مراد اندکی گره از کار گشوده شد و شیر راه براه و کوچه بکوچه خانه محسن خان را پیدا کرد.

روز های اول کشیک هایش بغیر گذشت تا اینکه روزی مزدور زن قدیمی محسن خان هنگام بردن خمیر به نانوائی متوجه کله کشکهای شیر شد و خبر را داخل خانه برد.

سه برادر پهلوان طاهره بدون اعتنا به داد و بیداد مادرشان به سرعت بسوی کوچه دویدند و شیر را سرچار سوق گیر کردند. بزرگترین شان محمود طعنه آمیز چغ زد:

- اوموش اینچه چه میکنی؟
شیر بی آنکه خودش را بیازد جواب داد:
- بچه خاله مه شیر هستم شیر، مسره نمی شناسی؟

نادر، دومین برادر طاهره که مکتب رو هم بود گفت:

- کاغذبران فروشی و کفتر فروشه کسی نمی شناسه توده گل کوچه هاشمپور هستی. شیراز هتاک ای بوجوش آمد و صدازد:

- خی کاکلی صبر کوتابینی که نان چنه فتر است.

آنگاه جنگ سختی شروع شد اولها شیر مثل شیر می جنگید و دهان و دندان بچه های خاله و ابرخون گردولی پسانتر نفسش سوخت و از آنها مشت و لگد پشمار خورد و کله کاپوش یکی شد.

آنوقت خلاصگیر پیدا شد و جنگ مغلوبه

بقیه از شماره گذشته

دکتور اکرم عثمان

قصه نویسی

به عقیده من باید قصه نویسان به گنجینه بیکران ادبیات مردم توجه کنند و در گفتگو های شخصیت های قصه، ازین منبع استفاده برند، چه از جانیی مرحله از تکامل اندیشه و فکر مردم ثبت دفتر میشود و از جانب دیگر محتوی قصه ها غنی تر میگردد.

به گفت و شنود در پیرامون قصه های شما و آدمهای قصه های شما در همین جا بنده می کنم و میرویم به سراغ کار های دیگران.

شما کار کدام يك از قصه نویسان ما را بیشتر تأیید میکنید و آنرا از دید چشم انداز خود و در چار چوب معیار ها و موازین بطی که از آن نام گرفتید منطبق تر میدانید و از نظر اجتماعی و فلسفی ادج بیشتر میگرداید؟

راستش تا حال فرصت نیافته ام که تمام قصه های نویسنده گان معاصر را امروز کنم تا بتوانم بادیی نقد گونه قضاوتی راستین در باره شان داشته باشم، با این حال در حد اطلاع و بر داشت ناقص، قصه هایی چند از اعظم رهنورد، اسدالله حبیب، سپولمی، داود فارانی، روستا باختری و میثاق را بیشتر می پسندم.

حوال میرویم به سراغ آخرین پرسش - اگر قبول کنیم که هنر عبارت است از انتقال و القا يك سلسله تجارب حساس از یکی بدیگری و از جمعی به جمعی قبول کنیم که اگر کلمه شعر و قصه خوانی بتواند کار این القاء را سریع و آسان سازد ناچار باید بپذیریم که اگر قصه

(محمود) شاخ بشاخ شدند دستهای محمود دراز تر بود تاثیر بغود جنبید چاش بدست حریف افتاد و سربه تالاق بگردن خورد مردم کف زدند و برخی از هیجان صلوات کشیدند.

رنگ غیرت شیر به تور آمد خودش را جمع و جور کرد و از آخرین کاریکه خلیفه یاسین یادش داده بود کار گرفت و (پهلوان محمود) از همان زیرچنان چت کرد که روز روشن بر سرش تارگرید و ستاره هادم چشمش بل بل زدند.

شیر محمود را صمیمانه از جا بلند کرد و او را بوسید و بی سروصدا از میان مردم پرهلپله و ستاینده برآمد.

محمود که هرگز چنین انتظاری نداشت بر استعداد بچه خاله اش حیرت کرد و مثل مردها شام آنروز بخانه خاله از یادرفته اش آمد و بعد از آشتی گفت:

- شیرجان راستی که توشیر بود مه خطاکدیم گذشته ره صلوات ازین پس ما تو بیاد قرانی هستیم.

شیر از شنیدن این حرف تکانی خورد ولی برویش نیامد. باهم بغل کشی کردند و قول برادری دادند. به وساطت محمود شیر با محسن خان و اهل و عیالش آشتی کرد و در شسته سابقه دوباره استوار گشت. طاهره درین میان خوشحال بود که باز شیر از دام رسته را بدام الکنده است.

از این روز به روز رنگش سرخی می آورد و شادابتر میشد ولی شیر روز بروز زرد تر و نحیف تر میشد چه میان دو سنگ آرد بود. سنگ عشق و سنگ برادی. طاهره خواهر محمود بود و محمود برادر قرانی شیر.

طاهره یا محمود؟ برادری یا عشق؟ با خود نویسی هنر است و شاعری هم هنر. کار دکلمه شعر و خواندن قصه نیز نمیتواند از هنر بر کنار بماند، با این مقدمه می خواهم ببرسم شما که هم دکلماتور هستید و هم قصه خوان این دو شکل القاء را هنرمندانه پندارید، اما خیر واز نظر شما کدام يك مشکل تراز دیگری است؟

طاهره یا محمود؟ برادری یا عشق؟ با خود

نویسی هنر است و شاعری هم هنر. کار دکلمه شعر و خواندن قصه نیز نمیتواند از هنر بر کنار بماند، با این مقدمه می خواهم ببرسم شما که هم دکلماتور هستید و هم قصه خوان این دو شکل القاء را هنرمندانه پندارید، اما خیر واز نظر شما کدام يك مشکل تراز دیگری است؟

- با تعریفی که شما از هنر نمودید به همان شان عقیده دارم که شما دارید، یعنی هم دکلمه را هنر میگویم و هم قصه خوانی را، و این دومی را مشکل تراز دکلمه شعر، چه در کار دکلمه ریتم و آهنگ خود شعر بسیار - ترکیب میکند در انتقال تا اثرات حسی و باز دهی و حرکت آن، در حالیکه در قصه ایمن ریتم و آهنگ خاص وجود ندارد و یا کمتر وجود دارد و این قصه خوان است که باید تمام خصوصیات عاطفی آدمهای قصه را با خواندن خود در ذهن شتونده بنشانند و شتونده خود را در تاثرات این آدمها شریک سازد و آنها را در همان مقطع زمانی که قصه در آن آغاز مییابد و انجام می پذیرد متوقف سازد، البته این گفته را بدان معنی تکرید که من قصه خوانی هنر منم و یاد کلماتوری و رزیده که در کار من عیب فراوان است و بیش از

اندازه. آقای دکتور عثمان اجازه بدهید از جانب ژوندون از شما تشکر نمایم که حاضر شدید در این بحث شرکت کنید و حرف هایتان را با مادر میان گذارید. من هم از ژوندون متشکرم

اندازه. آقای دکتور عثمان اجازه بدهید از جانب ژوندون از شما تشکر نمایم که حاضر شدید در این بحث شرکت کنید و حرف هایتان را با مادر میان گذارید. من هم از ژوندون متشکرم

بعد از سه سال رکود فابریکه پشمینه بافی پلچرخی مجدداً فعال گردید

راپور: م. ارغنون

«به اساس تجویز دولت جمهوری فابریکه پشمینه بافی پلچرخی کابل که سه سال قبل متوقف شده بود مجدداً شروع بکار نموده و از این به بعد تحت نظر و اداره وزارت معادن و صنایع به فعالیت و تولیدات خود ادامه خواهد داد.»

این مطلب را یک منبع وزارت معادن و صنایع به خبرنگار ما گفت:

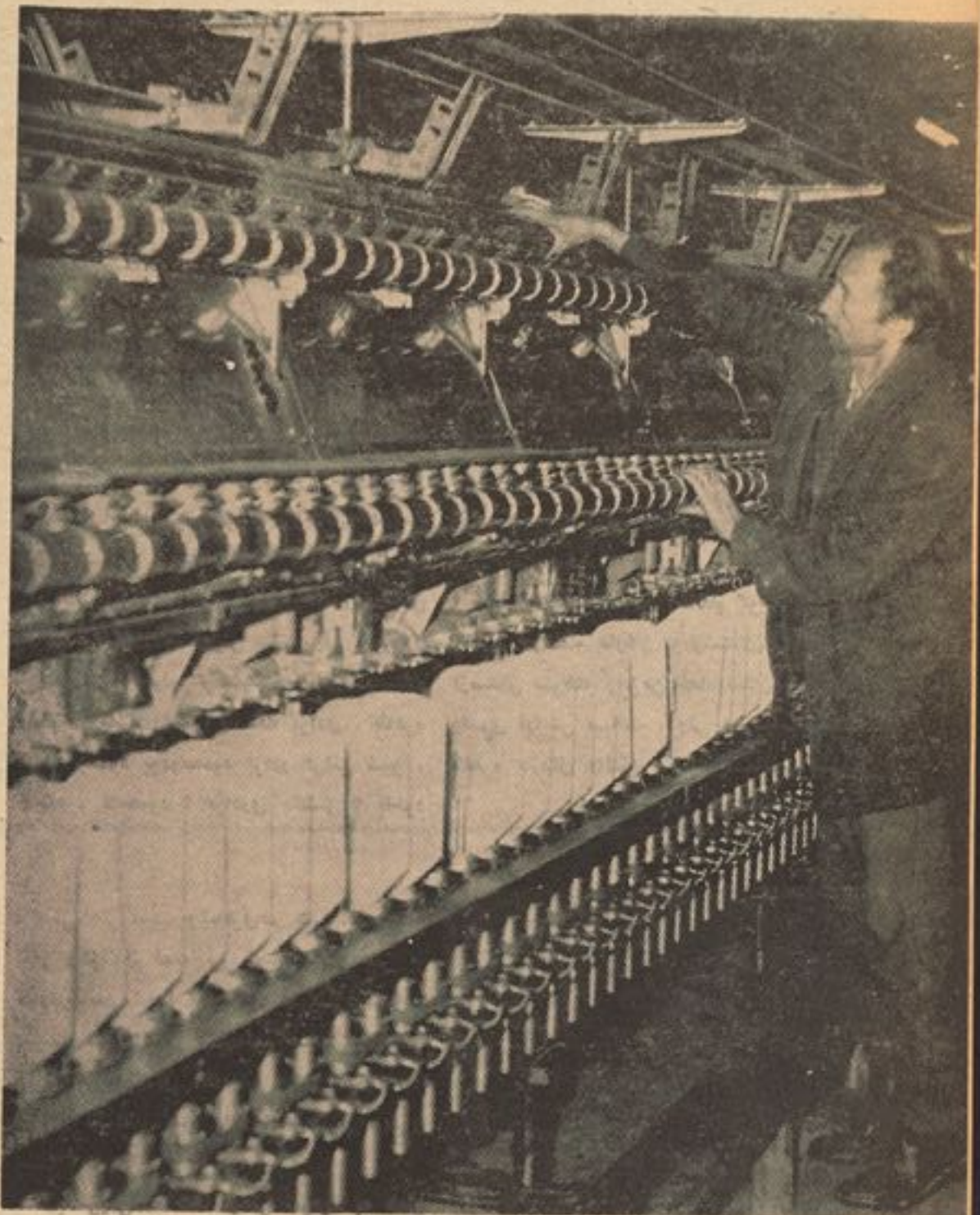
«این فابریکه که برای تولید مواد مورد ضرورت و غرض بهره برداری بیشتر از سامان تخنیک آن به سرمایه ۶۲ میلیون شروع به کار کرده بود، نظریه بعضی عوامل و رونماشدن نواقص ماشینی و تخنیک در ماشین آلات، خرابی و قناعت بخش نبودن وضع مالی و تکالیف نکردن پول مصرف و همچنان غیرمنظم بودن تنظیم و اداره، سه سال قبل از فعالیت افتاد و علت اصلی این عدم فعالیت خساره پولی بود که فابریکه در سال های اخیر متحمل گردید.»

منبع گفت: «بروگرام کار در فابریکه به اساس سابق طرح گردیده و روزانه هشت ساعت فابریکه فعال خواهد بود.

سرمایه فعلی فابریکه در حدود بیست میلیون افغانی از طرف دولت تخصیص داده شده که همه امور آن مستقیماً زیر نظر ریاست صنایع مراقبت میگردد.»

ریاست صنایع در پاسخ پرسشی که مواد خام به چه اساس خریداری میگردد گفت:

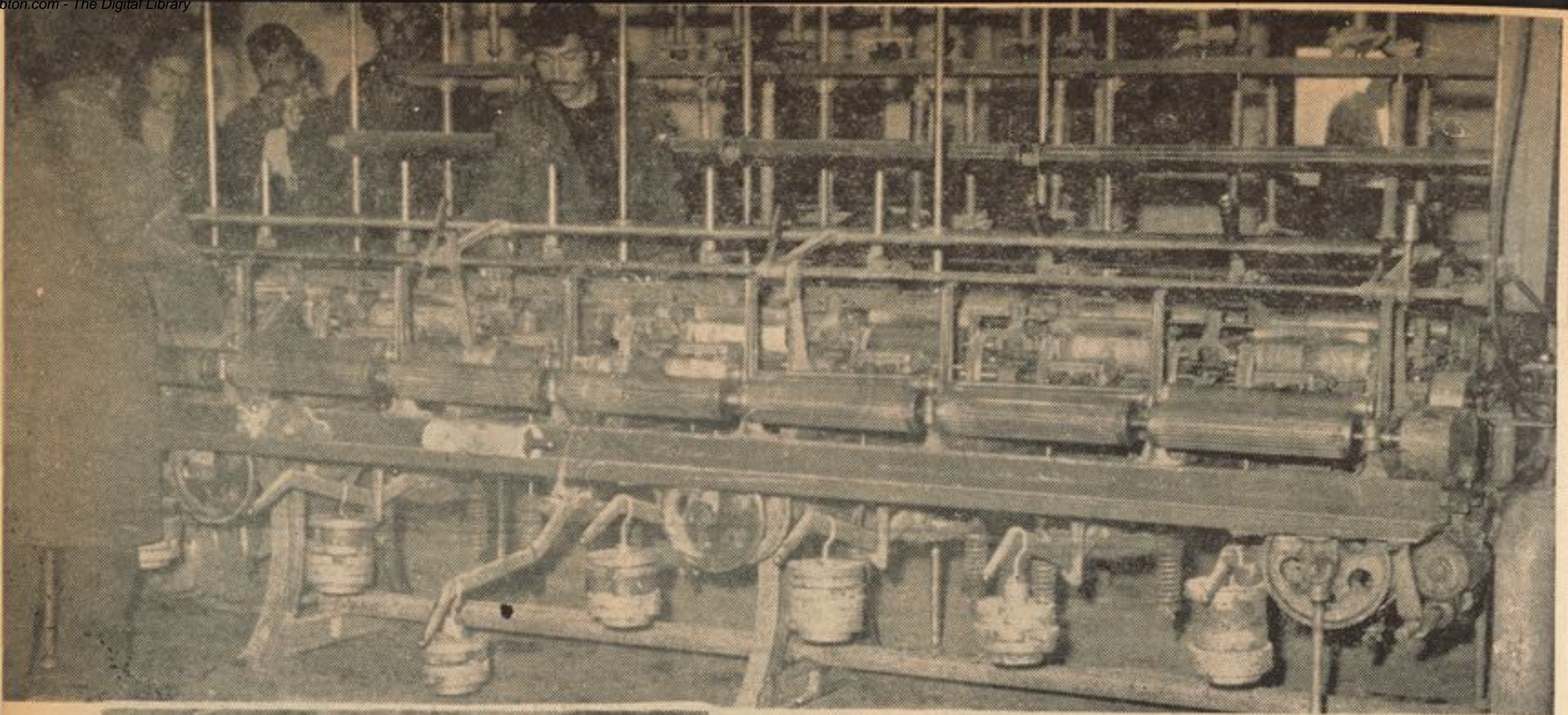
«با وجود بازار مونی، تولید مواد به سویه بهتر و اقتصادی تر، و هجوم مشتریانی انفرادی و موسسات تقریباً ۱۴۷ میلیون افغانی از سبهداران خویش مقروض گردید.»

ماشین آلات بعد از سه سال رکود در حال فعالیت اند.

شعبه پشم بافی فابریکه فعال است

برای استفاده بهتر از ماشین آلات نواصت تخنیکي باید رفع گردد .

مواد خام برای تولید جنس در این فابریکه به اساس قرار داد با اشخاص انفرادی صورت گرفته و پشم گوسفندی ، پشم بزی ، و پشم شتری مواد خام آنرا تشکیل میدهد که قسمت زیاد آن از اهالی قندهار نسبت خوبی نوعیت پشم خریداری می گردد. اما در صورت لزوم و تغییر نوعیت جنسی در آینده امکان دارد که از مواد و پشم های خارجی استفاده به عمل بیاید .

منبع ادامه داد :

« برای استفاده خوبتر از ماشین آلات یک مدتی لازم است که در همه امور تخنیکي و ماشینی فابریکه تجدید نظر صورت گیرد، و آن عده ماشین های که کهنه و فرسوده شده و غیر قابل استفاده است باید زیر تر میسم گرفته شده و برای سپورت در کارها و پیشبرد امور در نظر است تا ماشین های جدیدی خریداری گردد .

ریاست صنایع در جواب سوالیکه فابریکه فعلا دارای چند پایه ماشین بافت است چنین گفت :
« البته فابریکه دارای شعبات مختلف می باشد و فعلا شعبات صورت ، نخ بافی ، بافت

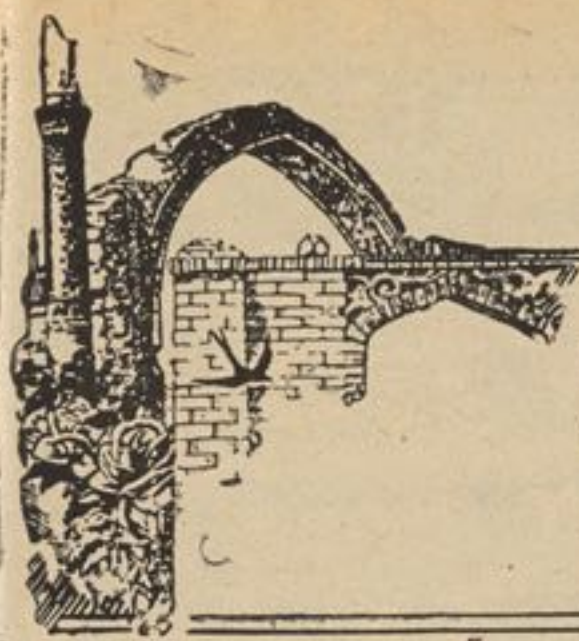
و رنگ آمیزی موجود می باشد ، در شعبه بافت پنجاه پایه ماشینی موجود است که فعلا از یک ثلث آن کار گرفته شده و باقی آن در آینده عیار خواهد گردید . و همچنان در شعبه نخ نابی یکصد و پنجاه دوک موجود است که فعلا از یک ثلث آن کار گرفته شده است .

در پاسخ سوالیکه مواد تولید شده تاجه حد احتیاجات عامه را تکافو میکند گفت :

« البته تکه پشمی قسمت زیاد از ضرورت دوایر عسکری رافع خواهد کرد ، و در پروگرام تولید کمپل برای فامیل ها و قالین های یای انداز با عرض ۷۰ سانتی به قیمت نا زلو متوسط مدنظر گرفته شده است .

در آینده پلان های وسیعتر و گسترده تر برای جلوگیری از نواقص ماشینی و تولید مواد خوبتر که بتواند به صورت عموم احتیاجات مردم رافع بنماید در نظر است که امید وارم به همین زودی ها پلان های دست داشته جامه عمل پوشند .

و همچنان در پروگرام ما تنظیم و سازمان ترا سپورتی نیز شامل است تا کارگران از لحاظ فاصله راه بمشکلات رفت و آمد مواجه نشوند .

از آنسوی قرنها و سالها

بینده، و در سنگلاخ هدف با اراده‌ای آهنین گام نهاد و استعداد های گوناگون را به نحو درخشانی در خویشتن گرد آورد، تن در میدهد و به وجود دوست معاصر ی چون وی مبداء. (۱) مانند همیشه صحبتی گرم و صمیمانه آغاز یافت. نوایی غالباً پیرامون فلسفه تصوف به بحث میپرداخت. جامی نه فقط در یمن رشته تبحر داشت، بلکه از نمایندگان بزرگ این فلسفه بشمار میرفت و زندگی خویش را با ایجابات آن هم آهنگ ساخته بود. صحبت فلسفی هر دو شاعر بر نکتی و شورانگیزی افسانه ها ادامه یافت.

نوایی جامی رادعوت نمود تا در باره زندگی افکار و سلوک شیخ های معروف تاریخ و افسانه های مربوط به آنان اثری بنویسد. جامی اظهار داشت که مدتهاست چنین آرزویی را در دل می پروراند و حالا ممکن است با الهام از نوایی و در سایه مساعدت وی چنین کتابی تالیف نمود.

نوایی شادمان شد و ترجمه آنرا از دری به ترکی همینکه اثر تکمیل شود، وعده داد. درباره کتاب خیلی به تفصیل سخن گفتند.

(۱) دوستی و علائق صمیمانه میان جامی و نوایی واقعا عجیب و بیمانند بوده است. نوایی در آغاز هر دفتر (خمسه) خود مراتب این ارادت و صمیمیت را نسبت به جامی ابراز داشته و جامی نیز بارها طی اشعار و نامه های خویش از این پیوند یاد آوری کرده است. از جمله در قسمت اخیر (خردنامه اسکندری) خویش خطاب به نوایی چنین می گوید:

ز هر سی طبع تو استاد سخن
ز مفتاح کلکت کشاد سخن
سخن را که از روتق افتاده بود
بکنج حوان رخت بنهاده بود
تو دادی دگر باره این آ بروی
کشیدی بچولانگه گلت و گوی
صفا یا ب از تور رای تو شد
نوایی ز لطف تو ای تسو شد

(عبدالرحمن جامی، هفت او رنگ، اورنگ هفتم (خرد نامه اسکندری) به تصحیح و مقدمه مدرس گیلانی، تهران ۱۳۳۷ صفحه ۱۰۱۲-۱۰۱۳) - مترجم .

خبر باز گشت علیشیر نوایی به سمرات و انتصاب او بجهت مهر دار دولت، چون حادثه مهمی انعکاس میکند. اهالی خراسان این تقرر را بغال نیک میگیرند و چشم امید بسوی او میدویند.

چندی بعد میرزا یادگار یکی از شهزادگان تیموری علم بغاوت بلند میکند و باو جسود شکست فاحشی که از حسین بایقرا میخورد، موفق میشود در اثر خیانت برخی از سرکردگان (بیگنا) ، شهر هرات را اشغال نماید.

حسین بایقرا پس از مدتی آوارگی در بادغیس و میمنه سر انجام شامگاهی بپهران هجوم میرد و بیادری نوایی قدرت از کوفته را دوباره بدست می آورد و میرزایادگار را بقتل میرساند.

در زمستان همان سال بر اساس یک فرمان علیشیر نوایی به وظیفه خطیر امارت انتصاب میگردد این اقدام در عین حالیکه حس خصومت و کین تیزی مخالفان را برمی انگیزد، مورد تایید اهالی عدالت پسند هرات و کافه مردم خراسان قرار میگیرد.

روزی بعد از آنکه پیشنهاد های نوایی در مورد بهبود امور و رفع نواقص موجود در دستگاه دولت طرف تایید جدی سلطان قرار نمیگیرد، وی ناراضی از کاخ سرای خارج میگردد و نزد شاعر بزرگ عبدالرحمن جامی میرود.

علیشیر نوایی

نوایی اظهار داشت :
بدلم مرا هر ساعت بسوی این مسکن
میکشاند، اما چه میتوان کرد که نجات از مشکلات ممکن نیست .
سماذیر شمارا حتی خداوند می پذیرد، چه رسد به زرات خاکساری مانند ما خدمت صادقانه ب مردم، خاصه انسان کامل است.
اینگونه زحمت و مشقت را اساسا فراموش بایه شمره .
نوایی آرزوگی خود را از بی نظمی ها و حق تلفی ها می گوید که در دستگاه روی میدهد، باختصار بیان داشت جا می به آهنگی ملامیم گفت:
سما تازمه شگوفه های محبت شمارا نسبت ب مردم می بینیم . بعد از این نصیب مردم باد تا از لمر فراوان آن بهره ور گردند. با یسد هرگونه مشکلات را با سلطان در میان نهاد .
این دو شاعر صرف نظر از تفاوت سن فرزندان (دوگانه) تاریخ پرده. نمای نیروی معنوی بزرگی که در شخصیت هر دو وجود داشت، هر دو آنها را با رشته دوستی ناگسستگی و خلل ناپذیر بهم پیوند میداد :
نوایی نسبت به جامی که در سن و سال پدر اوست ، بخاطر دریای دانش ، شعر عالی قلب بزرگ و پاکش ، از همان دوران خرد سالی اخلاص میورزد و چون استاد خود گرامیش میدارد. جامی نیز به نوایی به نسبت عین فضایلش علاقمند است و باین شاعر «ذو اللسانین» که عصر ها مدعیان، زبانش را شور و زاری پیش نمی پنداشتند ، ولی او توانسته بود در هسته وسیع و گسترده آنچمن زار های شکست انگیز ببیند و از گلپای تازه آن خرمن - خرمن - گلدسته های پر فروغ

یافته بودند، فضای باغ و هوای مطبوع آنرا با صدای سحر آمیز خویش و جهد و نشاط بخشیدند ... بازم از سبوهای نفیس (یق-بق) باده در ساغر هاریخت . شاعران شوخ طبع باده پیمای با خواندن ابیاتی دایر به باده و محفل انس، ساغر زدند... دانشمندان زنده دل زیباترین ابیات و رباعیات شاعران رادروصف دختر ازوباده ناب یکی از بی دیگر خواندند در باغ شعر خیام جاویدان دسته گلی که آنها نچیده باشند. باقی نماند .

نوبت به هزل و مطایبه رسید. نوایی نیز مانند سایر مهمانان از تله دل خندید . در برابر نکته های هزل آمیزی که بوی متوجه میگردد، فی البدیهه با سخنان نیشدار پاسخ میداد. خواه چه غیث الدین بامهارت شکفت انگیز خود هنر نمایی کرد . او بسان نوجوانی شوخ و بیباک برقص و پایکوبی پرداخت و انواع سرودها خواند و از برخی شخصیت های معروف هرات چنان ماهرانه تقلید نمود که حاضرین از شدت خنده روی شکم های خود دست گذاشتند.

او پیرمردی فروتن و بی پیرایه است . از مسخری (چمک) تادستار عادیش و نگه درویشانه دارد. از ظاهر ساده و متواضع نیروی معنوی بزرگی بوضاحت احساس میگردد .

بارها چنین اتفاق افتاده که بر خیزباشیدن شهرت و آوازه جامی، او را شخص پرسولت و دبدبه آراسته بالباسهای زرین تصویر کرده ، امادر اولین برخورد با جامی حقیقی بامرد کهنسالی روبرو گردیده که کسوت درویشانه اش از قماش درشت ارزان قیمت دوخته شده است . ببیننده در و هله اول او را از زمره خادمان جامی پنداشته، اما بعدا دچار تحیر گردیده و از خجالت سرخ شده است.

جامی ، همچنان رابه نشستن بالای پوستی ملایم دعوت کرد. خودش در جای سابق میان توده های کتب نشست . او آهسته دست خویش را بر ریش سفید کش کرده گفت :
واقعا امروز دل مشتاق دیدار چنانجا ب شان بود

فصل سیزدهم

توایی به چنارهای جوان که در صحن حویلی
مقابل دریچه قد کشیده بودند، نگاه کرد .
نارفت شده بود. برای بازگشت اجازه
خواست . جامی به طاق بالای سر خود دست
دراز کرده کتاب قطوری را برداشت یکی از
اوراق مفلوح کم عرض را از میان آن برداشته
تیسیم گفت:

سایر، شما از دریای دل خویش درگران
بهای بیرون کشیده اید که در میان مردم
شهرتی فراوان یافته است. ما نیز کوشیدیم
تا چیزی بهمان اسلوب بنویسیم. اینک ببینید
شاید مقبول خاطر واقع گردد. ورق را به
نوایی تقدیم کرد.

نوایی نظر خود را اول نوشته زیبای جامی
خواند. این جواب غزل مشهور نوایی بود که
باصطوح ای گاش از جمال عالم آرا برده
برنمیداشتی **آماز می یافت و بعین وزن و قالب**
توسط جامی سروده شده بود:

دیدم دیدار آن دلفار رعنای گاشکی
دیدم روشن کردم از خاک آن پاکاشکی
نوایی غزل را با شور و شوق و آواز بلند
خواند. به چشمان آرام، مطمئن و پر نورشاعر
که از زیر ابروان پر پشت و زشیده اش نگاه
میکرد. چشم دوخت و با فرو تنی اظهار
داشت:

بدرمورد اینکه غزل مامیان مردم ناحبودی
شهرت یافته. روایاتی وجود دارد. اما این
الر بدیع که شما با دروگر الفاظ آن سرا
پیوسته اید. بدون تردید شهرت جهانی
خواهد یافت.

تیسیم صمیمانه پاکی از صفای قلب بر
چشم و وجنت جامی دوید.

اجازه دهید ناسخه ای از روی آن بردارم
نوایی ناخشان خود به جستجوی قلم ادوات
پرداخت.

سزحمت نکنید جامی آهسته با دست خود
اشاره کرد. این نسخه را فقط برای شما
برداشته ام.

بدرینصورت ارزش تحفه شما برای ما بی
نهایت زیاد است.

نوایی ورق کاغذ را بدقت قات کرده درجیب
گذاشت و با شاعر وداع نمود. جامی او را
تا دروازه بیرونی مشایعت کرد.

***

پس از نماز خفتن در حدود چهل - پنجاه
تن استاد از مشهور ترین معماران، بنایان،
سنگتراشان و نقاشان هرات روی صفا
(بنفشه باغ) گرد آمدند. هر چند اکثر
آنان از تحصیل در سمرقند به مخصوص
بهره ور نبودند. اما با آنهم استادان عجیبی
بودند که تجارب قرون گذشته را از خود کرده
فکر و استعدادی خلاق داشتند. شاعر بسا
استادان درباره بناهای بزرگی که فرار بود در
کنار (انجیل) (۲) اعمار نماید مذاکره کرد

و تا نیمه های شب با آنان بشو ره
پرداخت .
مجدالدین دریاچه خوش آب و هوای خود
که زمینش را به درخواست از سلطان گرفته
بود مجلس شیافتی تر تپ داد. گلپای باغ
تازه شکفته، رنگ نقش و نگار کوشکها هنوز
نخسکیده و درختان کوچک هنوز قد بر
نیفرشته بودند... رخساره های بیک ها و
عاملان باده خوار که به میگساری پیسم
اعتیاد داشتند، از افراط و باده نوشی به
سرخس گزیده بود. اما عوشار انه صحبت
میکردند.

(۲) شیر انجیل معروف هرات .

دشاه محمود زیارمل ژباړه

طالع پیژندنه په اروپا کی

زیات پیروان لری

اتکل په کسی په درسته توبه وگاڼه داد تعجب خبره نه ده چه د انګلستان زیاتره سیا ستمدا ران شوی و .

دوهمی جهانی جګړی په وخت کی د انګلستان د جاسوسی سرویس ته خبر ورسید چه هتلمر دخپل هر لوی اقدام دسرتو رسولو او په نورو هیوادونو بانندی د حملی کولو دمخه لو مړی دخپل مخصوص ستوری پیژندنکی چه (کارل ارنست کراف) نومبیری سره سلامشوره کوی چه که چیرته نوموړی شخص وخت اوساعت مناسب ولید نو هتلمر په حمله لاس پوری کوی .

د انجمنس سرویس مامور ینو لومړی د هتلمر دکارونو دبی اغزی کولو لپاره یومجا رستانی طالع پیژندنکی او مشهور فال بین چه (لونی دوویل) نومیده استخدام کس چه دستورو حالات و خپری اود خپل کنترول لاندی بی ونیسی او په نتیجه کی هغه خبری او معلومات چه د هتلمر نجومی بی هغه ته ورکوی ور څخه خان خبر کړی اود دغی لاری څخه په هتلمر بانندی بری ومومی .

مجارستانی طالع پیژندنکی دغه کار په بریالیتوب سره سرته ورساؤ اوبیا وروسته دانګلستان د جنک وزارت هم یونامتو نجومی پیدا کړ چرچل دغه دغه پیشنهاد ومانه اودغه کاری غوره

د انګلستان دطالع پیژندنکو ټولنه ۸۰۰ غړی لری ۵۰۰ تنه په انګلستان او دری سوه تنه د هیواد نه دباندی په فعالیت بوخت دی نوموړی اتحادی دولت درسمی اجازه نامی په واسطه یو بشوونخی هم جوړ کړی دی چه په هغی کی دطالع پیژندنی او ستورو د حالاتو په برخه کی تدریس کبیری د هغی دوره دوه کاله ده اوبه دغودو کالو پاتی برخه په ۵۱ مخ کبسی

د انګلستان دطالع پیژندنکی او مشهور فال بین چه (لونی دوویل) نومیده استخدام کس چه دستورو حالات و خپری اود خپل کنترول لاندی بی ونیسی او په نتیجه کی هغه خبری او معلومات چه د هتلمر نجومی بی هغه ته ورکوی ور څخه خان خبر کړی اود دغی لاری څخه په هتلمر بانندی بری ومومی .

مجارستانی طالع پیژندنکی دغه کار په بریالیتوب سره سرته ورساؤ اوبیا وروسته دانګلستان د جنک وزارت هم یونامتو نجومی پیدا کړ چرچل دغه دغه پیشنهاد ومانه اودغه کاری غوره

د انګلستان دطالع پیژندنکو ټولنه ۸۰۰ غړی لری ۵۰۰ تنه په انګلستان او دری سوه تنه د هیواد نه دباندی په فعالیت بوخت دی نوموړی اتحادی دولت درسمی اجازه نامی په واسطه یو بشوونخی هم جوړ کړی دی چه په هغی کی دطالع پیژندنی او ستورو د حالاتو په برخه کی تدریس کبیری د هغی دوره دوه کاله ده اوبه دغودو کالو پاتی برخه په ۵۱ مخ کبسی

د انګلستان دطالع پیژندنکی او مشهور فال بین چه (لونی دوویل) نومیده استخدام کس چه دستورو حالات و خپری اود خپل کنترول لاندی بی ونیسی او په نتیجه کی هغه خبری او معلومات چه د هتلمر نجومی بی هغه ته ورکوی ور څخه خان خبر کړی اود دغی لاری څخه په هتلمر بانندی بری ومومی .

مجارستانی طالع پیژندنکی دغه کار په بریالیتوب سره سرته ورساؤ اوبیا وروسته دانګلستان د جنک وزارت هم یونامتو نجومی پیدا کړ چرچل دغه دغه پیشنهاد ومانه اودغه کاری غوره

د انګلستان دطالع پیژندنکو ټولنه ۸۰۰ غړی لری ۵۰۰ تنه په انګلستان او دری سوه تنه د هیواد نه دباندی په فعالیت بوخت دی نوموړی اتحادی دولت درسمی اجازه نامی په واسطه یو بشوونخی هم جوړ کړی دی چه په هغی کی دطالع پیژندنی او ستورو د حالاتو په برخه کی تدریس کبیری د هغی دوره دوه کاله ده اوبه دغودو کالو پاتی برخه په ۵۱ مخ کبسی

د انګلستان دطالع پیژندنکی او مشهور فال بین چه (لونی دوویل) نومیده استخدام کس چه دستورو حالات و خپری اود خپل کنترول لاندی بی ونیسی او په نتیجه کی هغه خبری او معلومات چه د هتلمر نجومی بی هغه ته ورکوی ور څخه خان خبر کړی اود دغی لاری څخه په هتلمر بانندی بری ومومی .

مجارستانی طالع پیژندنکی دغه کار په بریالیتوب سره سرته ورساؤ اوبیا وروسته دانګلستان د جنک وزارت هم یونامتو نجومی پیدا کړ چرچل دغه دغه پیشنهاد ومانه اودغه کاری غوره

د انګلستان دطالع پیژندنکو ټولنه ۸۰۰ غړی لری ۵۰۰ تنه په انګلستان او دری سوه تنه د هیواد نه دباندی په فعالیت بوخت دی نوموړی اتحادی دولت درسمی اجازه نامی په واسطه یو بشوونخی هم جوړ کړی دی چه په هغی کی دطالع پیژندنی او ستورو د حالاتو په برخه کی تدریس کبیری د هغی دوره دوه کاله ده اوبه دغودو کالو پاتی برخه په ۵۱ مخ کبسی

زمون حرفه ای فالبینان په دوهره تفاوت چه ددوی کسب غولو تکی ده

خپر نو څخه چه پلاس بی راوړل هغه په بی کوله چه د هغوی بواسطه د کړی دمحصولاتو اخستلو او مذهبی مراسمو د اجرا کولو لپاره مناسب وخت وټاکي بده نه ده چه پدی هم و پوهیږی چه جنتری او ساعت هم دهمدا رنگه فعالیتو نو د سر ته رسو لو په ترخ کی په ابتدائی تو گه منځ ته راغلل .

لن ورو سته بابلسی او مصری کاهنانو او نجوم پوهانو کوشش وکړ چه دطوفان دملخو دحملی، وچکالی، په جګړو کی دبیری او ناکامی او ځینی نور حیاتی مسایل د ستورو حرکت اوموقعیت څخه درک کانسیدی اود نوموړو مسایلو اتکل وکړی او پدی ترتیب دعاتی او زیاترونو رو آفاتو مخنیوی وکړی .

درنسانس نه وروسته په اروپا کی دطالع پیژندی بازار کراړ کراړ خپل اهمیت دلایسه ور کړو خلکو دغه عنعنه په خرافاتو کی وشمیرله د ۱۹۲۰ کال نه را پدی خوا په اروپا کی طالع پیژندنی بیرته رنگ او رونق پیدا کړ په ۱۹۲۲ کال کی د سنندی اکسپرس نامتو ورځپاڼی چه په انګلستان کی خپریږی خپل یو ستون بی دطالع پیژندنی لپاره خلاص کس او یو زورفال کتونکی بی هم استخدام کړ تر څو چه زیاتره پیښی دستورو د حرکت څخه معلومه کړی او په ورځپاڼه کی بی ولیکی دغی ورځپاڼی به تل ډول، ډول پیښی اتکل کولی او چا به ورته پاملرنه نه کوله ترڅو چه یوه انګلیسی لویه الو تکه چه دبی (۱۰۱) په نامه یادیدله راوغورخیده او ټول مسافرین بی مړه شول هغه وخت نوموړی طالع پیژندنکی د ورځپاڼی دتیرو کڼو په استناد وویل (ما دوه میاشتی او یولس ورځی دمخه دغه پیښه دستورو د حرکت څخه اتکل کړی وه) .

څه وخت چه هغی خانګړی شماری ته مراجعه وشوه ولیدل شو چه ادعا ئی واقعیت لری اود نوموړی پیښی

ځوان جادو گر چارلز دوون چه د سیاسی حالاتو په ا تکل مشهور دی

یو مشهور انګلیسی جادوگر چه دخپلی بنمخی سره یوځای بی یو بشوونخی جوړ کړیدی طالع پیژندنه دیو مسلک اوعلم په حیث څه نا څه دری زره کاله دمخه پیل شوه او داکار د لومړی ځل دپاره بابلیانو بواسطه منځ ته راغی بابلی کاهنان به په صاف او روښان اسمان کی داسمان په لور خیر شو او هڅه به بی کوله چه ددغو رڼو اسمانی اجرامو په برخه کی کټور معلومات لاس ته راوړی په هغه وخت کی طالع لیدنه د نجوم د علم سره تړلی وه او هغوی دهمغه محدودو

قصه‌ای از غصه‌ها

دادویی اراده ام ساخت .

اطفال بی‌گناهی که هرشب به انتظار پدر دقیقه شماری میکردند . زنی که برای راحت و آسایش اطفال و همسرش از هیچ‌گونه خودکداری دریغ نداشت در پهلوی این عوس زود گذر شکنجه ام میداد هوسیکه آنی بود و احتمال فرونشستش حتی !

ولی آن زن عشوهرگر و حيله باز، باردیگر مرادگردباد عوس قرار داد و گودال عمیقیکه بانارهایش باطنازی هایش مخوف تر میشد برایم حفر کرد بالاخره ازبایستادم و مجبور شدم زنم راطلاق بدهم .

وزنم که بزرگوارتر از او بود قناعت کرد و وقتی همسرم راطلاق دادم آن چنان شعفی درمن محسوس شد که گویی فرشته‌بی‌خوشبختی بال و پرش رابسوی من گشوده است . بسراغ زن جدید رفتم بهانه تراشیده و گفتم :

- تو اولاد داری من نمی توانم بافرزندان زندگی کنم ؟

ای وای ! که چه سرنوشت شوم و تلخی درعقب این نیرنگ درانتظارم بود .

چندین مرتبه دیگر بازبه سراغش رفتم او بازبهانه آورد گفت :

- بفکر فرزندان باش وازمن بگذر که از توسست اراده تر و عوس آلود تر کمتر دیده ام ...!

چندروز قبل خبرشدم که با مرد دیگری عروسی کرده است اکنون این منم که باید کفاره گناهان خودرا ، خودبدهم و اکنون این منم که درتنود پیشمانی و خوش باوری خود بسوزم و بسازم . ویک عمر در برابر زن با وفایکه مادرفرزندانم است احساس انفعال و شرمساری کنم ....

غصه ای من ... آری غصه من غم و اندوه من ازماجرای ، از عشق های آتشی که بالاخره به شکست و ناگامی منجر گردیده است رنگ و مایه ندارد ، غصه‌ای من خارج ازاین هاست ، تنهایی خودم است . من نمی خواهم که شماتتین کننده و گره گشای مشکلم باشید . فقط میخواهم که نشراین نامه تسلی برای درد من ویندآموز برای امثال من باشید . فقط همین . من ازولایت قندوز برایتان نامه میفرستم . چهار سال قبل عروسی کردم . و فعلا چشمانم نظاره گر خنده ها ، شادبها و هدیه های اطفالم می باشد . همه چیز به خود رنگ نشاط را گرفته است ، خانه و گاشانه ام لبریز ازخوشی و شوق پایان ناپذیر یست ولی در پشت این همه نشاط اندوهی بسان موربانه مرا میخورد و شکنجه ام می نماید .

بازن بیهو ای آشنا شدم ، درحالیکه خودم زن و چندطفل داشتم . این زن باعشوه گریهایش ، باطنازی هایش

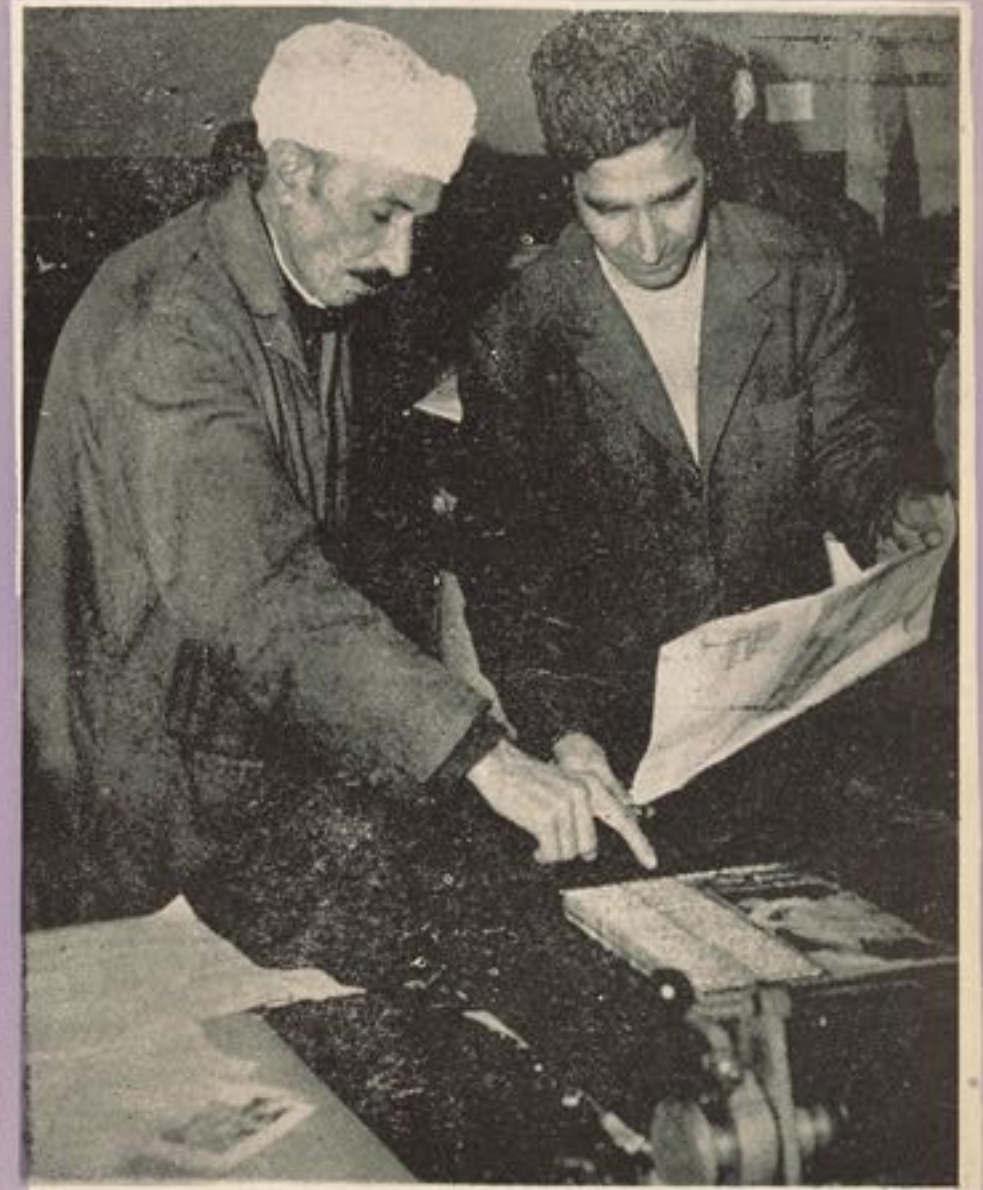
برایم دامی گسترده و مرا اسیر خویش ساخت . فکرم و فرزندم ، همه و همه چیز رادر وجود من گشته بود . فقط میگفتم : او باشد و بس . او میگفت چند سال قبل عروسی کردم

شوهرم درانترتصادم درگذشت و فعلا تنهایم . وقتی باو پیشنهاد ازدواج کردم خنده ایکه مملواز نیرنگ های گشوده بود کرد ، جسورانه و بی باکانه جواب داد :

- تازنت راطلاق ندهی ، هرگز به ازوویت نمیرسی ؟!

این سخن بسان من مذهب مرا تاپ

شوندون و مردم

مردی که گذشت زمان برایش مفومی ندارد و اصول سال برایش یک نواخت است.

انگستان هنرمند خلیفه امان

برای شما روز نامه جدید و مجله چاپ کرده است.

روزه های مطبوعه و کتابا آینه است که سالها اروپا را از آن تماشا میکنم ...

مردی که عشق را نمی شناسد در واپسین روز های غنای سالگی تیروند و باران است.

در گذشته ها کتاب ها را با چاپ سنگی و یکم سیاهی و زردی نم چاپ می کردند...

زنان ماعلیه خرافات و تقلید های بی مورد را در معاد

دعاکن ما برای مجادله با افکات زرافتنی از معلومات بشر بر خورندار اند.

رول زمان ما در تولید صنایع دستی در خود تمام و قابل ستایش است.

اینان با هم در اجتماع سزاوار احترام اند.

در چشماتش دنیای از امید مشاهده میشود.

کل احمد زهاب نوری

شامگاهان غروب
را از، روزنه های
بلند مطبوعه تماشا
می کند

مردی، نیم قرن در هیاهوی دستگاه های طباعتی

فریاد پسرک روز نامه فروش بلند است، درحیای حوی چانه بسویش میروید، سکه های بدستش میدهد و روز نامه بی می خرید، ساعتی آن را ورق میزنید، راپوری را می خوانید، از خبری آگاه می شوید و یاد دلازلی مقاله بی بانکت تازه بی آشنایی شوید ... روزی بعد، سرگرم خانواده آن را، ورق زدن مجله بی تشکیل میدهد، یکی یکی با تماشا میکند، دیگر جدولی را حل میکند، آن دگر شعر می خواند و پایایی خبرنگار، لحظه های ماجرای را تعقیب میکند ...

و باز روزی دیگر، روزنامهی دیگر و مجله بی تازه تر ... اما درین میان گروهی زبانی تلاش میکنند، خبرنگار، بدتال خبری میدود مترجم از زبان دهها نشریه، مطلبی را ترجمه میکنند، داستان نویس داستانی را بر روی کاغذ می ریزد و مدیر مجله، پاروز نامه، آن ها را گردمی آورد، بررسی میکند و بعد تازه مرحله دیگری آغاز می شود، مرحله بی چاپ ... در محوطه چاپخانه ها، هیاهوی ما شنیدنی ها بی باطنی بلند است، تک تک کیبوتلایسپه چون صدای یکنواخت ساعت گوش هارامی آزاد، کاغذ ها به هرسو ریخته است و رنگ های روشن و تیره، سیاهی ها همو همه دست بدست هم داده و محبتی خاص را بوجود آورده اند ...

درین میان مردان کار در کتابخانه دیده می شوند، آنها بیایه انگلستان شان از کسبی خاص دارد و خود شان ارجی والا، داستان همین مردان است که حروف می ریزد، صفحه های بندد، تصحیح میکند و بدست ماشین های چاپ می سپارد ...

کارگران مطبوعه، از دیگران جدا هستند، آن ها همه چیز را زندگی را، شادمانی های شان را و لصد های شان، فقط در چهار دیواری مطبوعه میگذرانند، مسجکا هان وقتی انتخاباز گوشه آسمان سر می زند، این مردان، این

تلاشگران، قسم به کارگاه شان میگذرانند، مطبوعه، تماشا می کنند ...

درین شماره خواستیم، تا زندگی نامه های این مردان و امثال آنان در دیگر مسائلی مشاغل را برای شما قصه کنیم و به گذشته ها برگردیم، پایایی زمان، با آن ها کام برداریم در قصه های شان شریک شویم و در شادمانی های آن ها، خود را بسیم سازیم ...

خلیفه امان از همین قماش است، مردی که گذشت زمان دیگر برایش مفومی ندارد، القدر بهار را با شگوفه هایش و زمستان را با قندیل های برف گذرانده، که فصول سال، برایش یکنواخت و همگون جلوه میکنند ...

به شعبه اش میروم، در حصار میز های بلند حروفچینی، فضای تیره روشن و کویچی است، بعد بی سرگرم کار اند، یکی حروف میچیند، دیگری صفحه می بندد و دیگری تصحیح میکند، در میان آن ها خلیفه امان ایستاده است، گوشه قد، با اندامی لاغر و چهره بی استخوانی ... دستش را می گیرم، پالتو بگوشه بی میروم، با تعجب بسوی نگاه آزاد، میگویم امان جان، دیا کمی بزرگیم از زندگی، از امروز و دیروز و از سالهای عمرت وقتی نامش را خود ما بی از زبانم می شنود لیکن می زند، همه او را به همین نام صدا میکنند، امان جان، نیم قرن است که در زیر سقف مطبوعه، او را امان جان خوانده اند ...

دنیایی از امید می بینم، در شیار های چهره اش، که هر یک جای پای قافله زمان و آشنایی با هم بکنیم، در چشمان خستناش میدهد، دانه های عرق بلبل میکند ...

می خندد، میگوید: - یا من چه کار داری؟ میگویم: - منی خواهم بر این قصه کنی؟ بقیه در صفحه ۳۹

ترجمه : کاو شکر

نوشته : الکساندر منزوس

شمع‌ها پیکه در قلبم میسوزد

گفتم که :

اکنون لوسی بزرگتر از آن باشد که به گدیخانه احتیاج داشته باشد این فکر مرا بار دیگر بسوی کلسبه ها کشاند سبب خیاطی را گرفتم و از بین آن چند تکه پاره برداشتم که شکل لئوکس را بدوزم و قتیکه کار خلاص شد گدی شباهت زیاد به او داشت بعد گدی شکر را که او برایم داده بود برداشتم اکنون شکرش مانند خشت سخت شده بود ولی پیراهن دراز با موی های پریشان مانند خودم بنظر می آمد. هر شب پیش از اینکه شمع را خاموش کنم گدی هارا می گرفتم و با آنها می دیدم و تصور می کردم که اگر آنها در گدیخانه می بودند چقدر زیبا معلوم می شدند .

یک روز یک شبه بعد از ظهر بالای درختی بالا شدم تا نظری به قلعه گاللو مسوری بیندازم دنیس روی جاده کم بری که در برابر خانه کشیده شده بود با کمک عصا قدم می زد هنوز رنگ پریده بوده و دست هایش می لرزید همچنانکه او به سوی (جنگل سیاه م روان شد، ایزابل فوربس با برادرش مری که مانند خودش موی های سرخ رنگ داشت سوار معلوم شد. مری در پوهنتون ادنیبورگ طب می خواند و می خواست دکتورشود. ایزابل آزادی بیشتری از آن داشت که برای یک دختر دوره ویکتوریا لازم بود. بسیاری مواقع بخارج می رفت و مردم راجع به او خیلی گپ هائی زدند. ولی هنگامیکه نزدیکشان می شدم سخن خود را قطع می کردند .

بعد از آنکه مری و ایزابل بدرون داخل شدند ، از درخت پایین آمده بسوی خانه روان شدم . صدای غمبوره کبوتران صحرائی آنچنان لطیف و زیبا بنظر می آمد مانند آهنگ روح پرور خود جنگل و من چنان غرق این زیبایی بودم تا اینکه متوجه لئوکس شدم که سوار بر اسب مانند رویایی بسوی جنگل می تاخت برگ درختان ، صدای سم اسب را آهسته می ساخت و این کار بیشتر به او شکل رویایی می بخشید ایستادم تا زمانیکه او از نظرم ناپدید شد. این مانند خدا حافظی بود. مانند شبی که مادرم پیش از غیب شدن بسویسم نگاه نمود اینکه چرا فکر می کردم که من از زیبا یکی از گرانته هارا برای مدت طولانی نخواهم دید برایم بی معنی معلوم می شد .

ولی این بوقوع پیوست . پس از بازگشت کنار دروازه بدون توقع ام گمرازه ایستاده بود و پاکی از پدرم که مدت ها پیش برایش نامه ای نوشته بودم و هیچ امید جواب آنرا نداشتم ، بدستت داشت .

او فریاد کردم :
(او خوب است . هنوز باورم نمی شود که

اوخط فرستاده باشد)

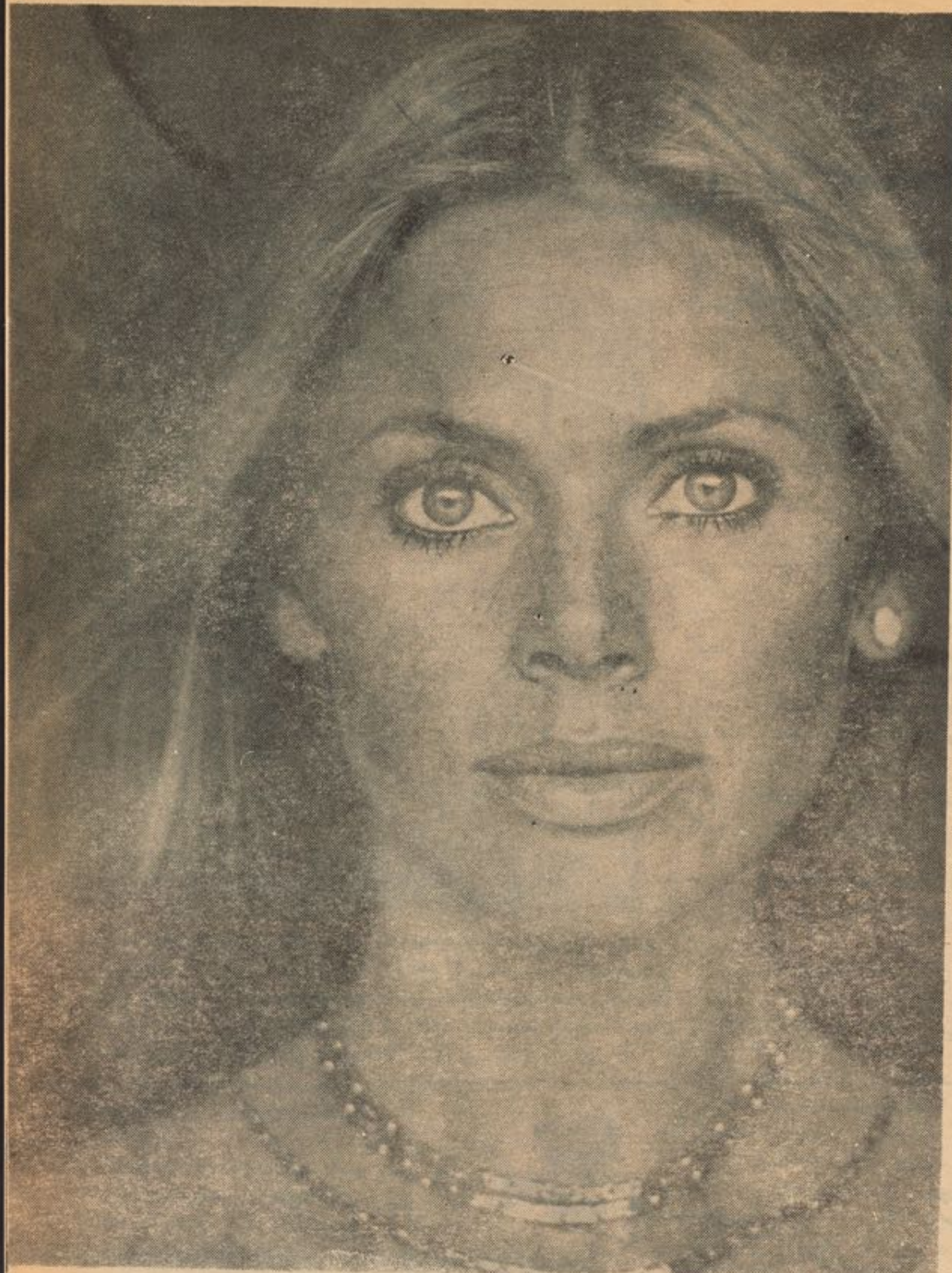
او برایم نامه ضمیمی را داد و هنگامیکه سر پاکت را باز می کردم گفتم :
(این نامه از حوادث که بین سال های زیاد اتفاق افتاده حکایت خواهد کرد .)
در حالیکه سیلی از سرشك از دیدگانم سرازیر بود نامه را خواندم .
عزیز ترین موجودات زندگیم هلن !
این نامه را خودم ننوشتم بلکه آن را توسط شخص دیگری برایت املا نمودم سفر طولانی و طاقت فرسایی داشتم . مریض و مرگ و میر توفان می گرد و من شاهد سپردن ده ها جسد به آب دریا بودم و این امر در قسمت زنها و اطفال مشغول کننده بود ، من توانستم در برابر امراض بحری مقاومت کنم .

گرچه زمینی که با آن پیاده شدیم جز سر زمین سواحل طولانی ، درخت های خاکستری رنگ و کلبه های گلی نیست ولی آرامش بیشتری از زندگی بروی کشتی داشت در اینجا همه چیز زنده و غم زده بنظر میرسد . کلبه های لاغر و گشت های نارس .

برخی از محکومین همان شب پیاده شدن فرار کردند و پسانتر هاشتیدم که اجسادشان را در زمین ها اطراف یافتند .
اکنون می دانم که کار های شبانه ام به جنگل چقدر بدردم خورد. در اینجا نجار به شدت ضرورت دارند هنگامیکه از کشتی پیاده شدم دونفر زمین دار آماده بودند که مرا بخدمت بگیرند .

در بین ما فقط دونفر نجار بودند و روی همین دلیل از همانجا مستقیم بکار شروع کردم و در بین کشتی دوستی پیدا کردم که او نیز بان کار می کند . با دارم ریچارد پرات می خواست تا خانه اش یکی از مجلل ترین خانه های اینطرف باشد . و من نمی توانم رضایتی را که از کارم حاصل نموده ام بتو بنویسم . هلن ، تودر مکتوبت نوشته بودی که ترا و مادرت را فراموش کردم . این گپ درست نیست این دردی است که تاکنون مرا رنج می دهد و تا زمانیکه نامه تو نیامد من در دنیای غم و اندوه دست و پای می زدم .

خانم پرات همیشه مرا بیاد تومی انداخت . او به مراتب از شوهرش جوان بود تقریباً هم سن خودم . او در تزین خانه علاقه و شغور فراوان داشت و ایستاد هر سال بر زیبایی خانه می افزود . بعد ها کشف نمودم که پرات پولی زیادی دست و پای نموده و حتی برخ آن هنوز در بانک های انگلستان است . همان جوانی که در کشتی با او دوست شدم اکنون یکی از رئای نزدیکم است . او همان کسی است که نامه را برایت نوشته است . و می دانم که او کسی است که با امانت داری نامه می نویسد در یک فوردهام کسی نیست که به الهانه ها اهمیت بدهد .

گرچه بسیار مشکل است برای بتویمس ولی چاره ندارم و آن اینکه من به شدت به زن با دارم علاقه گرفتم. او به شوهرش سخت وفادار بود. مگر پرات هم نشیبی که خانه تکمیل شده اثر ضربه قلبی جهان راوداع گفت. آن شب او مپها نان زیادی را به شمول والی محل دعوت کرده بود خوشی و هیجان زیاد سرا پایش رادر هم نوردیده بود و فکر می‌کنم که این سرور بیش از حد برایش دست داد و منجر به مرگش گردید.

بعد از زن پرات تمام انگیزش بمن بود. مردان دیگر نیز مرا دوست داشتند و من می‌توانستم امور زند گیش را اداره کنم. هلن، تو ممکن مرا به این حرکت ملامت کنی ولی اکنون او نیز به نوبه خود مرا دوست دارد و آرزو دارد تا ازدواج کنیم. آنچه که من می‌دانم مادرت مرده است. آیامی توانم بقیه عمرم را در راه یافتن او صرف کنم و فکر می‌کنم تومی خواهی که من خوش باشم، نمی خواهی؟

حالا تومی توانی برای تحصیلات بیشتر به ادنیورگ بروی و حتی ممکن برای آموزش عالیتر به فرانسه. من فقط تنها نمی خواهم تو زن هوشیار باشی بلکه بتوانی به آرزو خویش شوهر انتخاب کنی. هلن من ممکن روزی تو ترو تمند شوی. بعد از اینکه مکتب را تمام کردی سعی خواهیم کرد ترتیب آمدنت را به اینجا بدهیم کامرون همه چیز را تنظیم خواهد کرد.

دریک. که اکنون ناظر من است این نامه را برای تو می نویسد. اگر مطالب بیشتر می خواهی بدانی دریک برایت خواهد نوشت. به امید سعادت پدر مهربانت. تام گامن

۶ جون ۱۸۵۷

شگفت زده شدم. برایم جای تعجب نبود که چنین بیوه بی عاشق او شود. زیرا پدر یک مرد زیبا بود و حالا می خواست شوهر زن پرات شود.

هنگام تحصیل در ادنیورگ خیلی خوش بودم به درس هایم علاقه داشتم و سر معلم پس از فتم از کالو مری به مقام بلند تر ترفیع نمود و این کار باعث آن شد تا به دوستی ام با فرانسیس ادامه بدهم و کامرون همیشه مراد در جریان خبر های کالومری قرار می داد. جانی و ایزابل باهم از دواج کردند و عشق توفانی شان را ثابت نمودند دنسی بیچاره روز بروز افسرده می شد و بسیاری اوقات رادر اتاقش تنها می گذراند و سعی می کرد دو باره به درسش ادامه دهد.

لوسی چنین معلوم می شد که گوشه نشین شده است و بدیر پناه برده است. مسرری فورس سعی می کرد با اورو ابلی داشته باشد ولی پدر لوسی از هرگونه تفاهم شانه خالی می کرد. لئوکس هنوز آنجا بود و در تجارت

می کرد زیرا در آنجا دختر دیگر نبود که حتی نام خود را نوشته کرده بتواند. روزی از من پرسید: (ماهه شه دوست خواهیم بود؟) (البته ولی من همیشه همین جاه که هستیم نخواهم بود) (حالا پدرت با خانم پرات ازدواج کرده باشه) من هیچگاه از ازدواج غیر قانونی پسدم به فرانسیس نگفته بودم یا ممکن قانونی باشد؟ آیا مادرم مرده بود؟

شکری زاده بود. بمن افتاده بود. من هنوز مدیگک شکری را که بماند لئوکس لباس پوشانده بودم و آن دیگری که بشکل خود ساخته بودم. با خود داشتم این ها برایم یک خوشی پنهان و مرموز می بخشیدند. فرانسیس کامرون، دختر سر معلم و دوست نزدیکم اکنون وظیفه معلمی رادر ادنیورگ انجام می داد و خیلی تجدد طلب بود گرچه او از من سه سال بزرگتر بود ولی من هیچوقت این شکاف را حس نکرده بودم او همیشه با من همانطوری که توقع داشتم با بزرگی صحبت

قطع چوب از (چنگل سیاه) به صورت فعالانه شرکت داشت. تمام ریخت قلعه کالو مری تفریر یافته بود و یک روز داشتم که کسی نمانده بود تا از هلن گامن کسوجک چیزی بیاد داشته باشد خاله جن و شوهر مردند و کاکا دن بیسه سوی دیگر کوچیده بود. خانواده گرانت از مدت هایش مرادست فراموشی سپرده بودند چشم آنها بندرت پس از جشن کرسمس که لئوکس به من مدیگک

(با قیادار)

اینجا کلمه را شکفتند

مترجم ژرف بین

اعصاب آهنین

او داشته رنگ دیگری به آن بدهد تا از یکنواختی بدر آید. او میخواهد دیوارهای اتاقش را به نحوی رنگ آمیزی کند که فرحت آور باشد. و خوشبختانه همچو رنگی را میتوان بدست آورد. رنگ لیمویی با چنگه های

سرخ

نه بهتر است از رنگ آمیزی آن منصرف شود باید کاغذ های مخصوص تزئین دیوارها را خریداری کند ولی سعی نماید که رنگ آن مطابق ذوق قبلی او باشد یعنی کاغذ نمبر ۱۳ و البته اولگا نزد مغازه دار رفت و با کلمات عامیانه مطلب خود را به او گفت. خیال میکنم مدیر مغازه از اظهار همدردی هم عضا یقه نکرد زیرا نظر به در خواستی ۵۳۲ از مرکز تجاری اطلاع داده بودند که عنقریب همچو کاغذ هایی را خواهند فرستاد. مقصد مدبر مغازه همان کاغذ نمبر ۱۳ بود. مادرینجا بکلی از موضوع کناره رفتیم و به حاشیه پردازی پرداختیم اصلا چه لازم که با این خصوصیات موضوع را با شما دو میان بگذارم.

اولگای بیچاره را با این وعده و وعید ها بکلی گیج کرده بودند گاه امروز و گاه فردا بقیه در صفحه ۴۴

شود و شاید هم بعد از دو ماه صورت نگیرد.

چه باید کرد. حال دیگر لازم است که طی این مدت بصورت خاصی باید منتظر ماند.

اصل سخن اینجاست که او لگا خانه ای دارد شبیه مغازه اگر مغازه می گوئیم مبالغه نکرده ایم. یک اتاق تنگ و تاریک و لی طولانی، دارای یک پنجره که بطرف شمال بازمی شود. و نور آفتاب فقط یگان سبیده دم چشمتکی به این پنجره میزند و تا سبیده دیگر آنرا به انتظار می نشاند. مثلا

اگر کسی را بگوید که در همچو اتاقی منزل گزینم بهتر میدانم که مانند او به خود کسی فکر کنم.

او هم همانطور بکه نور آفتاب خوش ندارد در منزل او راه باید در خانه خودش کمتر دیدن میشود.

اما حال اولگا میخواهد خانه اش را ترمیم کند به سرو صورت آن رنگ و روغنی بدهد و به این منظره زشت که تاکنون اتاق

خانم این دیگر چه سوالی است که میکنید.

بسیار خوب پس از ختم وظیفه خود را به ترات خود را دم در و از اداره بیوروی گلکاران رسانید هنوز پاکم هفت بود که قفلی به در آن زده شد بود روز دیگر میبرسد:

چرا؟

آخر درین جا هم زنده جانمایی زیست دارند همه انسانند و حق دارند و وقت تر بروند.

خوب. بعد از این کارها به گور بابا کشید و از دور مثل آن معلوم میشد که گویا سخن به ریشخند و تمسخر کشانیده شده است.

این صحبت بتاریخ هژدهم ماه می راه افتید ولی بعد از یک ماه وعده دادند که نصا یته را خواهند فرستاد و ترمیم منزل پیش از دو ماه قطعا امکان پذیر نیست. اما بصورت دقیق هیچکسی نمیتواند درین خصوص اظهار نظر کند: شاید بعد از دو ماه ترمیم خانه آغاز

خانمی که با من دیر مدتیست شناسا می دارد اخیرا به این فیصله رسیده که باید خود کسی کند او میگوید:

بسیار جوی نمی توانم حتی تصور شر را هم نکنم که چگونه میتوانم از سر این زندگی پرماجرا خلاصی یابم. تفنگچه که ندارم و از آب سرد هم خیلی میترسم ... میگویم:

شما میتوانید گل ماله و دستپناه را بخانه بیاورید و به ترمیم منزلتان آغاز کنید این بهترین طریقه ای بشمار میرود ... میگوید:

اولین باریست که این سخن را از تو میشنوم. راستی بگو ببینم آیا این طریقه موثر است یا ...؟ جواب میدهم؟

صدا در صد. شما بیکار فقط عزم کنید و اگر اعتبارتان نمی آید این کار را آزمایش نمایند. با اینکه سری به اداره گلکاران و مزدور کران بزنید. فکر میکنم شاید کار بد آنجا اصلان کشد و همینکه عزم اینکار را کردید همه کارها خود بخود رو بر آید خواهند شد.

و این کلمات را آشنایم بر زبان میراند: البته این ایده عالی است و واقعا یکنایه قابل توجه. جالب تر اینکه مدتهاست من منزل را ترمیم نکرده ام. اگر به این کار اقدام کنم هم حظ خواهم بردم هم لذت. آه چه ایده بی نظیر. من نمی توانم از خوشحالی در پیرهن بکنجم.

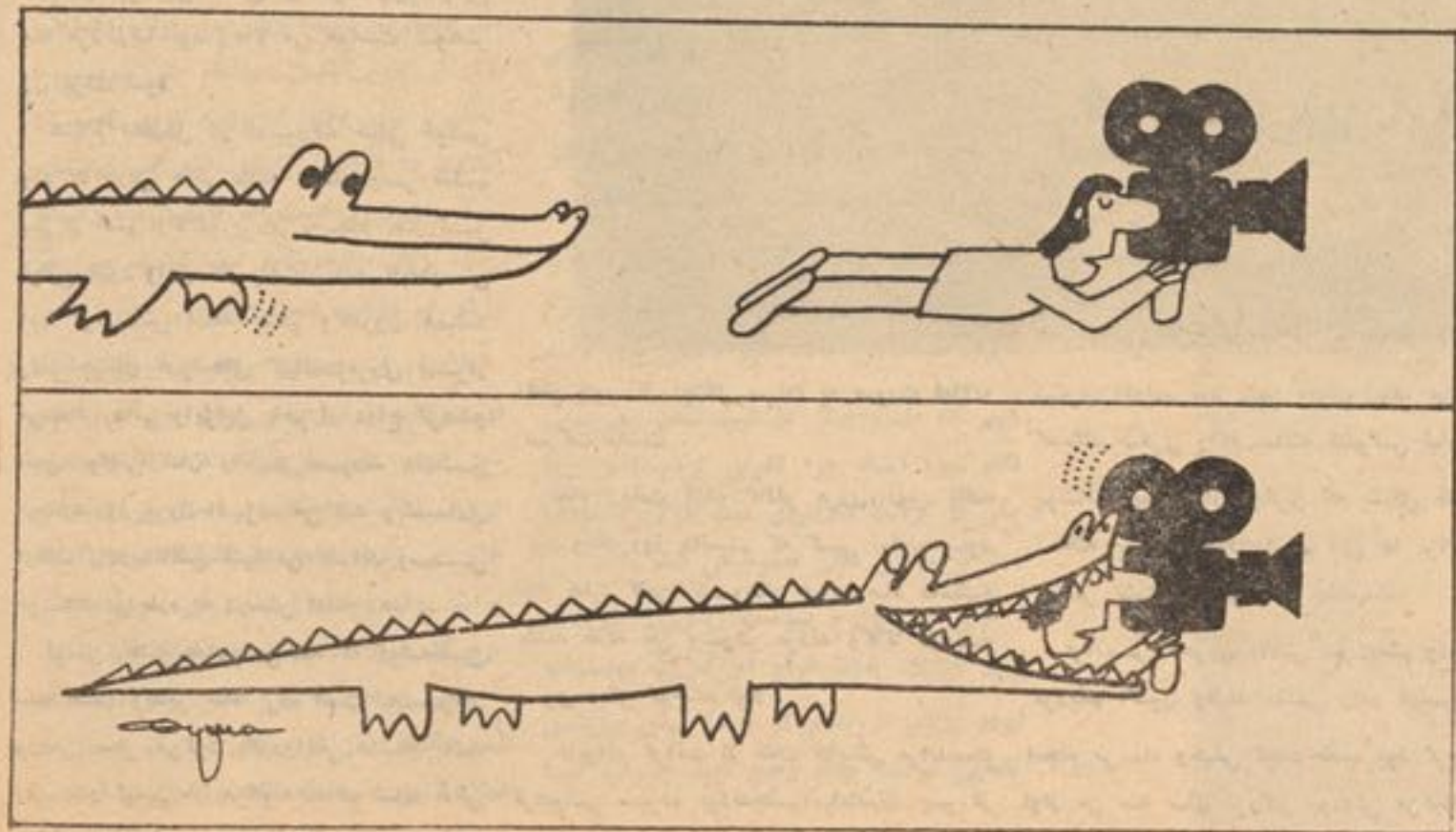
در جستجوی بیوروی گلکاران افتید تا اینکه اداره نمبر ۵ شعبه نمبر ۱ گلکاران ترمیم کار را یافت. آمر شعبه کایران سیمو نویج دیخانلو بیج بود. او را زربعه تلفون پیدا میکند و چیز های عجیب و غریب میبرسد: شما ناساعت چند کار میکنید و چه وقت ممکن است نزد شما بیایم. زیرا اولگا (این خانمی که فعلا قهرمان قصه ماست و من قصدا نامش را اولگا گذاشته ام تا نام اصلی او درامتن و امانت باشد) همه وظیفه دار بود و هر لحظه ای که دلش میخواست نمی توانست وظیفه را ترک بدهد.

به او جواب دادند:

ناساعت هفت.

راست میگویند. بسوره تا ساعت

هفت؟

بدون شرح

چرا سردرد

می شوید؟

بالموم سردردی در اثر تخریب شدن شرائین مغز سرو قشر آن میباشد . یکی از علایم صدمه شرائین درد نیم سری میباشد . به درد نیم سری زیادتر زنان دچار می شوند . حمله های ابتدایی سردردی در آنها بالموم در سنین ۱۴-۱۶ سالگی ظاهر میشود . این سردردی با شروع معده عادت ماهوار همراه میباشد .

در بسیاری دختران جوان و زنان حمله سردردی قبل از شروع عادت ماهوار صورت می گیرد . درد نیم سری همچنان در اکثر کسالت زیاد ، پوره نشدن خواب ، در اکثر صرف غذایی وقت ، در اثر بودن دوام دار در محل که هوای آن پاک نباشد و یاد در محلاتیکه تصفیه هوا به صورت صحیح صورت نمیگیرد (عدم کفایت اوکسیجن به مغز) در اثر بودن زیاد در آفتاب سوزان و غیره بوجود می آید . و این راهم باید بخاطر داشته باشید که این سردردی هادارای عواقب گوناگون می باشند .

حمله نیم سری هاباندازه گوناگون و مخصوص است که بعضی اوقات آترابحیث درد سر یکه دارای منبع دیگری است قبول می نمایند . در بسیاری از مریضان مصاب نیم سری تقریبا یک شبانه روز قبل از شروع درد نیم سری عصبانیت ، تند مزاجی ، کسالت وزلگی حتی سستی و خواب آلودگی ظاهر میشوند . خود حمله با سردردی بسیار قوی خصوصا در یک نقطه (قسمت) سر پیدا شده و بعد با سرعت زیاد به نصف سر انتشار مییابد به همین علت این سردردی رادر اصطلاح مردم به نام نیم سری یاد می نمایند . کلمه نیم سری از کلمات یونانی (هیمی) بمعنی نیم و (کراتیون) بمعنی ججمه بوجود آمده است .

تغییر رنگ روی از قبیل سفید شدن و یا برعکس سرخ شدن آن از منبسط شدن شرائین نمایندگی می نماید . در عین زمان خراب شدن تحریکات حس باصره ، حس سامعه و شامعه پیشرفت می نماید .

اشخاص مریض در مقابل روشنایی مقاومت نداشته طالب محل تاریک ترمی گردد و در محل مذکور خاموشی کامل باید حکم فرما

باشد . امکان آن موجود است در ساحه قلب اثرات ناگواری پیدا شود . حد آخری سردردی بعضی اوقات بادل بدی ، استقراق و خنک خوردن همراه میباشد . حمله شدید نیم سری ۲-۳ ساعت دوام داشته و بعد از آن سردردی قدری خفیف تر شده و اشخاص مریض برای ۲-۳ ساعت استراحت می کنند . لیکن بعد از بیدار شدن ، شخص مریض در طرف چندین ساعت سستی و کسالت عمومی راحس می کند .

تحقیقات کلینیکی نشان داده است که درد نیم سری دارای دو مرحله رنج و درد میباشد . در مرحله اول شرائین داخلی و خارجی ججمه منقبض گردیده و در مرحله دوم آنها منبسط میشوند .

چنورمشوره برای اشخاص مصاب به درد نیم سری : بعضی اوقات امکان آن موجود است که سردردی را با شستن سر به آب گرم بر طرف کرد همچنان با محکم بسته کردن سرزریعه دستمال ، یا با گرفتن حمام بسیار گرم و غیره میتوان از سردردی نجات پیدا کرد . در شروع حمله سردردی استفاده از داروهائیکه دارای مواد پیرامیدون ، انالجزیک ، کوفین ، لیومینل و بیلادون باشند موثر میباشد . درین حملات سردردی داکتر میتواند تداوی را بکمک داروهای مشترک قدری قوی تر و تویه کننده وجود مثل خاندان ویتامین ب و دارو های منبسط کننده شرائین مثل پایا و پروین ، پلاتیفیلین و غیره را پیشنهاد کند .

درینجا این راهم باید یاد آور شویم که مساز سرگردن بی فایده نمی باشد . برای همه لازم است که هرروزه در هوای آزاد گردش کرده و غذای خویش را به ساعت معینه صرف کنیم .

اشخاصیکه به امراض فشار خونی دچار می باشند در آنها سردردی پیدا نشده بلکه آنها سنگینی رادر سر خود حس می کنند . این نفلت زیاد تر در ساحه پس سر پیدا میشود . بصورت مرحله وی و تب حس سنگینی در تمام سر انتشار پیدا کرده و بالاخره با سنگینی درد یکجا می گردد .

فکر میکردم اینجا سرم از فرط درد می ترکمگر گردش در هوای آزاد ....

بعضی اوقات اشخاصیکه بمرض بالا رفتن فشارخون دچار میباشند از سردردی تکلیف زیاد دارند . سردردی در آنها بسیار قوی شده و تا اندازه بابلند رفتن فشار خون ارتباط دارد .

در طرف يك ماه سبب پائین آمدن فشار خون می گردد . بعد از آن در صورت ضرورت شما میتواند از آن بانك استفاده کنید . چیزیکه مربوط به داروهاست گفته میتوانیم که تعداد آنها بی شمار است . درینجا غیر از دارو های راولفین يك تعداد دواهای دیگر برای پایان آوردن فشار موجود است مگر دارو های مذکور فقط به هدایت داکتر باید صرف شود .

بعضی اوقات اشخاصیکه بمرض بالا رفتن فشارخون دچار میباشند از سردردی تکلیف زیاد دارند . سردردی در آنها بسیار قوی شده و تا اندازه بابلند رفتن فشار خون ارتباط دارد .

حمله سردردی در اشخاصیکه به بلند رفتن فشار خون مصاب می باشند بدون استفاده از دوا قابل علاج می باشد برای این مقصد لازم

تحقیقات نشان داده است که دختران جوان و زنان زیادتر به سردردی مصاب میشوند . در بعضی اشخاص سردردی از یک نسل به نسل دیگر بطور ارثی انتقال می یابد . برای جلوگیری از سردردی باید هرروزه دوهوای آزاد گردش نمود ، و غذای خویش را به ساعت معینه صرف کنیم :

است از چسپاندن خردل به پشت سر و یا در بین هردوشانه استفاده کرد ، و یا اینکه از حمام گرم استفاده کرد . این را هم باید خاطر نشان بسازیم که خوردن نان بی نمک

سردردی در اشخاصیکه بمرض پائین فشار خون دچار می باشند دارای خواص دیگری است . این اشخاص به صورت مرحلوی و یا بصورت بقیه در صفحه ۴۷

ازدوستان

از: «نزهت حسینی» نگاه

ای آنکه در نگاه تو رازی نهفته است
ای آنکه روی ماه تو ماه دوخته است
ای آنکه از محبت و الفت گلشنی
عشق و امید و راز خود افشا میکنم

میگویم شلو ؟

میگویم بخوان ؟

میگویم بین ؟

راز نهفته ام ... رنگ خزانم ...

ای خوبتر از همه ...

قلبم گریه و جگر قلبم دردگشتم چیزی نیافتم
قلبم بگریه با خودت هر جا روی برو ..

نه نه غلط گلنم از پیش من مرو از پیش
من مرو ..

مواظبت

و قتیکه تنها هستیم باید مواظب افکار خود
باشیم .

و قتیکه با خانواده هستیم باید مواظب اخلاق
خود باشیم .

و قتیکه در جامعه هستیم باید مواظب زبان
خود باشیم . (مادام دواستال)

از همایون (افق پالیز)

فریب خورده

ز پیشم رفته ای جانا نمی آید به چشم خواب
سرسب تا سحر دارم ز حجرت سینه بیناب
چه شب های که در گوشم سخن از عشق میگفتی
فریبت خوردم ای زیبا که داری چهره چون مهتاب
ندارم همی با خود به جز باران اشک چشم
ندارم یارو همدردی به غیر از قلب چون خوباب
قرار قلب من (ای بودو) رفت از کنار من
درین رویایی تنهایی بنده ساقی شراب ناب
گلی از آرزوی وصل دردل داشتم اما
امیدت مرد در قلبم تنها نقش شد بر آب

کوی دوست

یاد آن روز که منزلت ما کوی تو بود
همه جا رفته و گریه سراغ تو صدم
خال مشکین ترا بنده شدم روز ازل
در چمن سیر تماشا می ریاحین کردیم
بسر کوی شیدان تو افتاد گلد
همه کی کشته از آن خنجر ابروی تو بود
همین حال و خرد بود رخ زیبا هست
دام دلها بهما سلسله روی تو بود

نیست امروز (فروزان) بهلم آتش شوق

از ازل دل هدف تیر بلا جوی تو بود

(عبدالغفار فروزان)

مکلبدن
بگو و صفت چنان در شعر گویم
چشمه گویم

سمنه گویم

کلاب و سترنگ گویم

بت شیرین ز قمر گویم

دور لغت را سمنه گویم

نسیه گویم

اگر گویم کی گویم بس زیبا تر گویم

نیدلانی چه گویم

عسیر ز مکلبدن گویم

از: مکعبین

شود که بر سر ...

همکاران و رفقایش هر صبح در آغاز کار با اخلاص دست های استاد را می بوسند ..

در طول حیات کار گری بحیث یک آموزنده مهربان و صمیمی شاگردانش را در حمایتی کرده است .

بقیه صفحه ۳۳

مردی نهم قرن ..

میگوید :

ساز چه از کی ؟

میگویم :

ساز خودت ، از زندگی ات ، از گذشته ها ...

دستی به ریش کم پستی که در گونه هایش سنگینی میکند ، میکشد ، بعد آهسته آهسته شروع به حرف زدن میکند ، او میگوید :

... تو خو میدانی ... زندگی من همین است من همه چیز رادر همیشه دارم ، از همیشه دارم آن روز ها که من مکتب راها کردم چهارده ساله بودم ، به مطبعه آمدم ، ماهی شانزده روزه ، برایم معاش میدادند ، از آن زمان تا حال ، که هفتاد سال از عمرم گذشته ، هنوز هم به مطبعه می آیم ...

می پرسم :

سدر آنوقت ، مطبعه چگونه بود ؟

خلیفه امان سرش را کمی نزدیک می آورد لبخندی می زند ، بعد میگوید :

سدر آن زمان که من به مطبعه آمدم ، فقط چند ماشین چاپ سنگی و یکی دو ماشین چاپ حرفی بود ... جدول ها و کتاب ها را ، بروی کاغذ می نوشتند و بعد با ترکیب مخصوص ، آن را بکمک سیاهی و زرده تخم مرغ ، بروی لوحه های سنگ سپید ، کاپی میکردند ، بعد سنگ را بالای تخت ماشین های چاپ بسته می کردند و به این ترتیب کتاب ها و بعضی نشریه ها چاپ می شد .

زمانی رسید که ده پایه ماشین چاپ آوردند و در عوض چاپ های سنگی ازین ماشین ها کار می گرفتند .

او میگوید :

... روز های را بیاد دارم که با یکی دوشاگرد خود ، چهار پایه ماشین طباعتی را فعال نگه داشته بودیم و هنوز هم من با شاگردانی که دارم کار یکی از شعبه های حرفچینی مطبعه را به پیش می برم .

می پرسم :

سراستی درین سن و سال ، از کار خسته نمی شوی ؟

میگوید :

... نه ... شکر چشم هایم هنوز می بیند و تنم نیروی کار را دارد پس چرا خسته شوم . از شاگردانی که درین راه تربیه کرده ، می پرسم ، میگوید :

... گروهی از کار گرانی که همین حالا در مطابع مرکز ولایات کار می کنند ، این مسلک را از ازم من آموخته اند

میگویم :

زندگی ات چگونه می گذرد ؟

دستانش را حرکتی میدهد ، آنگاه میگوید :

... خوب ... من روز هایم را از آن زمانی که مطبعه در چار دیواری کوچکی در باغ اردک بود ، تاحال ، بداخل همین سالون های حرفچینی و چاپخانه می گذرانم و شب ها را ، در خانه ، بین فرزندانم ...

وقتی از فرزندانش می پرسم ، میگوید :

... من نه اولاد دارم ، بسیاری شان بزرگ شده اند دختر ها عروسی کرده اند و بچه ها ، بخود کار می کنند ...

میگویم :

... چگونه عروسی کردی ، یعنی ...

حرفم را قطع میکند ، میگوید :

... می فهمم ، می فهمم چه می خواهی بگویی ،

تو حتی مایه مرد ها را هم آزار میدی ، من عاشق نشده ام ، ولی عروسی کرده ام سه هزار افغانی خرج عروسی من شد و این پول در آن زمان برابر سی هزار افغانی امروز ، ارزش داشت ، آخر آرد سیر سه قران بود ...

ازین پیر مرد زنده دل تشکر میکنم ، بعد از هم جدا می شویم و او در میان هیاهوی ماشین های طباعتی گم می شود و من برای تنظیم این گفت و شنود کوتاه ، بدفتر مجله می آیم .

ترجیح میدهد قب ل از ترک وظیفه شامبا با صرف جای همراهی شاگردان رفع خستگی نماید

کارگر فعال ، استاد وظیفه شناس در جمع شاگردانش که او را چون پدر مهربان گرامی

مسجد جامع سلطان احمد: یکی از دومین مساجد معروف جهان با مینار های آن واقع استانبول.

در کنار امواج آرام مدیترانه

-۲-

ترکها این شهر معروف را بدست آورده آنرا بنام استانبول و پایتخت عثمانی قبول کردند تا آنکه حکومت اتاترک بمیان آمده انقره بجای استانبول پایتخت جمهوریت ترکیه انتخاب گردید .

استانبول امروز یکی از مهمترین مراکز صنعتی ، تجاری و مواصلاتی ترکیه بشمار رفته همچنان استانبول مقر یو نورسترو بسیاری از مراکز علمی و کلتوری ترکیه میباشد سرکهای عمومی درست و اساسی بوده بزرگترین خط آهن شرق و غرب بنام اتاتولی از همین شهر عبور کرده است از بندر استانبول قدیم کشتی های مسافر بردار و موتور کت ها ، جهازات و غیره جانب بحیره باسفورس دایما در حرکت اند مرکز استانبول را شهر کهنه با بازار های پر از اتمه مختلفه احاطه کرده است . نفوس بلدی این شهر در حدود سه میلیون میرسد .

ورود به استانبول توسط قطار یا موتور دربر

مهمه جهان و پشتو سرویس دارد .

استانبول یکی از جمله قدیمترین شهر های جهان بشمار میرود که در چارهای پسر جمعیت مهم جهان قرار گرفته است این شهر تاریخی و مهم اروپایی و آسیایی در سال ۶۶۰ ق.م بنا گردید و آنرا فرمانروا یانش بنام بیزانتین یاد می کردند چرخ زمان و خرابی های مسلسل این شهر شکل خرابه را بخود گرفت تا آنکه قسطنطین بزرگ آنرا دو باره آباد ساخت و در ۳۲۴ عیسوی پایتخت امپراطور روم قرار داده شده و با اسم روم جدید مسمی گردید ولی بعدا به بیزانسیوم و بلاخره قسطنطنیه بول یعنی شهر قسطنطین یا قسطنطنیه معروف گردید .

این شهر قشنگ در ۴۳۹۵ پایتخت امپرا طوری روم شرقی انتخاب گردید ولی موفقیت های بیشتری را در زمان حکومت تیود وزیوش دوم بدست آورد که منجمله تعمیر دیوار جنگی از آن وی میباشد . بلاخره در ۱۴۵۳

یکمده از هنر مندان تياتر

توليدات کوچی ها ارزش بسزایی داشته خریداران زیاد دارند با وجود حیات اروپایی و پشرفت قابل ملاحظه ای ترکیه (مخصوصا کهن سالان) لباس عنعنوی و ملی خود را ترک نکرده و دایما ملبس به آنند .

ترکها قدیمانه داشته موهای سیاه و اکثرا مردان دارای بروت های تیز و برجسته میباشد زنان ترکی در حسن و زیبایی خویش ممتازاند رقص ترکی که بیشتر جنبه عنعنوی دارد از مشهور ترین رقصهای جهان محسوب میشود رادیو انقره بر علاوه نشرات داخلی بزبانهای

جمعیت ترین نقطه ای قسطنطنیه قدیم در نزدیکی قصر معروف سلطان در ناحیه جالاتا پیاده میشوند و کسانیکه توسط کشتی باین شهر سفر میکنند برکنار خلیج (کنج طلایی) پیاده میشوند .

استیشن قطار قدیم که از پرجمعیت ترین مراکز این شهر میباشد در نزدیکی دوپسل معروف قرار دارد .

استا نیول دارای دوپل معروف و بزرگی میباشد که بنام پل اتا ترک و جالاتا یاد میشود جالا تایکی از پرجمعیت ترین پلهای جهان بشمار میرود عرض پل بچهار حصه تقسیم شده ازصبح صادق تا شام تاریک زنجیری از مارکهای مختلف موتر های جهان بالای آن در حرکت اند در دو کنار پل ایستگاه های کشتی ها، موتور موت و قایق ها بادهای از ماهیگران جمع، انتظار سیاحین و مراجعین را میکشند علاوه بر آن درکنار های پل مذکور عده زیادی اشخاص دیده میشوند که باتینگ هاو تگری های پراز میوه جات و سبزیجات نشسته اندو علاوه بر آن ماهیزی و شیرینی پزی دهر گوشه و کنار آن دیده میشود علاوه بر اینکه پل مذکور پرازد حام است مرکز خوب تجارت نیز بشمار میرود این قسمت شهر بالای تپه ای واقع توسط دیوار جنگی احاطه شده است که از طرف بحیره دخول در آن ناممکن است .

زنان اکثرا در کار های صنایع دستی و

فروشندهی مشغول اند بر علاوه بازار های قشنگ درین شهر تاریخی مشهور ترین و مهمترین آثار تاریخی نیز وجود دارد که هر کدام از خود شهرت جهانی دارد از قبیل کلیسای قدیمی (زکاوت مقدس) مسجد معروف ایاصوفیه که عالی ترین مهندسی بیژان رامرفی میکند، موزیم، قصر سلطان، مسجد جامع آبی سلطان احمد باشش مینار های آن که در بین مساجد جهان بشمار می رود، فواره سلطان احمد قصر سونکن، مینار قسطنطنیه، مسجد جامع سلیمان و دیگر آثار تاریخی که نمایندگی

ویرا مجبور میسازد تا از امتعه وی دیدن کند چلی بازار که سراسر دوکانهای جواهر فروشی و زر گریست که مملو از طلا، سنگهای قیمتی، و جواهراتی است که چشم بیننده خیرگی میکند تماشای بازارهای استا نیول که طول آن به چند کیلو متر میرسد فراموشی ناشد نیست .

غروب آفتاب در بحیره مارمورا با آسمان نیلگون و مینار های طلایی مساجد یکی از زیبایی های خاص قسطنطنیه میباشد کوجه های تنگ و تنشیب دارای شهر، ساختمانهای

سرزمینی که قاره ها را بهم وصل میکند ترکیه یادروازه آسیا

از مهندسی و کلتوری عالی اسلامی رامی کند همه درین شهر گرد آمده اند .
در کوجه هاو بازار های این شهر عالمغال خرید و فروش امتعه دیده میشود و هرکس کوشش دارد تا امتعه خود را زود تر و بیشتر بفروش برساند اینجاست که از رقابت زیاد به آواز بلند امتعه و قیمت مذکور را مسلسل اعلام می کنند مخصوصا اطفال این مشاغل رابه عهده دارند . هر دکاندار کوشش دارد تا مشتری بخود جلب نماید حتی که از استینوی محکم گرفته

خاص از خود دارد و بناهای عجیبی نامگذاری شده اند مثلا یکی ازین کوجه ها بنام (کوجه بادام شیرین) یاد میشود . برای اینکه بازار های رنگین، جاده های پراز موتر و حیوانات باربر مردمان مختلف جهان رسم و رواج خاص این شهر را خوشر مشاهده کرد، بهتر است که آنرا عکاسی و فلمبرداری رنگی کوه زیر این خصایص را کمتر میتوان در سایر کشور هایافت . شکل شیردر حال تغییر بوده و این تغیر بیشتر بسوی غرب شهر میباشد و بسوی

حیات اروپایی روانند

قسمت دوم شهر استا نیول که بنام (کالاتا) یاد میشود محل سکونت فرانسویها و ایتالو یها بوده تاجر انشان در نزدیکی بنادر اقامت دارند در این قسمت پل معروف کالاتا بالای دریا تعمیر گردیده است حرکت عابرین و تردد موتر ها بالای این پل زیساد

است رستوران ها، دکاکین تینگ داران، دفاتر و همچنین عده زیادی از مسافرین که دایمادر حرکت اند دیده میشود در جوار پل مذکور آواز های دلخراش آهن و سامانهای آهنی که از بندر حمل و نقل میشود آرامی شهر را تا شام برهم میزند و شام پل مذکور شکل دیگری را بخود می گیرد که یگانه محل تفریگاه مسافرین بشمار میرود درین پل و استیشن بندر جمع و جوش مردم تانیمه های شب ادامه داشته سپس بارها و رستورانها شروع بفعالیت کرده علاوه بر انواع خورا که لذیذ و کبابهای تندوتیز میوه جات، شیرینی به مشتری ان عرضه و تا نیمه شب جمع غفیری از مردم در آنجا دیده میشود .

در تحت پل قایق های مقبولی توقف و قندیل های تیلی روشن و مشغول بریان کردن ماهی میباشند آنها مراجعین زیادی دارند خریداران دور گرایی بزرگ شان حلقه بسته گرما گرم ماهی بریان شده مورد ضرورت خود را در کالند پیدانیده اخذ می کنند هرگاه کدام کشتی

بقیه در صفحه ۵۷

هوس

ترجمه و تنظیم از: قاسم صیقل-

خواند ید :

«ژان» به خانه دو ستش «بیتی» «می آید» «بیتی» او را نزد دوستانش میبرد و او را به ایشان معرفی میسازد . در ضمن این معرفی «ژان» آشنا میشود بر نارد بعد از گفتگو با ژان از وی خواهش میکند که به با «برنارد» دوستی صمیمی بیتی خونه اش برود . اما ژان این خواهش را رد میکند . و اینکه بقیه داستان

او سرود و برنارد هم آشنای می کند

او از بیتی طلب میبرد

من دوباره بیتی بیتی ...

کله انعام نفس ... هنوز برای خواب وقت زیاد دارم

در میان بازوهای او خوردن از خبر خوش میگویم

کمان - در آتش است و خود را در آتش نگاه میکند

عشق ... رویایی است که باید از آن انکار کنیم؟

به خواب میرود - اما تک تک دروازه بیرونش میسازد

کیست؟

اما من نیستم هم بر آنچه که هستیم ، هر آنچه که هستیم در هر آنچه که فکر میکنم ، بعد و بعد و بعد باد فضا بشیام

این آواز بلند میسوزد: «بیتنی و فنول»

تأخیر چند است!

ده بهر دخترک!

ملین است از روحیه ای که در لب
در تعالی دوست مان نمودی
چیزی بگویی؟

هیچ چرا؟

بیتنی... با تنگنای معروف میسوزد
بگیر شکم این خان را بخور!

منی ازت یک سوال کردم.

اونکلایت کرد، گفت که تو سوزده ای که کردی.
درست است، خوب، دیگر چه گفت؟

تو باید به او علاقه نشان بدهی، منی او را
خوب بیگناستم...

چرا؟ به یک پسر مشکل خارج... نیاید
منی بیخطور عادت گرفتم

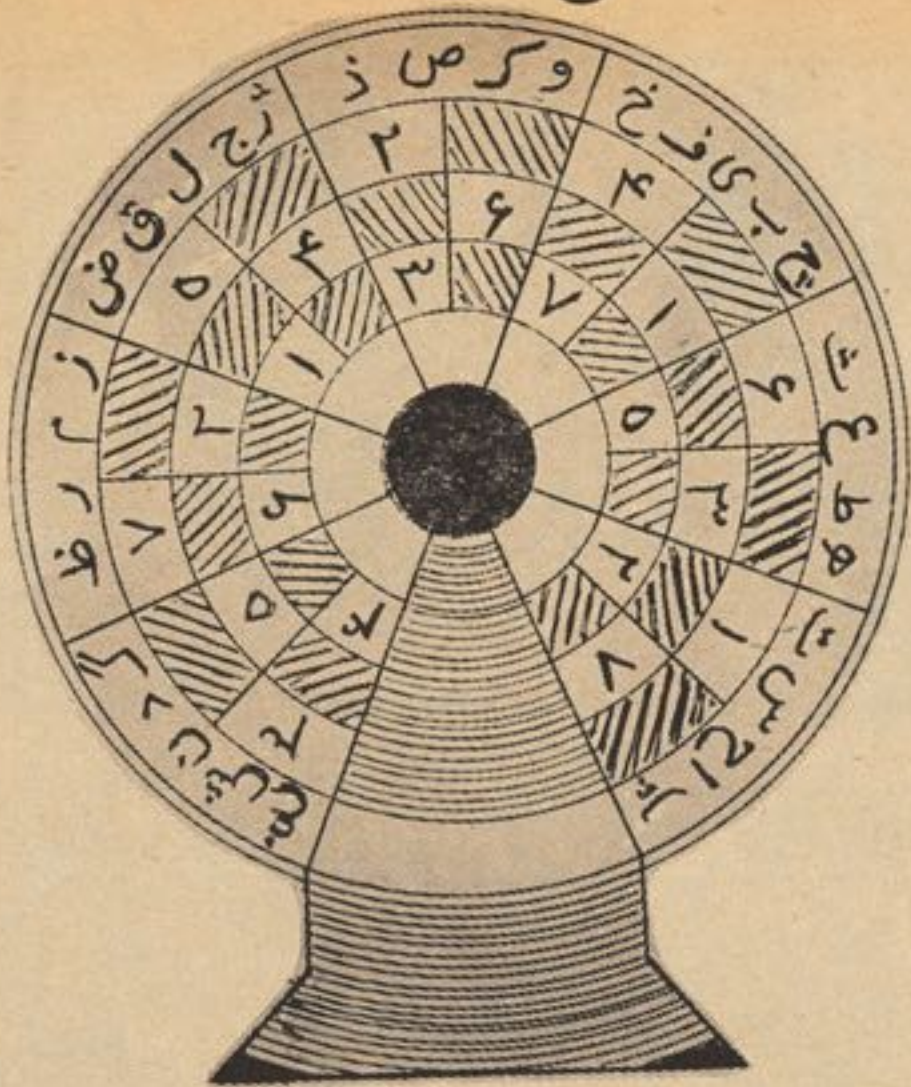
و گفت که از تو دعوت کرده بود نجانها که
بروی، اما تو رد کردی.

منی چه نگاه عاشق ندانسته ام. رو کنی که؟

تسریح این موضوع خیلی مشکل است. منی
به تنگنای و مشکلات تربیه و پرورش کرده ام
وقتی که دانستم حق انتخاب من یک زندگی
با دلام، مورد را نیافتم که لایق عشق

فال حافظ

ترتیب از: ص، بهنام

خوانند گان گرامی!

دو روز هفته که میخواهید فال بگیری به تصویر بالا توجه نموده یک حرف از حروف نام خود را انتخاب کنید و آنرا از دایره بزرگ پیدا نمایید. (فرق نمی کند که حرف اول باشد یا دوم باشد یا نهم). در زیر همان حرف مثلی قرار دارد که دارای خانه های سفید و سیاه میباشد و در داخل خانه های سفید آن سه عدد ثبت شده است از آن سه عدد هر کدام را که دلخواه شماست انتخاب کنید و آنگاه به همان شماره در زیر نام همان روز هفته مراجعه کنید و جواب خود را از زبان حافظ شیرین سخن دریافت نمایید. مثلا روز یکشنبه حرف چهارم خود را که میم است انتخاب و از جمله سه عددی که در زیرتوس مربوطه به این حرف دیده می شود عدد «۷» را اختیار نموده اید. باید به بیست مربوط به روز یکشنبه در صفحه فال حافظ مراجعه کنید.

مجبور بود هر ترتیبی میشود باید کاغذهای لیمویی با چنگه های سرخ را روی دیوارهای اتاقش نصب نماید کمبود آنرا میشد با رنگ دیگری که در مغازه موجود بود بپوشاند. هر چه بود شد برای اینکار مبلغی بیشتر از نرخ آن تادیه کرد ولی کاغذ مورد نظر را بدست آورد.

اعتراف کردم و گفتم: سزین چه بهتر! برعکس تصور شما اکنون میدانید چگونه با مشکلات مبارزه کرد و اعصاب خود را آبداری کرد. یک شناسایی با مدیریت های مغازه ها و ادارات مختلف حاصل نمودی. همین حال شما وضع شایسته ای دارید و اینطور معلوم میشود که بکلی از زندگی راضی هستید.

آشنایم چهره اش را در آئینه دیدم به حقانیت بسخانم یقین حاصل نموده تبسم شیرینی گنج لبانش نقش بست. اما باید خاطر نشان کنم که اینچنین خوشبختی تنها برای اولگا میسر شد. دلیل آن خیلی ساده است زیرا او دارای ارگالیم

او ترمیم اتاق ۱۵ متر مربعی خود را که نه روز یعنی از ۱۳ جولای تا ۲۱ جولای نیز تحمل نمود با وجودیکه این کار را ممکن بود در دو روز هم انجام دهند.

نمیدانم کدام خانمی با اطفالش در خانه او شب را گدشته اند بود و بالاخره اولگا با دیگر نامهای در دست نزد من آمد و شکایت کرد که همین امروز تمام کاغذها را از روی اتاق جار و زدم زیرا اطفال مهمان آنها را از دیوار جدا کرده بود و به عنوان اینکه ساعت تیری می کند و دیوارها را پالک می نماید ذره ای از کاغذها را در دیوار باقی نماندند. شاید هم اینکار را از روی بدبینی و حسادت کرده باشند. و بمن گفت: حالا شما میدانید که یک ترمیم چند وقت

جینا لولو هنوز از زیبایی و طراوت جوانی بر خود دار است

بقیه صفحه ۲۱

جینالولو

زن در امریکا آنقدر مهم و آنقدر خود خواه است که فکر میکنند میتوانند همیشه بدون مرد زندگی کنند قدرت زن در امریکا بحسی است که گویا مساوی با مردان است.

در اروپا مرد آقا است وقتی مرد قدرت را بدست داشته باشد آنگاه زنان بیشتر زنانه به این معنی که زنان تصورات مردان را در مورد خود خراب نمیسازند ضعیف و بعضا احقرانه عمل میکنند و این راهی است توجه مردان را بطرف زنان می انگیزد.

جینا داد و در این وقت جینا ۲۰ سال داشت. هوار هوز جینا را در بیکنی دیدم دیری نیاید که جینا در یک امتحان اکتربسی در هلود اشتراک کرد. فلم های عمده ای که جینا در آنها ظاهر شده است.

ترایزد سال سال ۵۵، نوتردام دی پاریس سال ۵۶ برهنه در جهان پروسال ۶۱، بونا سیرا و خانم کمیل سال ۶۸ لولو پانزده جایزه را برده است. جینالولو بر یکبار بار به یک راپورتر امریکایی گفته بود.

بقیه صفحه ۳۶

اعصاب آهنین

برایش وعده ترمیم خانه میدادند او مبلغی را که خریده بود و در دهلیز گذاشته بود تا پس از ترمیم به محل مناسبی آنها را بگذارم ولی راه او را بکلی مسدود ساخته بود و همسایه ها مجبور بودند برای اینکه به خانه های شان از روی میل اولگار دشوند اولگا درین وقت سال که رخصتی خود را گرفته بود تا به ترمیم خانه اش بپردازد همه روزه بعضی این که مرخصی اش را به محل دیگری مسافرت کند و چند روزی را خوش بگذراند در اتاقش منتظر بود تا چه وقت کاغذهای ۱۳ و گلکارهای ماهر از اداره گلکاران سر میرسند. بالاخره به هر ترتیبی بود کاغذها را برایش تبدیل کردند. ولی البته بایدست آوردن کاغذهای مطابق ذوق و فرمایش اولگا نمی آید از حوصله اش رانیز از دست داد. فرق نمیکرد که کاغذهایش کهنه بود، چه باید میکرد کاغذهای جدید در مغازه نبود. قدری هم نظر به فرمایش کمتر بود اما فرقی نداشت اولگا

جینالولو از غذاهای تندخوشش می آید.

قال حافظ

۱- سرافرازم کن شبی از وصل خودای نازنین
تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع
۲- هزار دشمنم از میکنند قصد هلاک
گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک
۳- تویی که خوبی ز آفتاب و شکر خدا

که نیستم ز تو در روی آفتاب خجل
۴- از لبیات خودم این نکته خوش آمد که به جور
درس گوی تو از پای طلب نشستیم
۵- چو شاهدان چمن زیر دست حسن تواند

گرشمه بر سمن و جلوه بر صنوبر کن
۶- عمر بگذشت به بیخا صلی و بلهوسی
ای پسر جام میم ده که به پیروی برسی
۷- یارب این آینه حسن چه جوهر دارد
که در او آه مرا قوت تالیس نبود

۱- هر آنکس را که در خاطر ز عشق دلبر باریست
سیندی گو در آتش نه که دارد کار و باری خوش
۲- می دو ساله و محبوب چارده ساله
همین بس است مرا صحبت صغیر و کبیر
۳- مست بگذشتی و از خلوتبان ملکوت

به تما شای تو آشوب قیامت بر خاست
۴- ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است
به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبارا
۵- درویش نمی پرسی و ترسم که نباشد

اندیشه امر زش و پروای نوابت
۶- بلاگردان جان و تن دعای مستمندان است
که بپند خیر از آن خرمن که ننگ از خوشه چین دارد
۷- باغبان گر پنج روزی صحبت گل بایدش
برجای خار هجران صبر بلبل با یدش

۱- دل کز طواف کعبه گویت وقوف یافت
از شوق آن حریم ندارد سر حجاز
۲- بوی بیبود ز اوضاع جهان می شنوم
شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد
۳- بعد ازینم چه غم از تبرکچ انداز حسود

چون به محبوب کهان ابروی خود پیوستم
۴- از چشم زخم خویش مبادت گزندانم که
در دلبری به غایت خوبی رسیده ای
۵- چو گل گر خرده ای داری خدا را صرف عشرت کن

که فارون را غلظت با داد سودای زر اندوزی
۶- خوش هوایی است فرح بخش خدا یا بفرست
نازینی که به رویش می گلگون نوشیم
۷- گوشوار زرو لعل ارچه گران دارد گوش
دور خوبی گل ران است نصیحت بشنو

۱- کوکب بغت مرا هیچ منجم نشناخت
یارب از مادر گیتی به چه طالع زادم
۲- وفا کنیم و علامت کشیم و خوش باشیم
که در طر یقت ما کما فریست رنجیدن
۳- گرچه میگفت که زارت بگشتم می دیدم

که نهانش نظری بسامن دلسوخته بود
۴- تاجند همچو شمع زبان آوری گنی
پروایه مراد رسید ای محب خموش
۵- دیده بدبین ببوشان ای کریم عیب پوش

زین دلبریا که من در کنج خلوت می کنم
۶- تشنه باد به راحم به زلالی دریا
به امید که درین ره به خدا میداری
۷- تخم وفا و مهر درین کهنه گشتزار
آنکه عیان شود که بود موسم درو

۱- فتوی پیرمغان دارم و قولی است قدیم
که حرام است می آنجا که نه یار است ندیم
۲- زلف دلدار چو زینار همی فرماید
برو ای شیخ که شد برتن ما خرقه حرام
۳- نصیحت گوش کن جاناکه از جان دوستتر دارند

جوانان سعا دهنند پسند پسر دانسا را
۴- دلت به وصل گل ای بلبل سحر خوش باد
که در چمن همه گل با تک عاشقانه تست
۵- طیب عشق مسیحا دم است و مشق لیک

چو درد در تو نبیند گسرا دوا بگشند ؟
۶- زاهدانما سلامت بگلر کاین می لعل
دلو دین میبرد از دست بداندان که مپرس
۷- دل حافظ که به دیدار تو خوگر شده بود
ناز پسر ورد وصال است مجو آزارش

۱- جرخ برهم زخم از غیر مرادم گردد
من نه آنم که زبونی کشم از جرخ فلک
۲- هر چند غرق بحر گناهم ز صد جهت
تا آشنای عشق نسیم زاصل رحمت
۳- خواهم شدن به بستان چون غنچه بادل تنگ

و آنجا به نیکنامی پسر اعی دریدن
۴- ساعتی ناز مفرها و بگردان عبادت
چون به پرسیدن از باب نیاز آمده ای
۵- پاک و صافی شو و از جاه طبیعت بدرای

که صفایی ندهد آب تراب آ لوده
۶- در آن شمایل مطبوع هیچ نتوان گفت
چز این قدر که رقیبان تشنه خو داری
۷- حافظ هر آنکه عشق نور زد و وصل خواست
احرام طوف کعبه دل بسی وضو بیست

۱- ز خوف هجرم ایمن کن اگر امیدان داری
که از چشم بداندیشان خدایت در امان دارد
۲- صوفی که بی توتوبه زمی گرد ، بوددوش
بشکست عهد چون در میخانه دید باز
۳- چشمم برای ساقی و گوشم به قول چنگ

فالی به چشم و گوش درین بساب میزد
۴- اگر چه مرغ زیرک بود حافظ در هواداری
به تیره غمزه صیدش گرد چشم آن کهان ابرو
۵- شدمم خراب و بدنام و هنوز امیدوارم

که به همت عزیزان برسم به نیکنامی
۶- راز درون پرده زردندان مست پیرس
کاین حال نیست زاهد عالی مقام را
۷- ساقی بیایه هاتف غییم به مزده هفت
با درد صبر کس که دوا میفر سمت

آنچه می جستم آنرا بدست خواهم آورد، تا چند روز دیگر کاری هم می یابم و آنگاه... شاید چیز های دیگری هم در دل داشت ولی فکری باز او را بغود مشغول کرد و تادیسر زمانی همانسان به تاریکی هانگریست و باخود اندیشید، وقتی میخواست رویش را برگرداند دیوانه وار فریاد برآورد .

- یافتم ، یافتم ، دیگر احتیاج به چیزی نخواهم داشت ...

• • •

مردی درحالی که دستمال سیاهی را بر سر گردنش بیچانه و بجز چشمهایش که آنهم دربرتو چراغهای که بر سر دروازه منازل روشن بود میدرخشید دیگر شناخته نمی شد به پیش سوی هدف معینی گام برمیداشت سکوت کشنده و درد زایی بر همه جا سایه افکنده و آواز بای مرد که بر فها رامی فشرده این سکوت را درهم میشکست .

راه دور و درازی را درین سردی و بارندگی پیموده و خیلی خسته و در مانده مینمود، چند قدم دیگر هم پیش رفت و درخم کوچه یسی چرخید ، مثل آنکه بهدف خود نزدیک شده باشد از سرعت گام برداشتن کاست و پس از طی کردن فاصله کوتاهی وسط کوچه ایستاد و بر فهای سرو لباسش را تکانده به آسمان پوشیده از ابر که چون بخت تیره بختان مینمود نگریست و دانه های برف بسرعت یکی پشت دیگر برویش غلتیدند و او ناگزیر دوباره سرش را پائین گرفت و همانجا خاموش ایستاد، چیزی بغاطرش آمد و شك و تردید برداش خانه کرد ، لحظات پشت سر هم می گذشتند و او آهسته و بی صدایش می رفت اطرافش را از نظر گذشتاند و بعد در حالیکه از شدت سرما و هراس میلرزید بسوی دروازه ای نزدیک شد .

بیدرتنگ دستهایش در جیبش فرو رفت و کلیدی را بیرون کرد ، باعجله آنرا درحالی که به دو طرف خود نگاه میکرد وسط سوراخ قفل گذاشته از سوئی به سوئی چرخاند و آوازی از آن برخاست .

او نفس عمیقی کشید :

- « شکر باز شد ، خدا یاشکر »

در گشوده شد و او با آهستگی روی میان حویلی را نگریست و بعد بامتنهای احتیاط و خبوشی پا بدرون گذاشت و با قدمهای شمردن به پیش سوی ارسی یکی از خانه ها گام برداشت ، لحظه بعد مقابل ارسی بی رسید و با دست فشاری به آن داد .

- « آه ، ارسی باز است »

مردی میان انبوه غابرین در حالیکه یغن شاریده بالا پوشش را بالا کرده بود بشتاب گام بر میداشت پس از سپری شدن دقایق چند آواز پای او بروی زینه های تنگ و تاریک ، سکوت دهلیز رادر هم شکست و صدا تادور دست ها دویدرهای اتاقها هم بسته بودند و او کلید را از جیبش کشید ، کلید میان قفل سیاه رنگی چرخید و در گشوده شد ، او به آهستگی با بدرون اتاق گذاشت .

چشمش به منقلی افتاد که وسط اتاق قرار داشته و مملو از خاکستر بود اما باز هم چشمش چیز دیگری را میان اتاق می بالیدم در پاکت بزرگ کاغذی توجه اش را بغود جلب کرد :

- « شاید از ذغال دیشب چیزی باقیمانده باشد ! »

آه سردی از اعماق قلبش برخاست :
- « اینهم ذغال ندارد ، امشب باید درین اتاق بخوابم . »

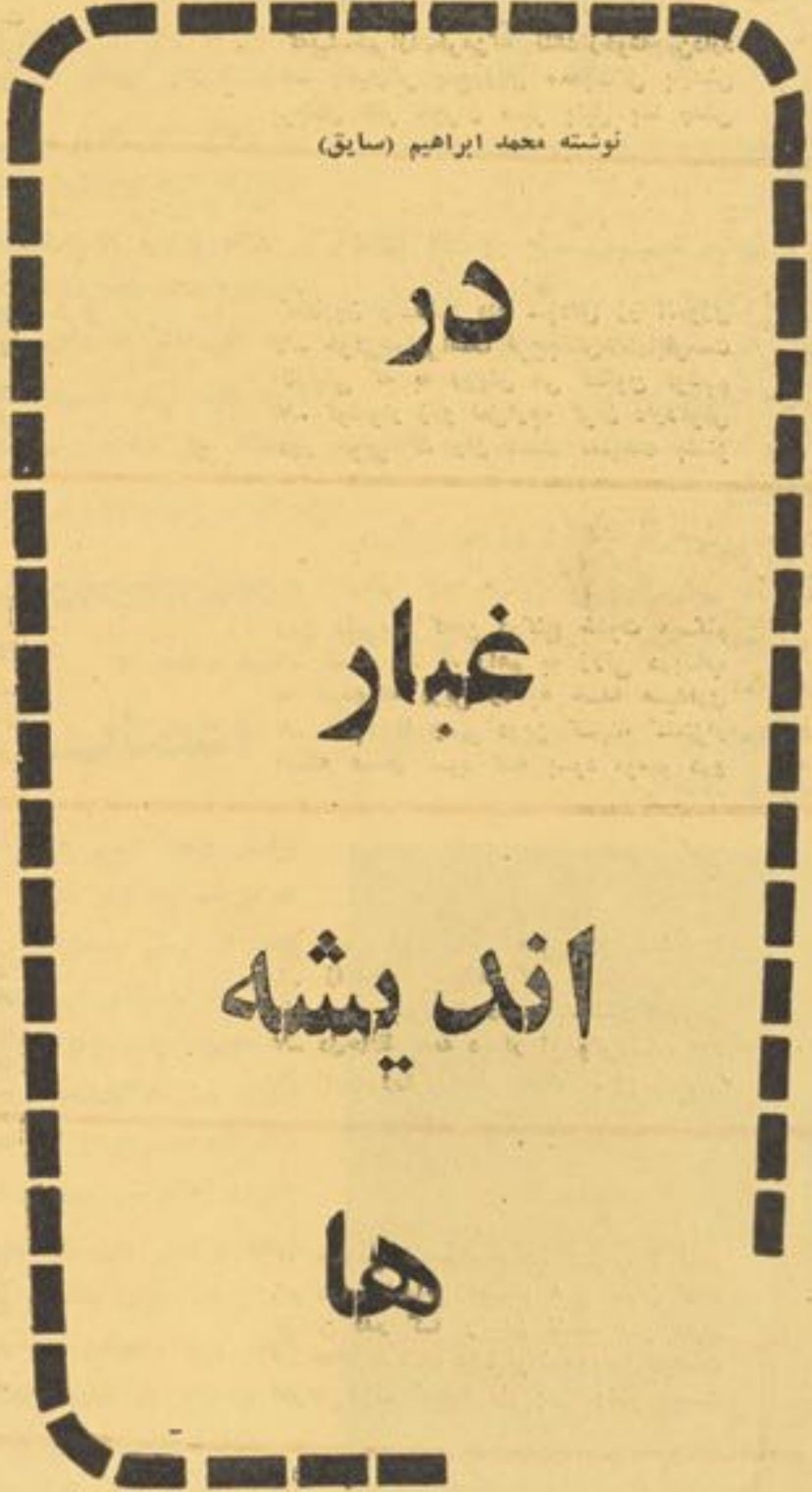
پاکت کاغذی را بدور افکند و خنده تلخی میان لبهایش دوید در اندیشه یی فرو رفت چیزی را بغاطر آورد و اشکها گرد چشمانش چرخیدند و به آهستگی روی گونه های لاغرش لغزیدند .

سرش را پائین گرفت و بادستمال چرکین به پاک کردن اشکهای خود مشغول شد دوباره سرش را بلند کرد و بسوی ارسی براه افتاد و در آنجا نزدیک میز رنگ و رو رفته یی که چند جلد کتاب و چند ورق کاغذ بروی آن افتیده بود ایستاد و دیده به بیرون دوخت ، برف تازه شروع به باریدن کرده و دانه های سپید آن یکی پشت دیگر از بالا فرود می آمدند ، دیری به بیرون نگاه کرد ، تنه اش بروی پاهای ناتوان او سنگینی کرد و روی چوکی چوبی که نزدیک میز قرار داشت نشست و کتابی را بر داشت ، صفحات کتاب یکی بعد دیگری برگشتاند ، توجه اش را بتوانی بغود جلب کرد و سرش را پیش آورد تا ببیند چه نوشته اند .

هوا تاریکتر شده میرفت و باریدن برف هم بر شدت خود می افزود او از جایش برخاست و چراغ اتاق خود را روشن کرد و دوباره به جی خودش برگشت ، مثل آن بود که هیچ احساس سردی و گرسنگی نمی کند ، تمام حواسش متوجه خواندن آنچه در کتاب و بروی میزش بود ، شده و همه چیز را از یاد برده بود ، معلوم نبود ساعت چند شب را نشان میدهد ولی وقتی او میخواست کتاب را ببندد و شاید آنچه خوانده بود در ذهنش تاثیر باوری داشته از ارسی به تاریکی های بیرون نگریست و با خود گفت :

- « آه که هوا چقدر سرد است اما بپر حال »

نویسنده محمد ابراهیم (سابق)

آنروز آسمان پوشیده از ابر ، مانند دل های آکنده از غم ، بر ازنخ و لال بود و باد سردی موزید ، انتظار میرفت که برف بیارد .

وقتی میخواست آنرا بکشاید صدایی از آن برخاست که بیشتر به ناله‌یی می ماند ، وی خودش رابه کناری کشید ولرزه محسوسه سرا پای او را فرا گرفت . مگر نیروی گتنگ وموهومی که برتارو بود اوانرا فکنده بود واورا واداشت تااز راه ادرسی بداخل خانه بابگذارد .

اتاق هم چون گوری دهن گشوده وهیچ کس در آن وجود نداشت . او در تاریکی این اتاق نفسش رادر سینه حبس کردو به جستجوی چیزی پرداخت .

صدایی در دهلیز خانه پیچید :

کیستی ... ؟ کی بود ... ؟

خاموشی سبب بازهم برای لعظی بر همه چیز حکمفرما شد و صدایی پاهم در دهلیز خاموش شد و او در حالیکه صدای ضربان قلبش را خودش می شنید خود رادر گوشه اتاق پنهان کرد .

تادیر زمانی او همانسان در گوشه اتاق تاریک پنهان بودو در حالیکه چیزی بدست نیامده بود بانومیدی میخواست دو بساره از کلکین بروی حویلی فرود آید وراه منزل خود رادر پیش گیرد که صدایی او را تکان داد: ایستاده باش ... ایستاده باش !

او در حالیکه خودش رابر سر دوراهی تنها و درمانده احساس میکرد با خود تصمیم گرفت فرار کندو هنوز دوقدم به پیش نگذاشته بودکه صدای شلیکی به گوشش رسید واحساس کرد چیزی در پشتش اصابت کرده خواست بازهم فرار کند بدود وخودش رانجات دهد ، احساس کرد وجودش دیگران نیروی راندارد ، احساس کرد تعادش را از دست داده احساس کرد دیگر پلکهایش بروی دیدگان او سنگینی می کنند ، فکر کرد نفسش بند شده ودیگر نمیتواند براحت نفسی بکشد ، میخواست فریاد برآورد احساس کرد آوازی از او بر نمی خیزد ، بازهم تلاش کرد فریاد بکشد واینبار بافریاد خودش که در گلویش خفه شده بود از خواب بیدار شد .

خودش را تنها در اتاق سرد وخموش در حالیکه بروی چوکی به خواب فرو رفته باز یافت ونفس براحتی کشید .

بقیه صفحه ۳۷

چرا سردر دمیشوید؟

نکردن فعالیت قلب پیدامیشود . این قسم سردردی های شدید تر بالعموم در اثنای صبح فورا بعداز بیدار شدن پیدامیشوند . زیرا درین مدت بسیار مدید که انسان در سطح افقی خواب می نماید جریان خون وریدی از کاسه سر «جمجمه» به مشکلات حرکت می نماید . درین شرایط سردردی باصداها وسنگینی های حس شامه همراه میباشد . روی انسان سردرد رنگ آبی رابخود می گیرد وپلکان پائین آن پندیدگی پیدا کرده وشراوین غشای خارجی چشم ورم می کند . سردردی وقتی بسیار شدید میشود

دایمی سستی وکسالت راحس کرده ، بسزودی خستگی احساس می کند وسرچرخش برای شان پیدا امیشود . این دردها فقط اذائر کفایت نکردن خون به مغز سر بوجود می آید . درد سر هائیکه اذائر متضرر شدن شراوین مغز سر پیدامی شود دارای عین خواص میباشد . این قسم دردها نه فقط در حمله نوبتی درد های مفاصل شدید میشود بلکه در جریان سست بودن روماتیسم نیز شدت پیدا می کند . فشار خون درین شرایط پانورمال است ویائیکه از اندازه نورمال پائین میباشد .

سردردی همچنان با بستگی خون در وریدها نیز ارتباط دارد . بسیاری قسمت آنها دارای خواص روحی است واین تکلیف درائر کفایت

شماره ۴۸

اوقات یکی از علایم اولی آن تصلب شراوین مغز می باشد با پیشرفت تصلب شراوین سردردی اغلبا در شخص مذکور پیدا می شود . درین شرایط خواب نورمال خراب شده وباندازه لازمه سنگین نبوده «خواب آرام نداشته» بارویا های مخصوص همراه میباشد . باگذشت زمان احساس ضعیف شدن دیده شده وسیب خراب شدن قوه حافظه گردیده وبه فراموشی زیادتر عادت می گیرد .

بعضی سردردی ها که اذائر تصلب شراوین بوجود می آید باصدا ها و آواز های درس همراه میباشد . تحلیل وتجزیه خون شخص مریض نشان داده است که اندازه کلسیون در خون زیاد میشود .

که اگر سر را پایان کنیم وی آن رادور بدیم . این موضوع را چنین شرح داده می توانیم که درین صورت جریان خون از کاسه سر به مشکلات زیادتری دچار میشود . فشار خون در شراوین درین حالات پائین بوده مگر در وریدها فشار زیادتر میباشد .

سردردی هائیکه دارای شدت متوسط باشد بصورت دوامدار و تکراری در بعضی اشخاص پیدا میشود . بالعموم این قسم سردردی ها مربوط به شدت وزیادی کارهای دماغی است که در وسط ویا ختم روز کار ظاهر میشوند بعضی

مجله علمی و ادبی

مشاهیر علم و ادب

بی نیاز شد. او در طب و ریاضی و بخصوص فلسفه از نوابغ دنیا بشمار می‌رود و کتابهای بسیاری از وی باقی مانده است که تا چندین قرن پس از وی در شرق و غرب مورد استفاده دانشجویان بود و هنوز هم اهمیت آنها در جهان دانش محفوظ است و فاتش را بسال ۴۲۷ نوشته اند.

۳- این نویسنده معروف، بزرگترین رمان نویس نیمه اول قرن حاضر بشمار می‌رود، وی در ۱۸۷۴ میلادی بدنیا آمد و بعد از چند سال عضو کالج فزیکدانها شد، شعر نیز میگفت و در نوشتن داستان کوتاه یکی از اعجوبه‌های جهان ادبیات محسوب میشد آثار زیادی از او باقی مانده که مخصوصا از آن میان حاصل عمرش برای نویسندگان تازه کار بهترین راهنما بشمار می‌رود.

۴- این دانشمند که خدماتش نسبت به جهان دانش فراموش ناشدنی است در سال ۲۸۷ قبل از میلاد متولد شده است وی در علم مکانیک نابغه روزگار خود بشمار میرفت و هم اکنون تور مولهایی که او مبتکر آنها بوده در همه جای جهان بقوت و اعتبار خود باقی است، از کارهای معروفش کشف و سنجش وزن مخصوص اجسام است.

در این کلیشه فشنگ که توسط یکی از همکاران با ذوق ما بناغلی صالح محمد کسپار ترتیب شده است پروانه زیبایی را در میان چند گلبرگ می بینید که روی هر گلبرگ یکی از حروف الفبا نوشته شده و اگر دقت بفرمایید و هر چند تا گلبرگ مشابه را در کنار یکدیگر بگذارید خواهید دید که اسم یکی از مشاهیر علم و ادب بصورت پراکنده بروی آنها ثبت است.

کاری که شما باید بکنید اینست که با دقت نظر گرفتن شرح حال مختصری که از بزرگان موصوف در اینجا می‌آید اسم آنها را تشخیص داده برای ما بنویسید و اگر نتوانستید هفته آینده جواب صحیح آنها در همین صفحه خواهید خواند.

پاسخ دهنده گان

دردوسه هفته گذشته پاسخهای فراوانی به پرسشهای این صفحه رسیده است که متأسفانه اکثر آنها یا ناقص بوده یا غلط ولی اشخاص ذیل به دادن جواب صحیح موفق شدند پیغله رعنا حافظی از پروان مینه، شیر احمد و نصیر احمد از زنده بانان، سلطان محمد مشقانی از چاریکار ابولقاسم کتابدوست، محمد علم حزین، سید احمد، شفیقه از وزارت زراعت و آبیاری، سید نصرالله فارغ التحصیل لیسه انصاری، عبد الجبار از بیل سوخته، محمد نعیم محمد کریم و محمد عظیم از باغ بالا و فیض احمد آتشی از فابریکه بوت آهو.

معمای منظوم

این هم معمایی ساده بنام (شمس) است که با اندکی دقت می‌توانید طرز استخراج آنها پیدا کنید.

اول شام و میان چمن و دامن نورمست
هر که این راز بدانست ادیب است و مهیندس

از حساب چه میدا نید؟
یکی از خوانندگان یک عدد هفت رقمی را بر یک عدد سه رقمی تقسیم کرده بود ولی اتفاقاً بعلمت چیه شدن چای تمام اعدادی که در عملیه تقسیم نوشته شده بود باستثنای ۴ عدد (۴) مغشوش گردید و خواننده نشد حالا این خواننده از شما کمک میخواهد تا به

کمک هوش خود از روی همین ۴ عدد اصل صورت عملیه تقسیم را که مورد ضرورت او می‌باشد پیدا کنید، آیا ممکن است به او کمک نمایید؟
ژوندون

۱- این نویسنده مشهور در سال ۱۸۶۶ میلادی متولد شد و در ۱۹۴۴ دیده از جهان فرو بست.

تحصیلاتش در رشته تاریخ بود ولی به ادبیات علاقه فراوان داشت و به همین سبب به نویسندگی روی آورد، ولی نمایشنامه هایش با شکست روبرو گردید و او به تهیه شرح حال و بیوگرافی بزرگان جهان اقدام کرد و به اوج شهرت رسید و جایزه ادبیات نوبل را بدست آورد. در اواخر دلبسته عرفان شرق شد و ضمناً از طرف اردان گاندی رهبر مشهور هند بشمار میرفت.

۳- این دانشمند نامی در سال ۳۷۰ هجری قمری به جهان نهاد و مقدمات علوم را نزد پدر آموخت، ضمناً در محضر دوسه تن از اساتید به آموختن دانش پرداخت، اما بزودی از آنها

مسئله‌های

باقی مانده را حدس بزنید

از دوست خود بخواهید تا تعداد دلخواهی چوب گوگرد یا تکه باریک یا چیز دیگر بردارد و آنها را در دو قطار بچیند بطوریکه قطار اول یک عدد کمتر از قطار دوم باشد، البته شما در موقع چیدن دانه نباید آنها را ببینید.

آنگاه به او میگویید از قطار دوم تعدادی را بردارد، این تعداد را شما باید معین کنید، مثلاً هشت عدد یا پنج عدد.

بعد از آنکه پیشنهاد شما را انجام داد، بگویید تا معادل دانه‌هایی که در قطار دوم باقی مانده است از قطار اول بردارد.

وقتی که این پیشنهاد شما را هم انجام داد، بگویید دانه‌های باقی مانده قطار دوم را بردارد در این وقت شما بدون اینکه از تعداد دانه‌ها مطلع باشید، می‌توانید حدس بزنید که چند دانه در قطار اول باقی مانده است.

چگونه میتواند حدس بزنید؟

فقط از عددی که ابتدا پیشنهاد کردید تا بردارد، یک عدد کم کنید، باقی مانده آن مساوی تعداد دانه‌های باقی مانده در قطار اول است.

مثلاً فرض میکنیم که دوست شما ۲۵ دانه چوب گوگرد را در دو قطار ۱۲ تایی و ۱۳ تایی چید و شما هم گفتید ۴ دانه از قطار دوم بردارد، باقی مانده آن ۹ دانه میشود که چون معادل آن از قطار اول بردارد، در قطار اول سه دانه باقی میماند که یک عدد کمتر از تعداد پیشنهادی اول می‌باشد.

برای دفعات دیگر که این سرگرمی را تکرار میکنید، باید تعداد دانه‌هایی را که در ابتدا بی باید بردارید، کمتر یا بیشتر از آنچه در نوبت اول گفته بودید تعیین کنید تا دوست شما متوجه نشود که چه رازی درین کار وجود دارد، همچنان میتوانید از او بخواید در قطار اول دو عدد یا سه عدد کمتر از قطار دوم بچیند و در وقت جواب بهم دو عدد یا سه عدد کمتر از عددی که در ابتدا پیشنهاد کرده اید کم کنید تا جواب صحیح آن باشد.

پاسخ پرسشها

۲- معمای منظوم

از شماره گذشته

۱- فوتورومان :

مقصود از دو حرف «محت» نون و تاء است

شماره حقیقی صحنه‌های فوتو رومان مندرج و منظور از اکثر عمر که در آن حرف شده دو حرف عین و هم است و مجموع این چهار حرف

۱۱-۷-۶-۳-۱۱-۱۲-۱۶-۱۰-۹-۵-۴-۱۵

و نعمت میشود.

۲-۱۲-۱۷-۸-۱۴-۱۸

یادداشت

با وصف اینکه بارها در همین صفحه از دوستان عزیز ی که به طرح جدول علاقه‌مند می‌باشند خواسته ایم تا جدولهای خود را برنگ توش که قابل کلیشه ساختن باشد تهیه کنند و بفرستند، باز هم اکثر جدولهایی که می‌رسد، قابل کلیشه نیست. خواهش خود را مجدداً تکرار میکنیم تا وقت گرانبهای خود را که به مصرف می‌رسانند، لاف‌ها را از نشر باز نماند.

آیا این کتاب را می‌شناسید؟

کتابی هست با مشخصات ذیل :

- ۱- مولف آن بیشتر به شاعری معروف است اما خود کتاب به نثر درمی‌میباشد.
- ۲- کتاب در سال ۴۵۳ هجری تألیف شده است.
- ۳- موضوع آن حکمت (فلسفه) است.
- ۴- تعداد بابهای آن ۲۷ است که مولف از هر باب به (قول) تعبیر نموده است.
- ۵- مولف آن اهل بلخ است ولی در بدخشان وفات یافته است.
- ۶- سال وفات مولف ۴۸۱ هجری است.
- ۷- از مولف چند کتاب به نثر باقی مانده است که از همه مشهورترینام سفرنامه یاد میشود. آیا این نشانی‌ها اسم کتاب و مولف آنرا می‌توانید پیدا کنید؟

ابیات ذیل را تکمیل کنید

نام رقیب بر لب ..... من گذشت	.... نشد کسی که چه بر جان من گذشت
نیست از ... ز نغدان بتان قسمت مسا	غیر آبی که ز حسرت به .... می‌گردد
کاش بغت و .... رنگ حنا بودی مرا	تابه ... دل ته پای تو جا بودی مرا
سرم می‌آید ز .... طفل محبوب مرا	بر سر .... بیندازید مکتوب مرا
بعد .... ایستد دانم که خواهی گفت جف	تا کنم با او وفا ... ش وفاداری نکرد
تلافی غم صد .... سینه چاک می‌ماست	اگر به ناز .... دمی گریبان را

یک سوال هندسی

بطوریکه میدانید برج ایفل که در شهر پاریس واقع است ۳۰۰ متر ارتفاع دارد. برج مذکور از آهن ساخته شده و در ساختمان آن ۸۰۰۰۰۰ کیلو گرام آهن مصرف شده است. اگر بخواهیم نمونه دقیقی از برج ایفل بسازیم که در آن فقط یک کیلو گرام آهن بکار رفته باشد ارتفاع چنین برج نمونه چقدر خواهد بود؟
جواب در هفته آینده تقدیم میشود.

آیا بلد هستید؟

در کتب جغرافیه قدیم مانند حدود العالم و غیره نام چند شهر آمده است که امروز جای آن نامها، نامهای دیگری رایج است.
دیلا اسم پنج شهر از آنجمله را یاد میکنیم و از شما میخواهیم تا نام امروزی شهرهای مذکور را برای ما بنویسید و اطلاع خود را از جغرافیه قدیم کشور به ثبوت برسانید.

۱- اسغزار

۲- پوشنج یا پوشنگ

۳- مرورود

۴- ولوالج

۵- رخند یا رخج

آثار تاریخی و دیدنی ممالک جهان

خانه کعبه در مکه - عربستان سعودی. شهر آتن - یونان ایوان صداین - در نزدیکی مهمترین اماکن مسلمانان جهان که هر سال صد هাজার مسلمان زیارت آن میروند. معبد زومپتر در نزدیکی آتن - کشور مسجده آيا صوفيه در شهر استانبول - یونان . ترکیه . یکی از عجایب هفتگانه دنیای قدیم که سابق بنام کلیسای سنت صوفی در کشور دولت روم شرقی بود . معبد دلفی در ۶۵ کیلو متری شهر آتن یونان مرکز پیشگوییهای امپراتوران قدیم یونان . کلیسای نوتردام در شهر پاریس - فرانسه دوم . زیبا ترین و معروفترین کلیسای فرانسه . کلیسای سن استفان در شهر وین - اتریش . آلمان غربی . قدیمترین و بزرگترین کلیسای اتریش . یادگار جنگ دوم در برلن غربی . خانه بشوون در شهر وین - اتریش . دروازه براند بورگ در برلن غربی - آلمان مراکز الهامات بشوون موسیقیدان معروف غربی . اتریش . سر زمین برلن غربی و شرقی . خرابه های المپیا در ۱۳۲ کیلو متری نریمان . ن

ایزابل هنر پیشه طرف علاقه

«ایزابل آجانی» بعد از شرکت در فیلم «سبیلی» قطعاً از هنرش دست نبر. داشته و در فیلمهای مختلف حصه گرفته است. روبرت حسین به او علاقه زیاد دارد. «پیر دیو» هرگز نمیخواهد که او را از دست بدهد و بلاخره آن دولن هنر پشه معروف سینما میگوید: «او یگانه کسی است که از نقش اش موفق پدر شده».

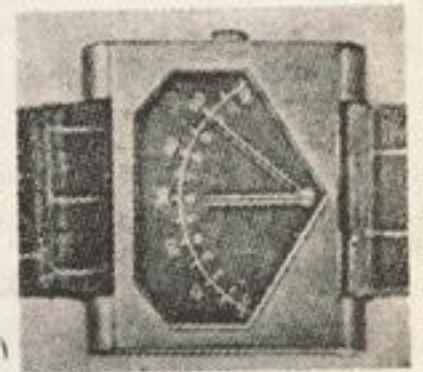
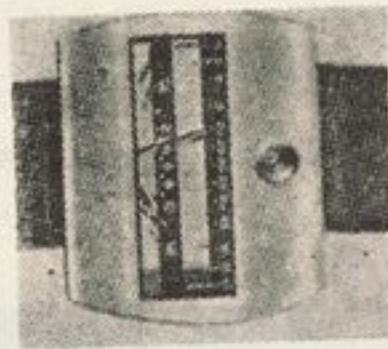
ایزابل : مزهچگاه پتلون نمی پوشم

هلیکوپتر با لون نما

و قطر خود بالون ۶۰ متر است انجن این بالون ریاکتیوی بوده که سرعت بالون را به ۸۷۰ دور درفی دقیقه تامین نموده و ۶۰ درصد برداشت بالون را نیز تامین مینماید آله رهنمائی بالون در قسمت زیرین آن چاپجا شده . این آله در امور ساختمانی پلها، تعمیرات بلند و غیره امور ساختمانی مورد استفاده قرار خواهد گرفت . قدرت برداشت آن دو برابر برداشت هلیکوپتر های سنگین فعلی امریکائی است. سرعت آن ۷۵ کیلو متر در ساعت بوده و ۵۰۰ تن را حمل نموده میتواند این وسیله خیلی اقتصادی بوده و مصرف مورد سوخت بکار ندارد همچنان پرواز و نشست این بالون هانظربه ساختمان آن برای انجنیران خیلی ساده میباشد .

ساعت های نوع جدید

یکی از کارخانجات ساعت سازی سوئیس ساعتی به نام ومودل سکینتور ساخته اند که ساختمان آن از ساعت هائیکه می شناسیم بکلی متفاوت است . ساعت طوری ساخته شده که عقرب های ساعت درونی حرکت نکرده بلکه از راست به چپ تنها روی یک لوحه حرکت مینماید که روی لوحه از صفر تا شصت دقیقه و از یک تا ساعت را نشان میدهد . ساخت این ساعت ها قرار اظهار صاحبان فابریکه خیلی ساده بوده و شاید از این به بعد شهرت خوب پیدا کند .

ساعت های جدید که با ساعت های امروزی فرق دارد .

موتور های جدید شهری

جدید ترین وسیله نقلیه طوری ساخته شده که از بطری های گرمایی در آن استفاده می کنند .

قرار معلوم این نوع واسطه نقلیه خیلی اقتصادی بوده ، تکپانی تخنیکي آن کم است و فضا را لوده نمیسازد زیرا حرکت واسطه مذکور توسط دور گرمایی ها تامین میشود و مواد سوخت بکار ندارد .

دانشمندان استرالیایی مصروف ساختمان

این نوع بس ها برای شهر می باشد.

گرادی های بطری مذکور برای ۱۵ کیلومتر کولا میشود و برای رسیدن در یک استگاه به استگاه آخری در شهر ها کفایت می کند برای اینکه بس در نیم راه نماند بطری احتیاطی بز در آن چاپجا شده . وزن این گرمایی ها ۶۰۰۰ کیلو گرام بوده و در یک دقیقه ۴۲۰ دور را اجرا مینماید .

چرخ های این بطری در وال جنراتور موتور چاپجا میشود .

متخصصین این نوع تغذیه را برای موتور های شهری خیلی مفید خوانده و نسبت به رتر های برقی مطمئن تر و اقتصادی تر می باشد. ساختمان این نوع بس ها در امریکا و آلمان نیز آغاز گردیده و شاید عنقریب در شهرهای دیگر نیز این نوع بس ها مورد استفاده قرار بگیرد.

مردهاره قول است

میکرد و تن بیخواب و بیعالتش را گرم مینمود .
از ظاهره کجایی توانست فرار کند . ظاهره
درچشم درنسوار و درهمه چیز پنهان شده بود
ظاهره برترین دود هاوشه ها بود .

افتو نشستی ، شیر گیج و ازخود بی خبر
از (شهداء) باین میشد که دوتا چادری دار
پیدا شدند .

شیر راهش را چپ کرد ولی یکی از آنها راه
شیر را گرفت و صدآزد :

- شیرجان ، شیرجان بغیر ؟
صدا از ظاهره بود . شیر سرچایش خشک
شد . مثل درخت توت خشکیکه کنارش ایستاده
بود .

ظاهره رو بندش را پسزد و روی ماهش سر
قبرهار روشن کرد ، شیر لفظه بی برویش
خبره شد بعد چشمش را بزیر انداخت و خاموش
ماند .

ظاهره پرسید :

- شیرجان اینچه چه میکنی ؟

- شیر جواب داد :

- هیچ .

ظاهره گفت :

- چرا هیچ ؟

شیر چپ ماند به همدیگر نگاه کردند و در
سرارچشمان هم سوختند مزدورزن ، و محرمراز
ظاهره که ازدورنگران شان بود ازتة دل دعا
کرد و مراد شانرا ازخدا طلبید .

بالاخره شیر از ظاهره پرسید :

- تو اینچه چه میکنی ؟

ظاهره جواب داد :

- بند بسته میکنم .

- شیر پرسید :

- خیرباشه بری کی ؟

ظاهره جواب داد :

- بری دلم !

شیر بااستفهام پرسید :

- بری دلت ؟

ظاهره باگریه گفت :

- هان بری دلم بری توکه خدانیتت نکنه
خدادورت نکنه .

و بعد خاموش ماند . آه شیر لبهای شیر را
سوزاند . بازهر خند گفت :

- ظاهره جان تو وختپایش روی طالیمه

واکنه بودی . حالی خواز چشمایم پریده

خوراکم ، کم ، ورتکم زرد شده دگه میخوهری ؟

ظاهره جواب داد :

- خودته ، جان جودته ، اوگپام از دوستی

بود حالی هم !..

شیر پرسید :

- حالی چی ؟

ظاهره جواب داد :

- تو خودت میقامی آزارم نسی .

هیچکس نفهمید که درآنشب پراوچه گذشت
ولی ظاهره درحالیکه مطرب آهنگ (آهسته برو)
رامیخواند آهسته آهسته از شیر ازگشته ، از
روزهای عید ، از شبهای مینابی واز بامها و
بامبیتی ها فاصله گرفت و رهسپار خانه حاکم
سالخورده و چاقی شده که شکمش از بینش بالا
پریده بود .

دیگر شیر درهرسال ، ده سال پیرمیشد .
هنوزسی و پنج ساله نشده بود که موهایش
چون یخته سفید شدند و نیمه ازدندانهایش
فروریختند . او بزودی به (بابه شیر) معروف
شد و در آخر (سراجی) دوکان کوچکی کرایه کرد .
بچه های شوقی ازین دوکان گندی و تار میخریدند
و میدانهارا درو میکردند ولی شیر که تصام
شرطهارا باخته بود هرگز هوس میدان نکرد و در
عمق وسیاهی کوچی هادوتا وشکسته شد .

باصلالم تن رنجورش را به پیش می کشید
وازدگه دوکان همواره صدای پرنشاط کودکان
دامی شنید که از بامبیتی های بلند میخواندند :

(ای درلا جیلانی شمالاره تورانی)

آنوقت خودش نیز از لب دوکان این
سرود جانپور را میخواند و در بیست سالگیهایش
غرق میشد .

همینگونه باز سال از نیمه گذشت و عید نزدیک

شد . شیر بازم کاغذبران ساخت و تار زد .

کاغذها کورت شدند و نقش ها و تصویر هابرو

بالین گندی پرا نهار آراستند . شیر هرچه را

ساخت جنگی بدلتش نزد بیاد گذشته افتاد .

بیاد ظاهره ، بیاد میخچه طاقچه و بیاد شب عید .

دردل کاغذبرانی نوشت که (عیدت مبارک) اما

بقیه در صفحه ۶۰

طالع پیژندانه

کی دهر یو شاگرد خنخه (۴۰) لیری
اخلی اوکه چیرته دوو کالو خنخه
وروسته به ازموینه کی بریالی شی
هغی ته یوه تصدیق نامه ور کوی تر
خو چه دهغی خنخه به استفادی سره
خپل کار واک ته دوام ورکوی دغه
مدرسه په ۱۹۵۴ کال په انگلستان کی
جوړه شوی په لومړنی کال یی اتلس
تنه شاگردان درلودل په اوسنی وخت
کی دنوموړی بنوونخی دشا گر دانو
شمیر ۲۶۰ کسانو ته رسپیری چه
زیاتره یی داکتران ، ساه پو هان
فلسفی استا دان اومه پیژندو نکی

دطالع پیژند و نکو په ډله کی ډیر
ستر او علمی نابغه گان هم لیدل
شویسی ښه مثال یی ایساگ نیو تن
وی چه دزمکی دجازبی قوه او دهغی
قوانین یی وضع کړل او په خپل دی
عمل یی زیات شمیر کسا نو ته چه
دخرافاتو پیروی یی کوله ماتنی و ر
کړه دی په خپله په یو خاص ډول
دطالع پیژندنی پیرو و او هغی ته
یی عقیده درلوده چه نوموړی اصولا
طالع پیژند نه او هیبت علم یو له بله
جلا نه گانه او دهر کار داجراکو لو
دمخه یی به لومړی رمل اچاوه او
وروسته به یی کار سر ته رسا وه .

عکس جالب

مترجم: جمال فخری

هنرمند چشمان سیاه

که در نخستین هنر نمایی خود

بدریافت نخستین مدال

طلا موفق شد

حلیمه شکورواژیمناست ۲۱ ساله

بکلی عمل طفلانه و پر خاشجویانه ای بودا و نمی دانست که زندگی چه ارزشی دارد. هر چه بود او به این فکر افتید که به همچو عملی دست بزند: از منزل دوم خودش را بزیسر اندازد و ثابت کند که اگر وقتی به این کار احتیاج حس شود او میتواند از عهد آن بدر شود و او قادر است به کار های ناممکن دست بزند

... و او خودش را پرتاب کرد. ولی تا جاییکه همه میدانیم دست زدن به همچو عملی هر وقتی سلامتی نمی آورد و توانست شرط بندی را ببرد ولی پاهایش نیز خساره ای برداشت. این کار را فقط (حلیمه شکوروا) قهرمان مطلق ژیمناستیک جهان می تواند انجام دهد. شاید هر ورزشکاری اگر بخواهد در رشته سپورت خودش راه به اوج شهرت برساند مجبور است کرکتر و خصوصیات مخصوص سر خویش را صیقل کند. هر ورزشکاری برای خودش راهی را انتخاب می کرد ولی حلیمه راهش از منزل دوم به حویلی پایان می یافت چرا این راه را انتخاب کرد؟ فعلا نمی تواند توضیح بدهد، نه اینکه از تشریح آن ابامی ورزد بلکه اصلا بخاطر نمی آورد که چرا؟ برای او فقط يك خاطره ای باقی مانده بود بلندی ها و پستی ها.

عابا موصوف صحبت بسیار عاجلی رادر یکی از سالون های سیوروسی (آهای) در روتر دام، چنانکه مسابقات جهانی انجام می شد داشتیم، روز بعد، روزی بود که همه انتظار آنرا داشت و هر کسی آرزو می کرد که این روز پایانی نداشته باشد ولی قبل از این روز بروزی بود که روز فیصله کن نام داشت. زیرا چند ساعت پیش بعد از ایفای کار روحانی های خیلی مشکل، پس از جمپ مسالاندار حلیمه توانست حلقه ای را که در ارتفاع بلندی قرار داشت (و این عمل حلیمه حالا بنام قله شکوروا یاد می شود) بدست آورد ولی حلقه را خساره مند ساخت. اما امروز این کار حلیمه رانمی تواند مایوس سازد و واقعا در تمرینات بعدی که مشکلات از تمرینات سابق است او مصمم است تا عالیترین نمره ای رادر بین مسابقه دهندگان بین المللی احراز نماید. خاطر نشان باید کنیم که در آنروز حلیمه شکوروا نه تنها قهرمان مطلق جهان شد، بلکه او توانست خرمی از مدال هارا نصیب شود بدین معنی که از جمله پنج مدال طلا حلیمه قادر شد شخصا چهار مدال طلا را نصیب گردد چند سطر راجع به بیوگرافی حلیمه شکوروا:

امروز این دوشیزه خوش قد و قامت چشم سیاه رادر جهان ورزشی همه بغوی می شناسند (قدش ۱۵۹ سانتی متر، وزنش ۴۷ کیلو گرام) حلیمه راتمام علاقمندان سپورت در اتحاد شوروی دوست دارند، او یک قهرمان به تمام معنی است. حلیمه در غرب سایبریا زندگی می نماید

اودختر شاداب بوده در حرفه اش همیشه موفق است.

حلیمه شکوروا در یکی از مسابقات

وزن شپرش (اومسک) است هنوز نه ساله نشده بود که به سیورت علاقه مند شد به موسیقی از همان آوان طفولیت علاقه داشت و رقص هائی که با حرکات نرم اجرا می شد می پسندید. بصورت عمومی او علاقه ای نداشت که به تشریفات ژیمناستیکي بپردازد از همه او را سیورت روی یخ اورایش بخود جلب کرده بود اما روزی او را خواهر خوانده هایش برای تماشای يك مسابقه ژیمناستیک که در یکی از کلب های ورزشی يك بزرگ بر گزار شده بود پاخود بردند ...

درین کلب نه جلایش یخ به نظر می رسید و نه دانه های سفید برف بنظر میرسید. اما در عرض نغمات دلپذیر موسیقی که حرکات سیورت من هارا همراهی میکرد برای حلیمه خیلی ها دل انگیز بود چنانچه بعد ها آن نغمات راحتی در خواب شنید و بیاد آن مترنم میشد. کازینا ترینر حلیمه میگوید که :

حلیمه با این احساس لطیف خویش مرا بخود علاقه مند ساخت. بعدها او با علاقه برداری و حتی شله گی به کارش ادامه داد. بسیار جای تعجب بود که در اندک مدت حلیمه توانست موفقیت های شایانی را نصیب گردید که مجبور شدم او را از گروه مبتدیان به گروه سابقه داران شامل کنم. دختران جوان به این عقیده بودند که حلیمه کوچک مزاحم آنها می شوند و کار شان را اخلال می کند ولی حلیمه این استعداد را داشت که به دیده هر کسی برآید و بکارش ادامه دهد .

فقط پس از چند سال حلیمه توانست شهرمان شهر (اومسک) شود حلیمه در سن ۱۱ سالگی برای اولین بار در مسابقات قهرمانی اتحاد شوروی اشتراک کرد و توانست ازین مسابقات با درجه دوم موفقیت را بدست آورد پس از آن مدال برنز را بدست آورد و این مدال در مسابقه ای نصیب او شد که ورزشکاران اتحاد شوروی و یوگو سلاویا مسابقه می دادند زور نالیست ها عقیده داشتند که حلیمه يك ورزشکار به تمام معنی ملیح و دلربا است .

و بدین ترتیب حلیمه توانست در برابر ترینر معروف اتحاد شوروی عرض وجود کند ز او هم بدون اینکه در موردش تاملی کنند در حلقه ورزشکاران کشور شاملش کردند که البته ازین عملش هر گاهی پشیمانی نیاورد .

دوئل بخاطر (جام جهانی)

تیم منتخبه اتحاد شوروی در سالهای ۱۹۶۹ و ۱۹۷۱ به موفقیت های نایل آمد. در آن زمان شهرمان مطلق جهانی يك دوشیزه بلغاریائی بنام ماری گیلوفا بود. البته باید عرض شود که دوشیزه های شوروی هم بدون مدال برنگشتند اما باید اعتراف کرد که برای ژیمناست های شوروی مرحله بسیار دشواری به شمار می رود. لیکن در سال ۱۹۷۲ ژیمناست های شوروی با ژیمناست های بلغاریائی مسابقاتی انجام دادند که در نتیجه مساویانه پایان پذیرفت این همان وقتی بود که حلیمه شکوروا توانست

بود قهرمان مطلق اتحاد شوروی شود و کپ اتحاد شوروی را بدست آورد . در مسابقات بین المللی که در چکو سلواکیا دایر شد حلیمه توانست به رقیب بلغاریائی خویش بفهماند که او اکنون برای جنگ آماده است و در سال ۱۹۷۳ در فستیوال جوانان و محصلین که در برلین دایر گردید حلیمه مانند ستاره درخشانی تجلی کرد آماده ساختن ماستر های فرست کلاس فوق العاده مشکل و دامنه داری

علاوه از آنها در یکی از فریکات یکی از ماستر ها و مصروف ساختن گرانپا ترین تماشا یف از قیمت بهترین فلزی تیم های سیورتنی می باشد و در روتر دام اولین مدال طلا را در اولین بازی تمرینی خود بدست آورد .

ملیونها تماشاگر تلویزیون حلیمه را با تمام کار روانی هایش تماشا کردند و حرکات الاستیکی، بر حرارت و جذاب حلیمه را آفرین گفتند. این صفات را حلیمه میتواند روی صحن

کرده بود هنوز در صنف هفتم بود که از مسابقات برگشت و به کتب تاریخی علاقه مند شد و این کتب را در سفر با خود می داشت و مطالب آنرا میبلید و از کتب مذکور در فواصل تمرینات و مسابقات استفاده می نمود. یکی از سرگرمی های حلیمه هم (بافت) است برای سال نو برای خودش پیرهنی بافت و میگوید: (چه خوب که سال نورا با لباس نو استقبال

رامیخواهد. برای این مقصد حلقه بزرگی از اشخاص ذی علاقه مانند. ترینرها، علما، داکترها بیانو نوازها، و غیره تجمع میکنند و هر کدام شان نظر به امکانات خویش در راه آماده ساختن حلیمه شکوروا برای اشتراک در مسابقات جهانی ۱۹۷۳ تلاش می نمایند .

میدان سیورت به تماشا چنان بنمایاند اما حلیمه در زندگی خصوصی اش بیشتر از آن بانمک، بانزاکت و قدر شناسی است . حلیمه دختر يك کارگر است و در لاکولته تاریخ یونورستی شهر اومسک تحصیل می نماید. او رشته تاریخ را مدتها قبل انتخاب

کنم. یعنی که درین سال نو سعادت مند بانم)

در نومبر گذشته حلیمه ۲۱ ساله شد. او انسان با انرژی است و آرزو مند جدوجهد است این خصوصیاتش او را در مسابقات قهرمانی سال ۱۹۷۵ کمک خواهد کرد .

الیزابت تایلر در اصدار حکم محکمه راضی به نظر می رسد

نموداینکه در مورد اوچه فیصله بعمل می آید بدان نمی اندیشد آنچه برای اولدت بختر است هما نا خواب در بستر الیزابت بود که او آن کار را کرده است .

مقامات ذی علاقه برای آن مرد جاپانی که مرتکب یک حرکت غیر قانونی و ضد اخلاقی شده است حکم اخراج او را از امریکا صادر نمود .

نابغه ده ساله در سینما:

(تاتوم اونیل) که برنده جایزه اوسکار سال ۱۹۷۴ بابازی در فیلم مشهور (میتاب کاغذی) شناخته شده است . یکدهه زیادی از مردم بعیت نابغه می شناسند .

(تاتوم) که در حال حاضر د ه سال دارد فرزند (ریان اونیل) بازیگر مشهور شناخته شده فیلم (لف ستوری) بوده و بقول اکثریتی از مردم او میراث بزرگی در دایره هنر از پدرش دارد .

(تاتوم) چندی قبل در لندن از پدرش دعوت کرده (اونیل) با استفاده از فرصت بیکاری اش بلندن رفت و چگونگی فعالیت (تاتوم) را که بصروف بازی در یکی از فیلم های (استانلی - کوپریک) میباشد از نزدیک مشاهده کرد .

دو هفته بعد از اقامت در لندن (اونیل) بسا پرسش (تاتوم) بسوی روم پرواز کرده که در هر کجا مردم از او استقبال میکردند .

مردم او را بخاطر نبوغ و قدرت بی نظارش می ستایند والادگره زمین میلیون پسر بچه به سن وسال اوست که حتی کسی باوشان یک دانه چاکلیت نمیدهند .

آواز خوان مود آفرین:

یکدهه از جوانان اروپا اخیرا تمایل بخصوصی نسبت به آواز (گلی لثمن) که تازه بیست و هفت بهار زندگی را پشت سر نهاده بقدر کافی تمایل شده اند بطوریکه آواز او را (آوازاواری فضا) لقب داده اند .

این علاقمندی بصورت یک پس منظر در زندگی هنری (گلی) بوجود آمد زیرا وقتی

(فلیپ) اخیرا در (تریدی سنتر شپرنیویارک) بار تفاع ۴۱۲ متر ریسمان مخصوص خود را بسته و تصمم داشت از فراز آن عبور نماید این عمل با که اوبدون اطلاع قبلی وبدون وسایل مقدماتی انجام میداد از طرف پولیس شپسر دستگیر و به محکمه برده شد محکمه در مورد اوفیصله صادر کرد مبنی بر اینکه اودیگر به چنین گونه اعمال دلپره آفرین و تخریش کننده دست نزنند .

(فلیپ) وقتی این فیصله راشنید به تاسف گفت نمیکذارند که ذوق هنری خود را تطهیر کنم تا بشهرتی که در جستجوی آنستم خودم را برسانم .

جرمانه بستر الیزا بت تایلر:

الیزابت تایلر ستاره چهل و دو ساله امریکایی چندی قبل شکایت نامه بمقامات مربوط تقدیم نموده که در فرصتی که بمنزل نرسیده کسی از غیابت او استفاده نموده و در بستر او غنوده است .

مقامات مربوط پولیسی پس از تجسس و پژوهش سرانجام یک مرد جاپانی را گرفتار کردند که خودش اعتراف نمود چون در مورد بستر الیزابت چیز های فراوانی شنیده بود که میگفتند مانند موج برند ملایم بوده وشکوه وعظمت فوق العاده دارد بناء او در صدد شد تا برای یکمرتبه دست باینکار بزند .

درست در فرصتی که از خواب در بستر الیزابت بقدر ناقابل وصفی محظوظ شده بود و میخواست از بیخجال او یک ناشتای مطلوب هم بدست آورده و آنرا صرف کند که پولیس اورادستگیر

مترجم : مهدی دعاگوی

ستاره گان

افسانه ساز

بر فراز ریسمان در چهار صد و دوازده متر بلندی :

(فلیپ پتیت) جوان بیست و پنجساله فرانسوی که شور جنون آمیزی در شهرت طلبی دارد وهمواره در صدد کشف راهی بود تا بوسیله آن بتواند وارد جهان سینما شده و بعیت هنر بیسته سینما خودش را به شهرت خواستی برساند. بعد از آنکه در چند بسازی تیاتری ظاهر شد وآرزوی راکه می خواست سراغ نکرد. بکار های دیگری پرداخت تا آنکه سرانجام موفق شد عبور از فراز ریسمان را فرامگیرد . اودراین امر بقدر کافی تمرین کرد و تا حدودی موفقیت در این کار بدست آورد که بسهولت میتواندست از فراز ریسمان های که بار تفاع صد تا یکصد و پنجا متر بسته باشند عبور نماید .

تاتوم اونیل با پدر هنرمندش ریان اونیل عبور نماید .

دیل کپادیا در آغاز نمایش هنری شهورا جیش کهنه بعیت انسانس در پروگرام همانا لینی سهم گرفته بود.

افغانستان در حافظه تاریخ

گل را با دست های خودتر و هموار کرد و بنای « واره » ازک خود را به دست خود گذاشت بدان بزرگی که هر دیوار آن برابر یک دوش اسپ درازی داشت .

یا مای درخشان در آنجا نهر آبی کشید و در کناره های آن چمن ها و سبزه زار هایی به میان آورد که همواره سبز و خرم بود و علف آن تما می نداشت . در آنجا خانه ها ساخت ، در حصه علیای میدان ده خیابان ، در حصه وسطی شش خیابان و در حصه سفلی سه خیا بان کشید . در خیا بانها مردان و زنان نیرومند خوش اخلاق زیبا را جای داد و از مجموع این همه آبادی ها بلخ زیبا به میان آمد که بیرق های بلند نخستین حکمروای با تدبیر و رعیت دوست آریایی بر برج و باره آن به اهتزاز در آمد .

یا ما موسس سلاله پیشمدادی آریانا صاحب چند چیز معروف بود که شعار سلطنت و حکمه رمایی و نیروی او شمرده میشد .

- اول : عصای
- دوم : نگین
- سوم : گاو آهن
- چهارم - شمشیر
- پنجم : جام .

بعضا زمین را برای ساختن قصر « واره » و تعمیر شهر بخدی معین کرد و شعار حکمفرمایی و آمریت او بود . بنین علامه جریان حکم او بر اقطار کشور بود . گاو آهن آله زراعت و سرسبزی و انبساط کشت و کار بشمار میرفت و با این سیاست کشور اورشک فردوس شلم شمشیر قوه جنگی پادشاه و پهلوانان نیرو مند و فاتح آریانا را نمایندگی میکرد . جام علامه عیش و کامرانی این مرد بزرگ بود .

اگرچه شعرا تایک اندازه همه این چیز ها را یاد آوری کرده اند و لی

گل لهن با مور جدید و ابتکاری خود

شهر باستون ایالات متحده امریکا زندگی میکند و گاهی با یغای نقش های هنری وزمانی هم به ترتیب پروگرام های تلویزیونی می پردازد اوطی یک مصاحبه خود گفت :

آرزو دارد بعد از این در کشور سویس ویا اطریش زندگی نماید زیرا دیگر در امریکا بکلی خسته شده است . او میزبان تصریح نموده که بسپولت می تواند سالانه یک یا دو فلم تلویزیونی تهیه نماید و یقین دارد که فلم های او را در تلویزیون های آلمان غربی پذیرفته میشود و او با این ترتیب میتواند هم ذوق خود را تطمیع نماید و هم خدمتی به وطن اصلی خود که هرگز آنرا فراموش نمیتواند انجام دهد .

شوهرش (پروفسور هش سوار سنسگی) در بریتیت هورنی

فلیپ پی تیت مردی بدنبال شهرت هنری

آواز های ثبت شده سرد را در برابر بیعلاقگی مردم مواجه دید از جهان هنر باعقب کشید و به سوی مود متمایل گردید . او در قسمت دیزاین مودها بذل مساعی بخرچ داد چنانچه مود تازه را که برای دستاران دکتوران بوجود آورده بقدر کافی در آن نوآوری احساس کرده و عده زیادی مود او را به دلچسپی پذیرفته اند .

همامالنی بسوی زوال :

چندی قبل طبق معمول همامالنی پروگرام رقص های کلاسیک خود را دو چهار شپس انگلستان برگزار نمود که در پروگرام او که چهار نمایش را احتوا نمود . دمیل کیاریا با بازیگر فلم بویی در آغاز هنر نمایش به مردم معرفی میشد و راجش کهنه بحث انونسر در پروگرام رقص های کلاسیک همامالنی نقشی را بعهده داشت .

توضیح این مطلب می رساند که همامالنی خاص بمنظور اجرای رقص عازم لندن نشده بود بلکه او بجهت سهمگیری در شونتگ فلم (جرس) که یک بخش آن در لندن و شپس های (برمنگهم و لستر) صورت میگرفت وارد لندن شده بود . از اینرو بصورت ضمنی در پروگرام خاصی که مقدمات آن قبلا توسط سمن کلیانیور و نریندر جنجل دیده شده بود اشتراک نمود . مبصران توضیح نموده اند که رقص های همامالنی در هر چهار نمایش بطور دلخواه مطلوب واقع نشد زیرا رقص های او در این پروگرام تقدیم گردگایی بی از رقص های فلم گیتا اور سینا سینون کاسوداگر شرافت - بریم نگروراجاجانی بود که هیچگونه تازگی در آن بملاحظه نرسید و اگر سمن کلیان بود و نریندر جنجل و راجش کهنه و دمیل کیاریا در این پروگرام حصه نمیداشت روزگار همامالنی در این پروگرام خیلی سیاه میشد زیرا او دیگر آن محبوبیت و درخشش قبلی را نزد مردم ندارد .

بخاطر خدمت بوطن :

(برویت هورنی) ستاره موفق وقتش که اکنون بعثت پرودیوسر امور تلویزیون کار میکند . اخیرا تصمیم گرفته بعد از این در اروپا زندگی کند . چه او از مدت پانزده سال است که با

ورزش و تربیت بدنی که یکی از عوامل اساسی صحت‌مندی و تندرستی انسان هابشمار می‌آید از سالیان دراز به اینطرف ، یعنی از زندگانی انسان در مغاره ها تا به‌گاخ های سر بفلک امروزی واز کاروان های گله داری تا کیهان نوردی در اجتماعات بشری جامه مقام خاصی داشته و از مراحل مختلفی گذشته و باز هم در حال انکشاف و ترقی به پیش می رود.

کشورهای جهان هر کدام سیورت های مربوط به خویش را دارند که در اثر ارتباط و نزدیکی طبیعی که انسان هاباید داشته باشند سیورت مربوط بیک‌ملت و مملکت های دیگر و رواج پیدا کرده و بعضی سیورت ها وجه بین‌المللی را نیز حایز شده‌است .

وطن باستانی مانیز سیورت های متعلق بخود را دارد که افتخار هر فرد افغان بوده می‌تواند . ورزش درینجا نیز از باستان‌زمان تا به امروز نژده مردمان ایند یار عزیزگرامی بوده و بزکشی ... ما بحق از افتخار ا تیست که از سده‌های گذشته تا این ساعت از نشانه‌های پایداری و شجاعت پهلوانان آریانی دیروزدر افغانستان امروز بشمار می‌آید.

باید یادآور شد که تحت تاثیر تماس های جهانی انواع سیورت های کشور های دیگر در وطن عزیز مانیز رایج گردیده و درین سالهای نزدیک ، کلب‌های سیورتنی و تیم های و رژی بوجود آمده که هر یک در راه رشد سیورت تلاش می‌نمایند.

به سلسله آشنایی و معرفی کلب‌های سیورتنی و ورزشکاران جوان کشور که گاه گاهی روی صفحات ژورنال‌ها راه یافته و به اطلاع خوانندگان رسیده ، اینک مطالعه کنندگان صفحه و رژی ژورنالون با کلب و رژی پامیر آشنایی‌سازیم . باین منظور همراه آمر جوان کلب پامیر از راه تلیفون به موافقه رسیدیم تا با مصاحبه ای از فعالیت های کلب مذکور اطلاع حاصل شود.

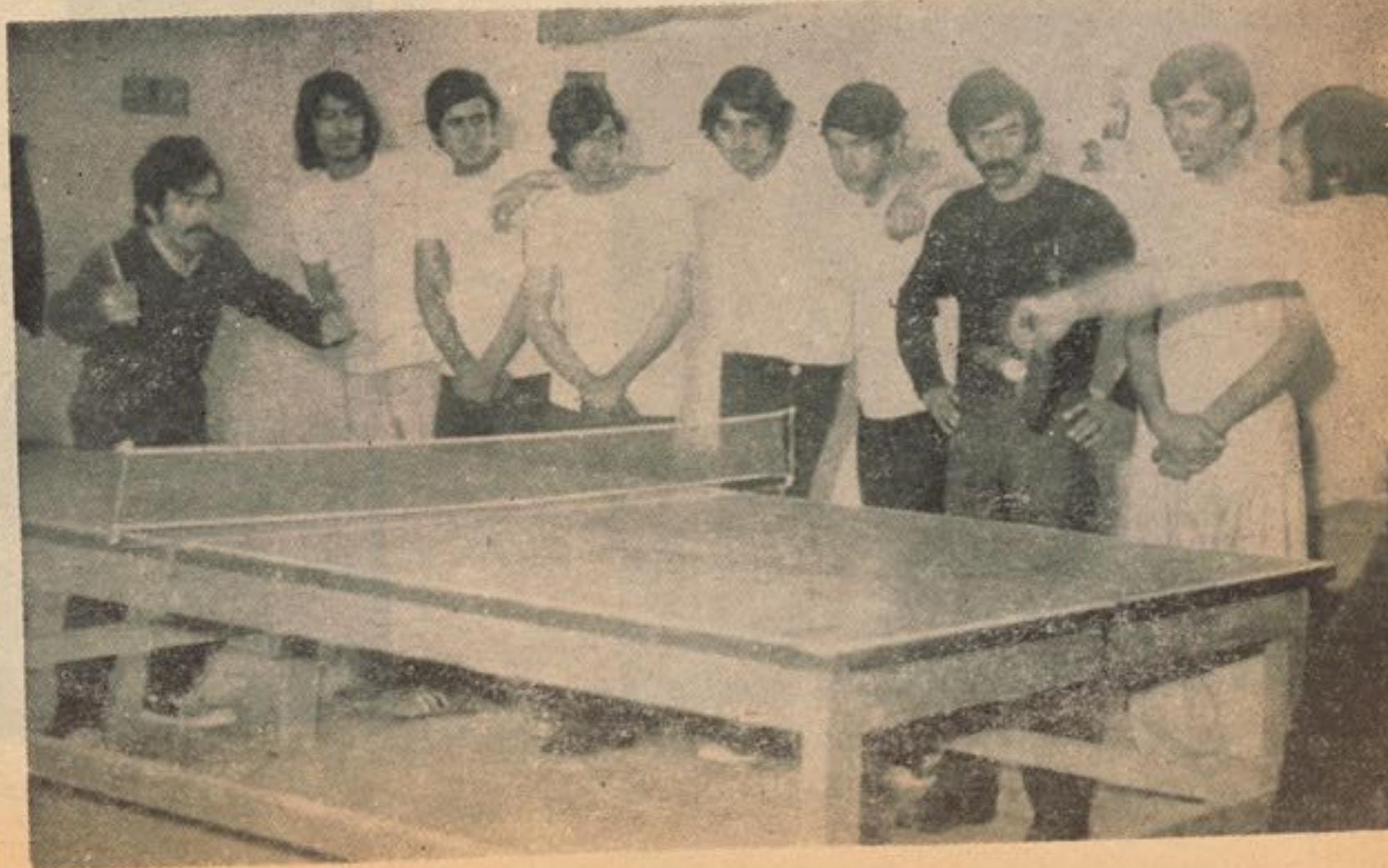
قرار وعده قبلی سراغ کلب پامیر رفتیم اداره کلب در نندار تون وزارت معارف در ساحه جشن ، عقب کابل ننداری قرار دارد ، محمد آصف محصل صنف چهارم پو هنسخی پولی تخنیک از مدت نژده ماه به اینطرف است که بعیث آمر کلب انتخاب شده‌است . در شروع صحبت از وی سوال نمودم که بعیث آمر کلب انتخاب شده‌است . در شروع صحبت از وی سوال نمودم که آغاز فعالیت های ورزشی کلب را تو ضیح نماید . وی که آهسته و با متانت و شمرده حرف می‌زد گفت :

کلب ورزشی پامیر بطور غیر رسمی از سال ۱۳۴۸ به فعالیت آغاز نمود و در سال (۱۳۵۰) نسبت نداشتن جای مناسب در هو تل‌متروبول رسماً از طرف ریاست المیک افتتاح شد و تا هنوز به فعالیت خود ادامه میدهد .

از: م (نوشه)

کلب ورزشی پامیر

ترکیه

اوراکه (۹۰۰۵) میباشد از ۳۰ سال بین طرف ثابت و نشان میدهد و از همان دقیقه ای که انا ترک جان سپرد ساعت مذکور نیز از حرکت باز ماند و تا امروز ثابت است .

اتا ترک یعنی مصطفی کمال پاجا بزرگترین نابغه ترکی در ۱۸۸۱ واقع سلو نیک متولد یافته است و در سال ۱۹۰۵ اکادمی حربی را پایان رسانیده و منجبت کپتان داخل عسکری شد و با جوانان ترکیه دوش بدوش برای کسب جمهوریت کشور پرداخت هنگام جنگ اول جهانی عنوان یک پیش آهنگ را بخود گرفت در جنگهای متعدد اشتراک ورزیده و در ۱۹۱۶ عنوان جزایی را بعد از چند یلقب پاشا را کسب کرد .

ترکیه با اساس پروگرام وی کشور ملسی و دیموکراسی را بخود گرفت در ۱۹۲۱ اتحادیه بزرگ ملی ترکیه مقام درجه اول کشور را بوی بخشید شورش ملی که تحت قیادت کمال اتاترک صورت گرفت در ۱۹۲۲ سلطنت را از بین برده و در ۱۹۲۳ ترکیه در جوکات جمهوریت اسلامی عرش اندام و کمال اتاترک رئیس جمهور ترکیه انتخاب گردید .

مصطفی کمال ریفرم های راریکار کرد که ترکیه را در جمله ممالک عصری و پیشرفته سوق داد حقوق مساوی زنان روی کار شد ریفرم القابت بکار برده شده و القابت لا تین رسمی گردید ریفرم فتوایی را شکستاند فابریکات صنعتی دولتی را در بسیاری از شهر های ترکیه تاسیس کرد .

در ۱۹۲۴ رسماً اتحادیه ملی ترکیه عنوان اتاترک (پدر ترکیه) را بوی افتخار بخشید . مصطفی کمال اتاترک در ۱۹۳۸ از جهان در گذشت و سالگره وفات بیست و پنجمین وی را یونسکو استقبال نمود .

ایشین

رئیس تحریر : محمد ابراهیم عباسی
مدیر مسؤل عبدالکریم رو هینا
معاون : پیقله راحله راسخ
مہتمم : علی محمد عثمان زاده
تلفون دفتر رئیس تحریر ۳۶۹۴۵
تلفون منزل رئیس تحریر ۳۲۹۵۹
تلفون دفتر مدیر مسوول ۳۶۸۴۹
تلفون منزل مدیر مسوول ۳۳۷۷۳
سوچبورڈ ۳۶۸۵۱
تلفون ارتباطی معاون ۱۰
تلفون منزل معاون ۴۰۷۶۰
مدیریت توزیع ۳۳۸۳۴
آدرس : انصاری واپ
وجه اشتراک :
درداخل کشور ۵۰۰ افغانی
در خارج کشور ۲۴ دالر
قیمت یک شماره ۱۳ - افغانی

بزرگی در بندر لنکر انداخته و با حرکت کند امواج آن قایق های ماهی گیری را پراکنده و با فاصله خیلی دور با خود برده تا آنکه امواج ساکن آنها را دوباره بمحل خود برگرداند از اینرو انتظار ماهی گیری و بعضی ها به انتظار متبانی پول خود باید مدت درازی تا بر گشت قایق ها معطل بمانند .

تکسی هادر این کوچها بسرعت در حرکت بوده از هیچگونه خطری هراسی ندارند در بالای بلندی که توسط دیوار سنگی احاطه شده است فضای فراخ و نسبتاً آرامی دارد منجمله جاده (استقلال) از زیبا ترین جاده های این ناحیه بشمار میرود کمی بیشتر بجاده (جمهوریت) که با معماری و اسلوب های قدیم بنایافته است بر میخوریم میران تکسیم که مرکز نقلیات شهری میباشد نیز در همین محل واقعست و از همین میدان سرویس های شهری تراسوای، تکسی ها و غیره بهر سمت شهر در حرکت اند .

استا نیول یاروم جدید مانند روم در هفت تپه تک موقیبت داشته جاها و بنا های خیلی تاریخی و مقبولی دارد که نمیتوان آنهمه را در چند روزی توقف در آنجا از نظر گلرانیدهالی این کشور آرزوی سکونت را درین شهر از سالیان درازی بدل می پروراند گذشته از آثار تاریخی امروز تنها نه استا نیول بلکه بسیاری از شهر های ترکیه بلاکهای مقبول و تعمیرات عالی دارد که نمایندگی از زحمتکشی و پشت کار ترکیه می کند .

استا نیول مرکز بانکها و نمایندگان تجارتهای ترکیه بشمار می رود تعداد بانک هادرین کشور مخصوصاً در استا نیول زیاد است ولی عایدات فسی نفر از ۲۶۰ دالر سالانه تجاوز نمیکند .

در قصر بهاری سلطان واقع استا نیول سالون عالی است که در حال مذکور اتاترک جان سپرد و ساعت دیواری آنجا ساعت مرگ کبیر سخت معمول و مروج بوده است .

اینکه گفته شده که (اوداتیس) د خنسر پادشاه (ساس) بودم از امکان بعید نیست زیرا اساس هایاسارک هاعبارت از (اسکانی) های بودند که از آسیای مرکزی بهافغانستان ریختند . وهمچنان می شود (زربادریس) را بهحیث شهزاده بلخی هم قبول کرد و از امکان بعید نیست که معاشقه جوان بلخی یا شهزاده بلخی با دختر پادشاه اسکایی اینقدر داستان ساز و سرور صدا افکن شده باشد زیرا پنجه های نیرومند عشق قدرت آنرا دارد که در عالم عشق و دلدادگی جوان باختری را با دختری از شهزاده خانم های اسکانی بشناساند و داستان سازی خوبی برای یک چنین عشق گرم و سوزان شود و داستانی ساز دبدبیرفتی و همه جانبه و شپکاری خلق کند جاودان .

غیر صحنی تمرین می نمایند و روی همین مشکلات بود که طی پیشنهادیه بوزارت معارف و موافقه مقام مربوط ورزشگاه فعلی را که نندارتون وزارت معارف در ایام جشن استقلال بشمار می آید در اختیار جوانان این کلب گذاشته و درین جا به تمرین می پردازیم .

در حوضه پیشرفت و عمومیت سپورت چنین ابراز نظر می نماید :

در قدم اول باید بین کلسپ های ور زشی کابل و بعداً ولایات مسابقات انجام داده شود و این سلسله طبق پرو گرام ریاست المپیک و اشتراک فعال کلب های ورزشی باید همیشه جریان داشته باشد تا چهره های سپورتی ما شناخته شده و بعداً ردیف بندی صورت بگیرد که درینصورت ما می توانیم بازم در قدم اول با ورزشکاران ممالک همجواری و بعداً در مسابقات بین المللی نیز شرکت کنیم و من یقین دارم که جوانان ما در صورت فراهم آوری شرایط مساعد سزوار اشتراک در مسابقات جهانی رادارند .

البته باید یاد آور شوم که تقاضی هم در میان است که باید ازین برده شود و آن بدبینی ها، عقده ها و پر خورد های ناسالمی که ورزشکاران ما بعضاً از خود بروز میدهند قابل انتقاد می باشد که البته اصلاح پذیر است .

و به این ارتباط من بعیت علاقمند جدی انکشاف سپورت به جوانان پیشنهاد می نمایم که در برخورد ها و رو برو شدن در میدان های سپورت و در اجتماع سرمشق خوبی برای جوانان باشند .

در حوضه اشتراک در مسابقات بین المللی می افزایند که : بعد از پشتکار و تمرین و حوصله مندی در پرورش ورزشکاران و انتخاب ورزشکاران ممتاز در تیم های ملی سپورت ، در مسابقات جهانی شرکت کنیم و شایستگی خویش را به افتخارات ملت افغان به جهانیان نشان دهیم .

در حوضه رشد سپورت های ملی چون بزرگوشی، نیزه بازی، و بیلوانی می گوید که در صورت انکشاف بنیه اقتصادی کلب ما هم

بقیه در صفحه ۱۸

عشاق رویائی

(بقیه ص ۶۲)
مجنون و غیره و غیره تا کجا در اعماق تاریخ ما منتهی می شود . بلی واقعا چنین است مبدا داستان های حماسی و عشقی در کشور عقاب طلائی ریشه های عمیق و قدیمی دارد که اکثر آن به دوره های روستایی و ویدی و از آنهم گذشته به زمانه های قبل التاریخ پہلو میزند .

چنانچه داستان های حماسی را که شاعران بلندیایه و ژرف اندیشه ما چون دقیقی و فردوسی در قرن ۴ هجری گرد آوری و تنظیم کرده و به رشته نظم در آورده شاهد خویشی برای گفته های ماست .

آنچه را که یونانی ها طی قرون ۱۳ و ۱۴ ق م شنیده اند و منعکس ساخته اند نمایانگر آنست که این داستانها وقصه هادر میان مردم آریانی

محمد آصف امر کلب پامیر که به پیشرفت سپورت علاقه زیاد دارد وی همچنان افزود که :

درین مدت با داشتن حداقل و سایل و امکانات توانسته ایم در درشته های مختلفی استعداد جوانان را بکار اندازیم و به صرف بندی های هم درین حوضه موفق شده ایم و کلب ها که از فتنال شروع نموده تا اینحال تیم های اتلا تیک، دو تیم فوتبال ، یک تیم بکستنگ ، تیم بنگ پانگ تیم زیبایی اندام داریم که ماهی آمیدواری های هر چه بیشتر آینده می باشد .

در مورد مسابقه های اعضا و تیم های این کلب چنین می افزاید :

از بدو فعالیت ها ما توانسته ایم از اکثر تورنمنت های شرکت نمایم که از طرف ریاست المپیک و کلب های دیگر ورزشی کشور دایر گردیده و تیم فتنال ما در عالم مشکلات و کمبود های زیاد توانسته سر آمد تیم های فتنال باشد و سه بار مقام قهر مانی را حایز

گردد . و البته تیم فتنال ما غیر از مقام اول ، در بعضی مسابقات مقام های دوم و سوم را نیز داشته به این ارتباط باید یاد آور شوم که در اثر کوشش ها و تلاش های های خستگی ناپذیر جوانان این کلب در مجموع و بخصوص تیم

فتنال بود که سه نفر از اعضای تیم فتنال ما هر یک عبدالمنعم کبیر ، محمد صابر عثمان موفق شدند افتخار عضویت تیم ملی فتنال کشور را کماهی نمایند و همراه تیم ملی به جمهوری

مردم چین نیز سفر نمایند . در جواب سوالی از دیدو تاجر به چند ساله خود در حوضه استعداد و لیاقت جوانان در سپورت بعد از لحظه ای می گوید :

برای شخصیت حقوقی این کلب اساسنامه ای را نیز ترتیب نموده ایم ولی تا حال شکل قانونی را بخود نگرفته که آمیدواریم اساسنامه مانیز در آینده رسمیت پیدا نماید .

وی می افزاید : که در کشور ما متاسفانه ورزشگاه و میدان های ورزشی به معنی واقعی آن بسیار کم و ناچیز می باشد و جوانان کلبها نیز به مشکلاتی ازین لحاظ مواجه می باشند و از سپورت اکثر جوانان مادر اطلاق های نمالکو

عادت

بسیاری از اعمال بشر نتیجه عادت است . عمل عادی آن عملی را میتوان گفت به توجه و آگاهی شخص در آن دخالت ندارد و نقشه و طرحی برای انجام آن ریخته نمیشود. عادت خوب آن عاداتی هستند که از یکطرف موجب میشود که کارها بصورت مؤثر انجام گیرد و از طرف دیگر سعادت شخص را فراهم میسازد. هنگامیکه یک عکس العمل ویایک پلان و طرح رفتاری بکرات ظاهر شود آنگاه بصورت عادت درمی آید. و اگر عکس العمل فشار و ناراحتی روانی را بر طرف سازد و اگر رضایت خاطر را فراهم سازد میل به تکرار آن عمل زیاد میشود و همین میل بالاخره سبب میگردد که تغییری در دستگاه عصبی رونما گردد و آن عکس العمل بصورت عادت را بخود میگیرد . برای اینکه عادت بد را ترک دهیم و بجای آن یک عادت پسندیده جانشین آن گردد لازم است که :

۳- احتیاجات و خواسته های معقول باید بصورت دقیق و آروسی گردد.

۴- در تصمیم معقول نبا بدرننگ گردد استثنا قایل شد .

۵- عادت خوب را که رضایت خاطر خوددیگران را نماید باید جانشین عادت نامود که دیگران از آن گریزان اند.

۶- باید توجه گردد که عادت ناپسند دو باره بر نگردد و جدااز جلو گیری گردد .

با بکار بردن این چند دستور امکان زیاد موجود است که بعداز مدتی شما دارای عادت خوب و شخص دوست داشتنی گردید.

چهرات

چهرات

جوانان و روابط اجتماعی

وقت نشناسی؛ بدقولی و پشت پازدن با آداب و رسوم چه وقت درمان میشود!

من نمیدانم باوجود این همه ساعت که در این همه وقت ناشناس اند ؟ شهر وجود دارد روزانه خرید و فروش میشود کسانی که برای وقت ارزشی قایل نیستند و اکثر مردم ماباداشتن این همه ساعت چرا بقول خود اهمیت نمیدهند برای چه ساعت

می بندند ؟

چرا آن جوان تحصیل کرده در ساعت معین بملاقات و وعده گاه حاضر نمیشود و میزبان خودرا منتظر نگه میدارد ؟

چرا آن خیاط در موقع معین لباس مشتری خویش رانمیدهد ؟ و چرا .....

اگر این جوانان واقعا به اهمیت وقت توجه داشته باشند و بدانند که تمام اشیایچه ذیروح باشد وجه غیرذیروح ، جامد باشد یا مایع در هر حال تابع زمان و وقت است و مسئله وقت خیلی اهمیت دارد .

مثلا اگر عملی بموقت معین آب داده نشود می خشکد، اگر غذای در سراساعت معین از روی آتش برداشته نشود مزه خود را از دست میدهد و.....

بهر حال منظور از این تذکر اینست که جوانان به ارزش وقت مخصوصا درین عصر تکنالوژی جدا اهمیت قایل شده و از طرف آنها مراعات گردد.

ضرب المثل های برگزیده

* در موضوعات عشقی و دیپلوماسی، هر دختری همیشه زن است. اسپانیایی

.....

در بوسه حرفها عا شقانه است که به جای گوش به لبها گفته میشود ایتالیایی

.....

* دوستی ، همان عشق است توأم با عقل !

آلمانی

* عشق یک جانبه ، مانند سوای است که بلا جواب مانده .

روسی

* نخستین روز عروسی غالباً آخرین روز عشق است .

آلمانی

* عشق حتی به حیوانات هم رقص یاد میدهد .

فرانسوی.

فرستنده سیده (شامل)

بقلم: عبدا لحکیم «پیما» محصل پوهنځی حقوق و علوم سیاسی.

معلومات تازه برای جوانان

بایسیکل‌بی که دو پایدل دارد

درین شکی نیست که هر پدیدۀ کهور جهان توسط دانشمندان و مخترعین بوجود می آید برای استفاده معقول بشر است .
والبته این پدیده ها نظر به ارزش و اهمیت آن قابل استفاده است و اما آن‌ها یلیکه برای بهبود زندگی بوده و مشکلات مردم را رفع میسازد بیشتر قابل ارزش و اهمیت است.
از همین جهت نصب یک پایدل اضافی در بایسکل در ظاهر امر ممکن است آنقدر مهم نباشد اما برای اشخاص معیوب و کسانی که به درد پامبتلا اندخیلی ها با ارزش است و (آنتونی سیگنول) ایتالوی بانصب یک پایدل خدمتی بزرگی درین راه نموده است .

ما و وطن مان

حالا که سا ختمان جامعه نوین و مردمی ما شاهراه رفاه و سعادت عمومی را همشوده .
جوانان باید وظیفه خود دانند که در راه ارتقاء اساسی سطح زندگی جامعه خویش و در همه شئون زندگی اجتماعی و اقتصادی روح نو آوری ، جدیت و ابتکار بخرج داده و همراه با مراحل نوین رشد جامعه ایجاد شاهراه های رفاهیت عامه را که در آن منافع و مصالح اکثریت متصور باشد و با سخکوی نیازمندی های مبرم جامعه شده بتواند سرعت بخرج دهند .
البته تجارب زندگی به انسان می آید . موزاند که هرگاه انسان در جستجوی

بقیه در صفحه ۱۸

چهرات

چهرات

ورزش برای دوشیزه گانیکه طالب زیبایی اند

داشتن صحت خوب و اندام زیبا آرزوی همگان است اما بیشتر از همه دوشیزگان و خاتم های جوان آرزو دارند که دارای اندام زیبا باشند .
وزیبایی مورد نظر آنها زمانی بر آورده میگردد که از یک رژیم غذایی همیشه بر خور دار باشند و البته گرفتن رژیم غذایی به تنهایی کافی نیست بلکه در بهلوی آن ورزش های مفید و در عین زمان سبک و سواره که برای هر کس و در هر شرایط موجود است ، تمرین متداوم و همیشه آن در زیبا بودن و متناسب بودن اندام رول مهمی دارد .
باتمرین همیشه بعد از مدتی متوجه میشوید که اندام تان متوازن و مطابق دلخواه تان است . و این خود برای شما لذت و خوشی را بار می آورد .
باید متذکر شد که نداشتن وسایل ورزشی شیک و لوکس نباید در امر زیبایی اندام شما تا تیری داشته باشد زیرا این وسایل راهی توان از چوب یا فلز ، یا قیمت کم تهیه نمود . و اگر اراده استوار داشته باشید با ساده ترین وسایل میتوانید به ورزش های خود ادامه دهید .

هر ورزشیکه با علاقمندی و تمرین متداوم ، توام باشد نه تنها به زیبایی انسان می افزاید بلکه ضمانت سلامتی نیز میباشد .

مردهاره قول است

با خود گفت : بری کی ... بری چی ...؟
 نامد پیشیمان گدی بران رابردیوار دوگان
 اویخت و سرش رامیان زانوانش پنهان کرد
 از فضا همان فسلو که دران روزگار به (بابه فسلو)
 معروف شده بود از دم دوگان گذشت و شیر را
 دران حال دید باتمسخر صدازد :
 - شیر، شیر بالونت چه شد طیاریت چه
 شد نقل عروسته کی بخوریم ؟
 شیر سرش رابرداشت و با چشمهایش که
 بی شباهت به کاسه خون نبود سرایای فسلو
 را از نظر گذراند، فسلو داد زد :
 - او کرگوش اولافوک چرت چی ره میزنی ؟
 شیر پاسخ داد :
 - چرت نامرداره، چرت بوداره، چرت توره!
 فسلو قهقهه خندید و دندانهای گرم خورده
 و بیره های شاریده و سرخ رنگش شیر را بیاد
 رو بای پیری انداخت که کاری جز حیل و گزافه
 گفتن ندارد. با استغنا و غرور جواب داد :
 - برو فسلو مه کتیت کارندارم .
 فسلو گفت :
 - مه کتیت کاردارم . حالی اوسالاره گاو
 خورده که تو جوهر نداشتی حالی وخت وخت
 فسلو است وخت سر شکستنت .
 شیر گفت :
 - مثلیکه باز هم حریف می پالی ؟
 فسلو گفت :
 - مه حریف ندارم .
 شیر گفت :
 - لاحول بالله - چشمه سبل کو ...
 فسلو گفت :
 - تووهمی غار، بروموش تره گپ رسیده .
 شیر سخت عصبانی شد . خواست با
 پیشقبض دودمش شکم فسلو را بپاره کند ولی
 خدا را در نظر آورد و به آواز جبر چندانکه همه
 دوکانداران گرد و نواح صدایش را شنیدند
 گفت :
 - فسلو ، ای گزوی میدان . شرط ماکل
 زندگیت . اگه مرداستی صیاده (دوراهی) قبل
 کو .
 فسلو گفت :
 - درست است بسیار برنگو جنگ شد
 یار، سر شد یار .
 این گفتگو زبان بزبان سراسر کوچه را بر
 کرد و حتی در گوش کوچه های دیگر نیز نشست،
 عصر روز جمعه (دوراهی یغمان) از صد ها
 شوقی و حرفه بی پر بود، بابه شیر در حالیکه
 دوبهلوان جوان در راست و چپش راه میرفتند
 به میدان نزدیک شد. لنگی باج و کالای گیش
 از دور پیدا بود و کاغذبران با زها راه را برایش

نظر غایب گردیدند . دستهای هر دو راتار
 فصای کرد و خون از بند بند انگستان شان
 میریخت از فاصله شرطیها تا زیر کاغذ برانها
 صداها نفر ایستاده بودند .
 و بچه های نیمچه ، خورد و کلان، برای گرفتن
 آزادی دستیارا بیه می ساندند و (آسمان بینک)
 زیر تارها می دیدند .
 گسی شیر آهسته آهسته بی هواند و تارش
 لم کرد . باز شرطیها (دوبالائی) زدند و گفتند :
 فسلو میره، فسلو میره ...
 شیر که نیم خیز بر سردوکنده زانو تار میداد
 احساس خطر کرد و فهمید که لحظه انتقام فسلو
 فرارسیده و نزدیک است که کاغذبران را مردم
 چور کنند. هر کس نظری به شیر میداد و کسی
 شیر می فهمید که کار از کار گذشته است و دیگر
 دست فسلو بالاست . در آخرین دقایق که گدی
 شیر غرغره در حال افتادن بود شیر بر سر چرخه
 گیر صدازد :
 - جم کو بیجم کش می کنم .
 همان بود که بنگدوسه به سرعت گدی برانش
 را کش کرد و تار در دست فسلو (شل) شد .
 خلاف انتظار شیر برنده شده بود .
 فلاحهای دیگر نیز تار داد . تا اینکه خطر مرده تار
 فسلو دفع شد .
 فسلو از خجالت غار می یالید و شیر بی آنکه
 خوشی از چشمانش ظاهر شود . نشاطش را مثل
 مرد هافرو خورد و تارش در دست دیگری داد تا
 گدی را باین کند . آفتاب نشسته بود و آسمان
 بردامن آبی لاله های سرخ گاشته بود . ابر
 های سفید پر پنهان داشت سرخفام غروب
 چون بره های چریدند و هلال عید از دور چون
 ابروی طاهره پیدا بود . مردم (هرو مسرو)
 فهمیدند که فردا عید است و پیشاپیش بیکدیگر
 مبارک باد گفتند . گدی شیر مثل عروس ، مثل
 طیاره ، مثل بالون، پائین میشد و (عید مبارکش)
 خوانتر میگردد . شیر به نقش گدی خیره بود .
 و پنج سال پیش در دلش حک شده بود .
 طاهره بر سر بام دنظرش پیدا شد که لباس
 قناری پوشیده بود و چوئی های مویش چون
 دوماز کفچه سیاه برشانه عایش پیدا بودند .
 شیر انگاشت که بر سر بامبتی برآمده و گدی
 برانش را بسوی خانه محسن خان تار میدهد .
 آنگاه طاهره فق زد . از آن پس جنگ با بچه های
 خاله ، دوران هر کاره برادری با محمود دیدار
 طاهره بر سر قبرها، و سرانجام عروسی با حاکم
 شکم کته، چون تصویر های بر جسته زندگی
 در لوح حافظه اش بیدار شدند و شیر از پشت
 روز های زرد و زعفرانی و از پشت جوانی باد
 برده و سالهای بر باد رفته - از زبان طاهره شنید
 که می گوید :
 - مه روی طالبعته وا کدیم . تو زیاد تر ازی
 چرتی میشی خوراکت کم ورنکت زرد میشه و
 خواز چشمانت می بره ....
 شیر گفت :
 - طاهره جان راست گفتی، حق گفتی، راستی
 که عاشقی پشت کوه ره خم میکنه . اما طاهره
 از همان دور از (شهادت) ازمیان قبرها و مرده ها
 صدا زد :
 - شیر جان توفول دادی توفسم خوردی مگم
 مه قول ندادیم مه قسم نخوردیم . مه دوست
 دارم . مه خاستن خواست ، هستم اگه پشتم
 نگر دی خونم بگردنت .
 ولی شیر گفت :
 - مردهاره قول است ... مه از قولم نمیگردم .
 و آنگاه با شرف دستارش ، نم چشمانش را
 پاک کرد . پایان

یکی از جمله ۱۰۳ سد جمهوری تچکو سلوا کیا سد اور نیک است که بر علاوه اینکه از آن استفاده های در
 زمینه آبیاری مزارع و برق استفاده میشود یکجای بسیار خوبی برای تفریح و تفرج نیز میباشد و مردم
 چکوسلوا کیا روزهای رخصتی خود را در کناره های این سد میگذرانند و از هوای صاف و پاک آن استفاده
 کرده و لحظاتی را خوشحال و دور از هوای مسموم شهر ها سپری میکنند

عکسها

کشتیرانی بالای دریای کامینس

یکی از وسایل دیگر خوشگذرانسی و تفریح در چکو سلواکیا کشتیرانی بالای دریای کامینس و گذشتن از بین تنگه که در جریان این دریا قرار دارد میباشد و جوانان چکوسلواکی همیشه مشتاق این کار هستند .

دختران جوان چکوسلواکیا و مود

دختران چکوسلواکیا بر علاوه اینکه همیشه فعالانه و دوش بدوش دیگران در تمام امور اجتماعی سهم میگیرند از سرو وضع خود هم غافل نمائند همیشه لباس های آخرین مودل را به تن میکنند .

نوزاد جدید باغ وحش پراگ

اخیراً در باغ وحشی شهر پراگ مرکز چکوسلواکیا زرافه ای چشم بدنیآ گشوده که ۱۷۶ سانتی متر قد دارد مادرش که دارای ۴ متر قد می باشد دینزا نام دارد و پدرش که فارو نام دارد دارای قدی بطول ۴ متر و بیست سانتی می باشد .

دهکده گلها

دهکده لیدا میس در نزدیکی شهر پراگ به دهکده گلها مشهور است این دهکده که پر از گلهای زیبا و رنگارنگ است یکی از مراکز تفریح گاه در چکو سلواکیا می باشد و زیبا و هوای خوش آن همیشه مردم را بطرف خود جذب میکند .

رصدخانه عمومی

در این اواخر در چکو سلواکیا یک رصدخانه عمومی ساخته شده که هر کس بطوری رایگان میتواند از آن استفاده کرد و ستاره گان و دیگر اجرام آسمانی را مشاهده نمایند و مخصوصاً جوانان چکوسلواکی از این رصدخانه بیشتر استفاده میکنند .

عشاق رویائی

زمزمه‌های به پیشو از بهار

برف بالاسهای تیره باریده بود .
عشاق در سایه دوخت ،
دیدگان باشاقت شان رامتوجه بالامتجابتند .
عمواره به ندای غم انگیز فایق رانان
شب وستاره ها پاسخ می گویند
وباره ها آرام وموزون بر آب میخورند .
بر قسمت های فروریخته دیوار بزودی
بنفشه میروید
بی هیاهویی شقایق انزوا چو به سبزه
می نشیند .

تراکل شاعر آذربائیسی

گل

وقت که باز بلبل آشوب کند
فراش چمن ز باد جاروب کند
گل بیرون دریده خون آلود
از دست غم تو بر سر جوب کند
کمال اسماعیل

***

چون بشکفت ساعسی بر خیزیم
از شادی می زدست غم بگیریم
باشد که بهار دیگر ای همفغان
گل می ریزد ز باد وما می ریزیم
عطار

دوخت صحرا

می رستم و خون دل به راهم می ریخت
دوخت دوخت شرر ز آسمان می ریخت
می آمدم و ز شوق آن زیبا روی
صحرا صحرا گل از نگاهم می ریخت
عبدالله رازی

شام غم

دودی که از دل من در شام غم برآید
بر باد طره او بر بیخ و خشم بر آید
از طاهر بن سهروردی

گرم خوی

دل تقدجان به خاک دردستان سیرد
بوسند آستانش و بانوسه جان سیرد
انبوه عشق بر در غمخانه دلم
ظلمی زد و کلمه به دست فغان سیرد
مست آمدم به سرچشم ناگهان نسیم
رنک از رخم بیورد و به برگ خزان سیرد
جز شعله سرگشی به کشته جهان نبود
آسیم به دست گرمی خونیت غمان سیرد
گرمی عجب زخوی تو نبود که در جهان
هر آن کسی که مرده خوی تو جان سیرد
نازم به همت دل طالب که در جهان
هر جوهری که داشت به تیغ زبان سیرد
از طالب آمدی

صحنه های معاشقه او در وادی (گومل)
طنین افکن بوده واسم (زریادریس) تاهنوز که
هنوز است زیب منظومه های حماسی و اشعار
دقیقی بلخی شاعر بر آوازه ایسن دیار
است.

داستانهای عشقی (زریادریس) و (اودانسی)
که آنگاه هاتقل مجالس عام و خاص شده چنان
بود که این پسر نیرومند و دختر زیبا هرگز
یکدیگر رانندیده بودند و در عالم خواب و رویا
نرد عشق باختند و دلباخته یکدیگر
گردیدند.

علاقة مفرط و عشق سوزان ایشان را به
تجسس عهدیگر انداخت، مدت ها طیدند و
بالدند و یکدیگر را نیافتند تا اینکه نزدیک
بود (زریادریس) چهره فشنگی را که در
خواب دیده بود بدست تند باد فراموشی
بسیار . که ناگهومی در یک مراسم جشنی
گمشده خود را می یابد و مطلوبش حاصل
می شود یکدیگر را می بیند و با چشم دل
می بستند و برای خود جوانی مسازند ز ییاد
دوستدانشی اما با نچوهای عاشقانه و بیتابانه
بگرمی عشق های مجنون و ولایی.

از آن زمان ها و قرون تاکنون داستانهای
عشقی این دو عشق و معشوق در میان اقوام
آسیایی شسرت زیاد گسب نموده و تصاویر
این دو دلداره و صحنه های معاشقه ایشان را
زیب رواق های معابد و دیوار های قصر ها
و در دیوار خانه ها گردانیده است .

و آنگاه که در کتبه مراتب ادبی و تاریخی
فصیح و لسانه های رزمی و عشقی معرفت
دارد بهر مدانه که مبدا داستانهای مانند
(خبر و شیرین) (ویس و رامین) (لیلی و مجنون)
بقه در صفحه ۷۵

ادبیات افغانستان از زمانهای باستان وسده
های دور باینطرف بادو صفحه زرین و طلایی
پیدا شده که اولی صفحه رز می رود می
صفحه عشقی است که در پیچ و خم د هلیزهای
روزگاران از عصر (ویدی) بدینسو با استقرار
آریایی ها در کوهپایه های این مرز و بسوم
دلبران آغاز گردید. که کیفیت پر ادج آنرا
در طی صد ها هزاران سال در آثار نظم و نثر
و اشعار عاشقانه و عامیانه و تصنیف های رزمی
و حماسی و عشقی قابل یزی شده و چون انعکاس
آواز زبان به زبان ، گوش به گوش و سینه به
سینه باد فترجه زمان بمانتقال یافته است.

آریایی ها آنگاه که درین بیخه شیوان
گمین کردند خیلی جمال پرست و عاشق پیشه
و خیال پرور بودند که زیبایی را چون نور
حیات بخش و زشتی را به مثابه سنگ گران
و وزن ثقیل تعبیر میکردند و میگفتند : که
چهره زشت چون سنگ سنگین و گرز گران سیر
آدمی زاد می خورد .

در سرودهای آریایی داستان ها و قصه های
عشقی زیاد است که خاطرات آن صحنه های
تاریخی در وادی های فشنگ رود کابل و گرم
گومل و سوات جو دان مانده از آن جمله یکی
داستان عشق و دلداره است . بنام (زریادریس)
(اودانسی) که اولی جوان نیرومند و خوس
هیکل و دومی دختر زیباروی و فشنگ بود که
انعکاس قصه های عشقی ایشان را کارمندی
از دفتر تشریفات بارگاه اسکندر مقدونی
موسوم به (فارس می ن) راقی قرن چهارم
ق م بگوش ما مرساند.

چنانچه اسمی این دو دلداره را تاهنوز تاریخ
افغانستان بزرگ در لایه صفحات خود حفظ
نموده و نام (اودانسی) در سرودهای ویدی با

مرغ جنگی

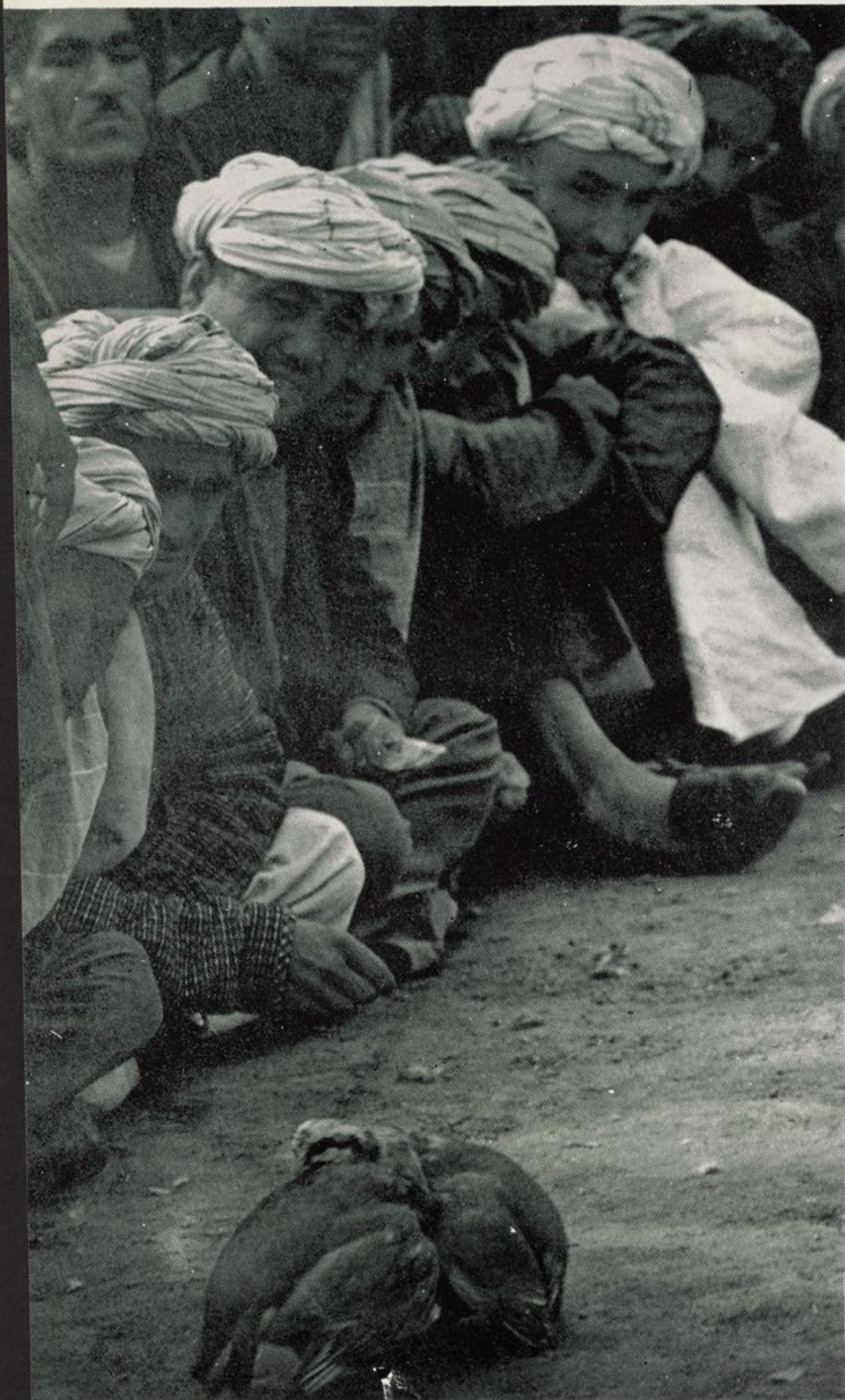
می شود و در این مسابقات مانند افغانستان شرط بندی های صورت میگیرد که بعضا تسا ملیونها افغانی در آن معامله می شود. و از طرف مرجع تدویر کننده مسابقه به هزارها قطعه تکت بفروش میرسد.

چند سالی قبل برای اولین بار يك «مرغ جنگی» افغانی بنام قیظی در تمام مسابقات بنام خروس افغانی اشتراك كرد و در نتیجه عنوان قهرمانی را در ایران حاصل نمود چندانکه پش که يك مرغ افغانی به شاهور سیودی وزارت اطلاعات ایران فرستاده شد با استقبال آن صدها نفر حاضر شدند خروس مذکورابه نام گشتاسب مسمی گردند.

خروس جنگی از يك تا سه سالگی میتواند خوب بجنگد بعد از آن قوایش به تحلیل میرود. نسل جدید خروس های امروز کابل تقریباً از ۷۰ سال به از طرف پرورش می شود، خروس های خوب در ولایت پروان در جاریکار، دولت شاهی و فره باغ موجود است. خروسهای جنگی کابل و پروان قدری خورد تر مگر در مسابقه بسیار فعال و تیزمیشد اما جنسهای خروس گلنگی مزارشریف و میمنه کلان تر است که مانند خروسهای کابل و پروان چالاک نیستند. خروس اصیل در مسابقه تا غالب نشود میدان را رها نمیکند و تا پای مرگ می جنگد.

تا چند سال قبیل بهترین خروس های جنگی در کابل نزد خلیفه نظام الدین پهلوان، محمد غز پنجشیری و محمد اسلم پسر شاه قل، محمد نسی قصاب سرچوك، لاله عبدان، بابا اعظم چكلی، ملك اسمعیل دولت شاهی، ملك سلام فره باغی، بناغلی عبداحمد ادا و بناغلی فاروق سراج موجود بود. نژاد های خوب خروس های که تا حال نتیجه خوب از آن در مسابقات گرفته شده است عبارت از نژاد قیظی از افغانستان، گلنگی دکنی از هند و همچنین نژاد پتی. در این شماره صحنه ها و جریان يك مسابقه خروس جنگی در فرانسه از جمله پاریس ترجمه و بشما تقدیم شده است.

دولتی مطبعه

جهان مود

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English